

(รายงานฉบับสมบูรณ์)

<p>โครงการสื่อมวลชนศึกษาในยุคการเปลี่ยนผ่านของสื่อ เทคโนโลยีและสังคม (Media Monitor Project) มูลนิธิสื่อมวลชนศึกษา (Foundation for Media Studies)</p>	<p>เลขที่ 10 ห้องที่ 10 ถนนพหลโยธิน ซอย 3 แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพ 10400 โทรศัพท์/โทรสาร 02-279-9173 Email: mediamonitorth@gmail.com www.mediamonitor.in.th</p>
 <p>มูลนิธิสื่อมวลชนศึกษา (Foundation for Media Studies)</p>	<p>รายงานผลการศึกษารอบที่ 90 สื่อและสื่อออนไลน์ในกรณีร่างรัฐธรรมนูญ กับไทยพีบีเอส</p>
<p>ได้รับการสนับสนุนจาก สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)</p>	 <p>สำนักงานกองทุนสนับสนุน การสร้างเสริมสุขภาพ</p>

คณะทำงาน

คณะกรรมการกำกับทิศ

- ดร.สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์
- รศ.ดร.นวลน้อย ตริรัตน์
- นางสาวรุ่งมณี เมฆโสภณ
- นายปรเมศวร์ มินศิริ

ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

- รศ.ดร.วิลาสินี พิพิธกุล

ผู้อำนวยการโครงการ

- ดร.เอื้อจิต วิโรจน์ไตรรัตน์

ที่ปรึกษาวิชาการ และ ผู้จัดทำรายงานผลการศึกษา

- อาจารย์สกุลศรี ศรีสารคาม

งานศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาสื่อ

- นายศิระ จันทร์เจือมาศ
- นางสาวนพรัตน์ จิตรครบุรี
- นายอดิสร บุญญะปรานนท์
- นางสาวเมธิรา อินทร์สวาท
- นางสาวหนึ่งนยา ไหลงาม

งานจัดการและประสานงาน

- นางสาวชนวรรณ กรินทร์

งานสื่อและข้อมูล

- นางสาวตรีรัตน์ นิยมไทย

ติดต่อโครงการฯ

Media Monitor มูลนิธิสื่อมวลชนศึกษา
เลขที่ 10 ห้องที่ 10 ถ.พหลโยธิน ซอย 3
แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กทม. 10400
โทรศัพท์/โทรสาร : 02-279-9173
Email: mediamonitorth@gmail.com
Website : www.mediamonitor.in.th

ส่วนที่ 1	ที่มาและความสำคัญ	4
	วัตถุประสงค์การศึกษา	4
	หน่วยการศึกษา	5
	แนวคิดในการศึกษา	6
	กรอบการศึกษา	13
ส่วนที่ 2	ผลการศึกษา	
	2.1 การรายงานข่าวของสื่อมวลชน	14
	2.2 การใช้พื้นที่สาธารณะสื่อออนไลน์ต่อประเด็น	55
ส่วนที่ 3	สรุป วิเคราะห์ และอภิปรายผลการศึกษา	61
	ข้อเสนอแนะ	71
บรรณานุกรม		73
ภาคผนวก		
	สรุปสาระจากการจัดเสวนา “จากกรณีไทยพีบีเอสถึงอนาคตโทรทัศน์ บริการสาธารณะของประเทศไทย”	75
	ข่าวจากสื่อมวลชน	82
	เอกสารประกอบการจัดกิจกรรม	87
	ข่าวแจก / Press Release	97

รายงานการศึกษาเรื่อง “สื่อและสื่อออนไลน์ ในกรณีร่างรัฐธรรมนูญกับไทยพีบีเอส”

.....

ที่มาและความสำคัญ

เมื่อช่วงต้นเดือนสิงหาคม ที่ผ่านมา เกิดเหตุการณ์ที่คณะกรรมการการร่างรัฐธรรมนูญได้เสนอร่างรัฐธรรมนูญ มาตรา 190 เกี่ยวกับการห้ามตรากฎหมายเพื่อจัดเก็บและจัดสรรภาษีเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (Earmarked Tax) ในบริบท การออกกฎหมายภาษีเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะในประเทศไทย ซึ่งที่ผ่านมาได้มีการใช้กับ พ.ร.บ. กองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.), พ.ร.บ.องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (ไทยพีบีเอส) และ พ.ร.บ. การกีฬาแห่งประเทศไทย ที่มีรายได้จากภาษีสรรพสามิตยาสูบและสุรา ที่เรียกเก็บเพิ่มจากภาษีที่เข้าคลังตามปกติ การตรากฎหมายนี้จึงเป็นการยกเลิกระบบ Earmarked Tax หรือที่คนไทยรู้จักกันว่าเป็นกองทุนจากค่าธรรมเนียมและภาษีสุราและบุหรี่ หรือเรียกกันว่า ภาษีบาป ร่างกฎหมายนี้จึงส่งผลกระทบต่อ สำนักงานคณะกรรมการกองทุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (สทท.) หรือไทยพีบีเอส และ การกีฬาแห่งประเทศไทย

ในส่วนของไทยพีบีเอสนั้น มาตรา 12 ของพระราชบัญญัติองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย พ.ศ.2551 กำหนดให้องค์การมีอำนาจจัดเก็บเงินบำรุงองค์การจากผู้มีหน้าที่เสียภาษีตามกฎหมายว่าด้วยสุราและกฎหมายว่าด้วยยาสูบในอัตราร้อยละ 1.5 ของภาษีที่เก็บจากสุราหรือยาสูบ (ระบบ Earmarked Tax) ข้าราชการเสนอร่างรัฐธรรมนูญ มาตรา 190 จึงทำให้เกิดกระแสทางสังคมทั้งเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย แม้ต่อมาคณะกรรมการการร่างรัฐธรรมนูญได้ยกเลิกการปรับแก้ดังกล่าว รวมทั้งเมื่อช่วงต้นเดือนกันยายน ที่ผ่านมา มติเสียงข้างมากของสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ ได้มีผลให้ร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ตกไปแล้วก็ตาม แต่มีเดียมอนิเตอร์เห็นว่า ข้อมูลความคิดเห็นที่น่าเสนอในสื่อหลักและสื่อออนไลน์ ต่อเหตุการณ์ดังกล่าว น่าจะสะท้อนทัศนคติต่อโทรทัศน์บริการสาธารณะได้ในระดับหนึ่ง จึงได้ทำการศึกษาเรื่องสื่อและสื่อออนไลน์ในกรณีร่างรัฐธรรมนูญกับไทยพีบีเอส

วัตถุประสงค์ในการศึกษา

1. ศึกษาลักษณะการใช้พื้นที่สาธารณะ หรือ *Public Sphere* ในการแสดงออกเรื่อง “สื่อสาธารณะ” ของสื่อหลักและสื่อสังคมออนไลน์
2. ศึกษาลักษณะความสัมพันธ์แบบข้ามสื่อ ระหว่างสื่อหลักและสื่อออนไลน์ในการกำหนดวาระข่าวสาร (*inter-media agenda setting*)

โจทย์ของการศึกษา คือ

1. สังคมมองสื่อสาธารณะอย่างไร
2. สังคมสะท้อนความคิดในประเด็นนี้อย่างไร
3. สื่ออาชีพมองประเด็นเรื่องนี้อย่างไร
4. ทิศทางการกำหนดวาระของเรื่องเป็นอย่างไร

หน่วยการศึกษา

1. ช่วงเวลาที่ศึกษา ในทุกสื่อที่เป็นหน่วยการศึกษา คือระหว่างวันที่ 6-12 สิงหาคม พ.ศ. 2558 หรือ ระยะเวลาประมาณ 1 สัปดาห์ หลังมีกระแสข่าวการเสนอร่างรัฐธรรมนูญ มาตรา 190 ของคณะกรรมการการร่างรัฐธรรมนูญ

2. สื่อที่ศึกษา

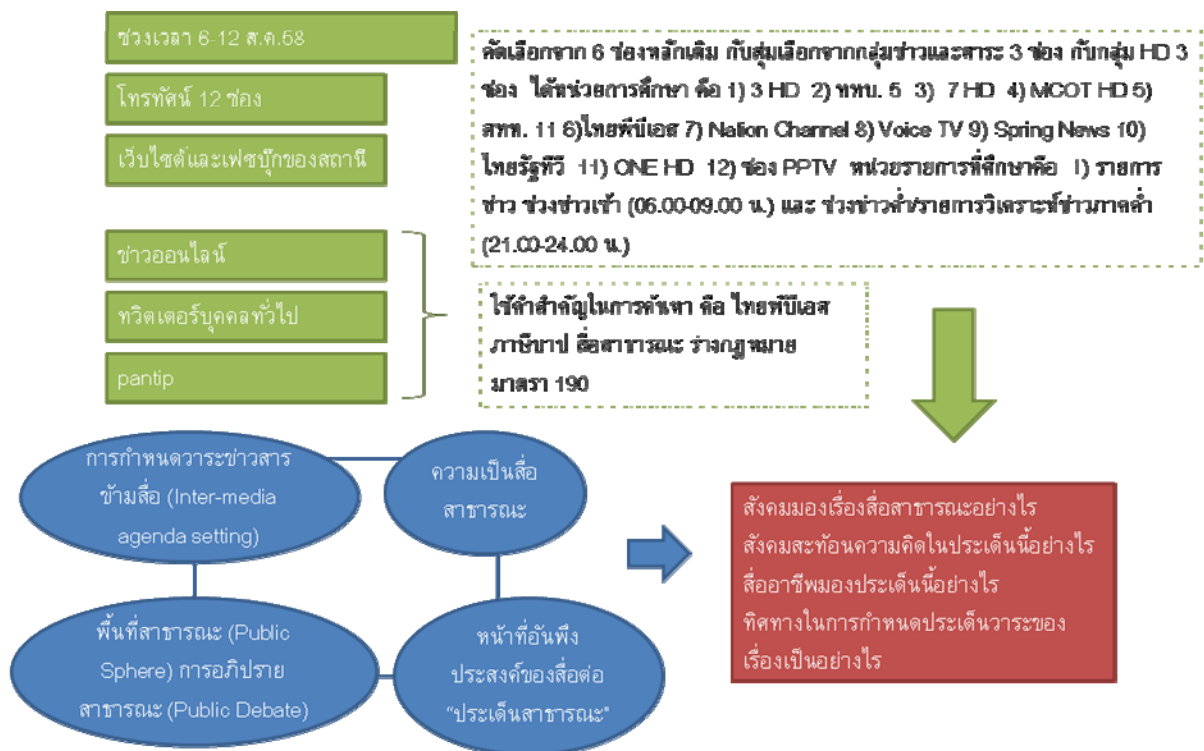
2.1 โทรทัศน์ จำนวน 12 สถานี คัดเลือกจาก 6 ช่องหลักเดิม กับสุ่มเลือกจากกลุ่มข่าวและสาระ 3 ช่อง กับกลุ่ม HD 3 ช่อง ได้หน่วยการศึกษา คือ 1) 3 HD 2) ททบ. 5 3) 7 HD 4) MCOT HD 5) สทท. 11 6) ไทยพีบีเอส 7) Nation Channel 8) Voice TV 9) Spring News 10) ไทยรัฐทีวี 11) ONE HD 12) ช่อง PPTV หน่วยรายการที่ศึกษา คือ 1) รายการข่าว ช่วงข่าวเช้า (06.00-09.00 น.) และ ช่วงข่าวค่ำ/รายการวิเคราะห์ข่าวภาคค่ำ (21.00-24.00 น.)

2.2 เว็บไซต์ข่าวของสถานีที่เป็นหน่วยการศึกษา

2.3 เฟซบุ๊กของสถานีที่เป็นหน่วยการศึกษา

2.4 ทวิตเตอร์บุคคลทั่วไป โดยใช้คำค้นหาเป็นคำสำคัญเกี่ยวกับประเด็นที่ศึกษา คือ ไทยพีบีเอส ภาษีบาป สื่อสาธารณะ ร่างกฎหมาย มาตรา 190

2.5 เว็บไซต์ Pantip.com โดยใช้คำค้นหา เช่นเดียวกับ ทวิตเตอร์บุคคลทั่วไป

แนวคิดในการศึกษา

แนวคิดเรื่องการทำหนดวาระข่าวสารข้ามสื่อ (Inter-media Agenda Setting)

แนวคิดเรื่องการทำหนดวาระข่าวสารข้ามสื่อเป็นการศึกษาความสัมพันธ์ และอิทธิพลต่อการกำหนดประเด็นระหว่างสื่อแต่ละสื่อ และระหว่างสื่อมวลชนกับผู้รับสาร Pavlik (2544) สื่อออนไลน์ที่ทำให้เกิดลักษณะการสื่อสารที่มีปฏิสัมพันธ์ต่อกันระหว่างองค์กรสื่อกับผู้รับสาร ทำให้กระบวนการสื่อข่าวเปลี่ยนจากการสื่อสารทางเดียวเป็นการสื่อสารสองทางที่ชัดเจนมากขึ้น และเปลี่ยนผู้รับสารให้เป็นผู้ผลิตสื่อและเป็นผู้รับสารที่พร้อมมีปฏิสัมพันธ์ (active media consumer) ความสามารถในการโพสต์การแสดงความคิดเห็น (comment) บนเว็บไซต์และสื่อสังคมออนไลน์มีส่วนช่วยให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้รับสารด้วยกันเอง และกระตุ้นให้มีการสร้างหรือผลิตเนื้อหาที่มาจากผู้รับสารเพิ่มขึ้นด้วยเช่นกัน ซึ่งแนวคิดเรื่องการทำหนดวาระข่าวสารข้ามสื่อเป็นกรอบในการศึกษากระบวนการที่สื่อหนึ่งมีผลต่ออีกสื่อหนึ่งในการกำหนดทิศทางของประเด็นในการสื่อสาร จากการศึกษาของ Lee (2548) พบว่าอินเทอร์เน็ต

มีส่วนในการกำหนดประเด็นสาธารณะ (Public agenda) และการสื่อสาร การปฏิสัมพันธ์ของคนบนโลกออนไลน์มีผลต่อการกำหนดประเด็นวาระข่าวสารของสื่อด้วยเช่นเดียวกัน

หลายการศึกษาแสดงให้เห็นว่าความสัมพันธ์ในการกำหนดวาระข่าวสารระหว่างสื่อกับประเด็นสาธารณะมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกัน McCombs (2000)¹ ระบุว่า สื่อมวลชนมีบทบาทในการกำหนดวาระข่าวสารของประเทศ การให้ความสำคัญกับประเด็นหรือเรื่องใดมีอิทธิพลต่อการรับรู้และความคิดของสาธารณะ เช่นเดียวกับ Brosius and Keppinger (1990)² ให้ความหมายการกำหนดวาระข่าวสาร (Agenda Setting) ว่าเป็นกระบวนการที่มีผลต่อการกำหนดทิศทางรายงานข่าวของสื่อ ซึ่งมีผลต่อการรับรู้ และการสร้างกระทระหนักรู้ต่อประเด็นต่างๆ ซึ่งหมายความว่า³ ถ้าสื่อจัดลำดับความสำคัญให้ประเด็นใดมาก่อนและให้พื้นที่มากในการนำเสนอ ก็มีผลทำให้สังคมเชื่อว่าประเด็นนั้นเป็นเรื่องสำคัญ (McCombs, 2004)

บทบาทและอำนาจของสื่อในการกำหนดวาระข่าวสารนี้ดำเนินโดยตลอด จนกระทั่งในยุคที่มีสื่อใหม่ คือ สื่อออนไลน์ สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ทำให้บทบาท และรูปแบบการสื่อสารเปลี่ยนไป การศึกษาจึงขยายไปสู่ประเด็นของการกำหนดวาระข่าวสารข้ามสื่อ (Inter-media Agenda Setting) ซึ่งหมายถึงกระบวนการซึ่งสื่อคนละประเภทมีผลในการกำหนดวาระข่าวสารของสื่ออีกประเภทหนึ่งได้ การศึกษาการกำหนดวาระข่าวสารข้ามสื่อพยายามอธิบายความสัมพันธ์ที่ของประเด็นจากอีกสื่อมีผลต่อการกำหนดวาระอีกสื่อ ในขณะที่เดียวกันก็เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ต่อการกำหนดวาระความคิดและความเห็นในสังคมด้วย Vliegenthart and Walgrave (2008) อธิบายว่า⁴ การกำหนดวาระทางความคิดของคนในสังคม (Public Agenda Setting) เป็นเรื่องของทัศนคติ ความคิดของคนต่อประเด็น ซึ่งก็เป็นผลมาจากความถี่และปริมาณที่สื่อให้ความสำคัญในการนำเสนอเรื่องราวนั้น แต่การกำหนดวาระข่าวสารข้ามสื่อ (Inter-media agenda setting) คือการอธิบายปรากฏการณ์ของการตัดสินใจเลือก และนำเสนอข่าวของบรรณาธิการข่าวและผู้สื่อข่าวบนสื่อแต่ละชนิด ซึ่งทั้งสองส่วนนี้ มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อกันได้ ผลจากการกำหนดวาระข่าวสารข้ามสื่อที่พบในหลายงานวิจัยระบุว่า inter-media agenda setting

¹ McCombs, M. (2000). The agenda setting role of mass media in the shaping of public opinion. สืบค้นจาก http://www.infoamerica.org/documentos_pdf/mccombs01.pdf

² Brosius, H. B., & Keppinger, H. M. (1990). The Agenda-Setting Function of Television News: Static and Dynamic Views. *Communication Research*, 17(2), 183–211. doi:10.1177/009365090017002003

³ McCombs, M. (2004). *Setting the Agenda: The Mass Media and Public Opinion*. Cambridge, UK: Polity Press.

⁴ Vliegenthart, R., & Walgrave, S. (2008). The contingency of intermedia agenda setting: A longitudinal study in Belgium. *Journalism & Mass Communication Quarterly*, 85(4), 860–877.

เกิดขึ้นตามการเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์สื่อที่สื่อมีการทำงานหลากหลายแพลตฟอร์ม ในบางครั้ง ผลคือ⁵ ประการแรก สื่อทำการเฝ้าดูอีกสื่อว่านำเสนอประเด็นอะไรแล้วมีคนสนใจ แล้วจึงหยิบมานำเสนอในแพลตฟอร์มอื่นๆ ด้วย ทำให้ประเด็นข่าวบางเรื่องไม่ได้เป็นสิ่งที่สื่อพบเจอหรือลงพื้นที่ไปทำข่าวเองทั้งหมด Dearing and Rogers (1996)⁶ ประการที่สองคือการแข่งกันทำข่าว 24 ชั่วโมง 7 วันต่อสัปดาห์ทำให้สื่อมีการแข่งขันสูง การมองประเด็นเรื่องที่ทำให้เกิดการแข่งขัน ช่วงชิงพื้นที่ และผู้ชมผู้อ่านได้ ทำให้เกิดปรากฏการณ์การรายงานข่าวเหมือนกันแม้จะข้ามสื่อหรือหลากหลายแพลตฟอร์ม (Mathes and Pfetsch, 1991) และประการสุดท้าย⁷ การตัดสินใจนำเสนอข่าวในประเด็นและทิศทางข่าวที่เหมือนกันในหลายสื่อ มีผลต่อการให้ความสำคัญของประเด็นและคุณค่าของข่าวนั้น (McCombs, 2004) นั่นหมายความว่า ถ้ามีการนำเสนอบนสื่อประเภทหนึ่ง แล้วมีความนิยม คนสนใจ มีการพูดถึง แลกเปลี่ยน บอกต่อเกี่ยวกับประเด็นนั้นกว้างขวาง ก็เป็นไปได้ที่สื่ออื่นจะเข้ามาตามประเด็นและนำเสนอประเด็นเดียวกัน

ในช่วงแรกของการศึกษาการกำหนดวาระข่าวสารข้ามสื่อนั้นเป็นการศึกษาระหว่างสื่อดั้งเดิม (International media) ผลจากหลายงานวิจัยพบว่า การมีอิทธิพลต่อการกำหนดวาระข่าวสารของอีกสื่อแตกต่างกันไปตามเนื้อหาและประเด็น เช่น การศึกษาของ Protes and McCombs (1991)⁸ ระบุว่าหนังสือพิมพ์หัวคุณภาพที่เป็นหัวใหญ่มีผลต่อการกำหนดวาระข่าวสารของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น และรายการข่าวโทรทัศน์ และหลายการศึกษาระบุว่า หนังสือพิมพ์มีอิทธิพลในเรื่องการกำหนดวาระข่าวสารต่อโทรทัศน์ มากกว่าที่ข่าวโทรทัศน์มีอิทธิพลต่อหนังสือพิมพ์

อย่างไรก็ตาม เมื่อสื่ออินเทอร์เน็ตเติบโต มีการใช้งานในหลายรูปแบบเพิ่มมากขึ้น และคนก็สื่อสารกับสื่อในรูปแบบสองทางเพิ่มมากขึ้น การศึกษาของนักวิจัยจำนวนมากเริ่มให้ความสำคัญกับการกำหนดวาระข่าวสารจากสื่อออนไลน์มายังสื่อดั้งเดิม อาทิ การศึกษาของ Roberts and Santa (2002) ที่แสดงผลว่าในช่วงการเลือกตั้งหนังสือพิมพ์มีอิทธิพลในการกำหนดวาระข่าวสารและการอภิปรายบนโลกออนไลน์ของคนสหรัฐ การศึกษาของ Lim (2006)⁹ ที่เปรียบเทียบสำนักข่าวออนไลน์และหนังสือพิมพ์ออนไลน์ในเกาหลีใต้ พบว่าหนังสือพิมพ์ออนไลน์ที่มีความนิยมสูงสุดมีอิทธิพลต่อการกำหนดวาระ

⁵ Dearing, J. W., & Rogers, E. (1996). *Agenda-setting*. London: SAGE.

⁶ Mathes, R., & Pfetsch, B. (1991). The role of the alternative press in the agenda-building process: Spill-over effects and media opinion leadership. *European Journal of Communication*, 6(1), 33–62.

⁷ McCombs, M. (2004). *Setting the Agenda: The Mass Media and Public Opinion*. Cambridge, UK: Polity Press.

⁸ Protes, D., & McCombs, M. (1991). *Agenda Setting: readings on media, public opinion, and policymaking*. Hillsdale: Lawrence Earlbaum.

⁹ Lim, J. (2011). First-level and second-level intermedia agenda-setting among major news websites. *Asian Journal of Communication*, 21(2), 167-185.

ข่าวสารของหนังสือพิมพ์ออนไลน์และสำนักข่าวออนไลน์อื่น Lee, Lancendorfer, and Lee (2005)¹⁰ ศึกษาเว็บบอร์ดของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ด้วยและพบว่า สื่ออินเทอร์เน็ตกำหนด Public Agenda ในเรื่องการอภิปรายเกี่ยวกับการเมือง และยังมีผลต่อการกำหนดประเด็นข่าวที่นำเสนอด้วยในระหว่างการเลือกตั้งทั่วไปในเกาหลีใต้ เช่นเดียวกับ¹¹ Sweetser, Golan and Wanta (2551) ที่ระบุว่าพบความสัมพันธ์ของการกำหนดวาระข่าวสารระหว่างสิ่งที่สื่อรายงานกับสิ่งที่คนทั่วไปโพสต์บล็อก และในขณะเดียวกันวาระข่าวสารที่สื่อกำหนดก็มีผลต่อทิศทางในการแสดงความคิดเห็นและให้ข้อมูลของบล็อกเกอร์ด้วยเช่นเดียวกัน แสดงว่า การกำหนดวาระข่าวสารไม่ได้เป็นลักษณะของการกำหนดจากสื่อในทางเดียวอีกต่อไป แต่มีมิติของการกำหนดประเด็นวาระข่าวสารร่วมกันระหว่างสื่อและระหว่างผู้รับสารด้วย ในขณะเดียวกัน สื่อบนแพลตฟอร์มที่ต่างกันก็มีผลต่อการกำหนดวาระข่าวสารระหว่างกันด้วย ดังนั้นกรอบแนวคิดในเรื่องนี้ เป็นส่วนหนึ่งในการกำหนดแนวทางการศึกษาที่จะสะท้อนความสัมพันธ์ บทบาท และอิทธิพลระหว่างสื่อกับข้อมูลจากผู้รับสารในการขับเคลื่อนประเด็นทางสังคม

สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) เป็นอีกแพลตฟอร์มที่นักวิจัยให้ความสำคัญในการศึกษาในมิติของการกำหนดวาระข่าวสาร มีการศึกษาหลายชิ้นที่ระบุว่า สื่อสังคมออนไลน์เป็นสื่อที่กำหนดวาระข่าวสารได้เอง และหลายครั้งที่สื่อมวลชนนำประเด็นที่กำหนดวาระจากสื่อสังคมออนไลน์ไปรายงานเป็นข่าว หมายความว่าคนทั่วไปใช้พื้นที่บนสื่อสังคมออนไลน์ในการนำเสนอประเด็นที่ตัวเองต้องการผลักดันเพื่อกำหนดวาระในสังคมได้ อาทิ การศึกษาของ¹² Brendan Watson (อ้างถึงใน Berstrom, G. 2014) ทำการศึกษาล็อกจำนวน 100 บล็อกและพบว่า บล็อกเหล่านี้ไม่พึ่งพาเนื้อหาข้อมูลจากสื่อ แต่นำเสนอประเด็นและข้อมูลที่สืบค้นมาเองและมีจำนวนมากที่เปิดประเด็นสังคมที่สื่อมองข้าม ในขณะเดียวกันบางการศึกษาก็ระบุว่า สื่อมีการใช้ข้อมูลจากโซเชียลมีเดีย หรือได้ประเด็นข่าวจากโซเชียลมีเดียด้วย อาทิ การศึกษาเหตุการณ์ประท้วงในลอนดอนช่วงปี 2011 พบว่า¹³ สื่อปฏิสัมพันธ์กับคนบนโซเชียลมีเดีย ทั้งการแลกเปลี่ยนข้อมูล สอบถามข้อมูล จับประเด็นในการพูดคุยเพื่อนำมาต่อยอดในการรายงาน และนำ

¹⁰ Lee, B., Lancendorfer, K. M., & Lee, K. J. (2005). Agenda-Setting and the Internet: The Intermedia Influence of Internet Bulletin Boards on Newspaper Coverage of the 2000 General Election in South Korea. *Asian Journal of Communication*, 57-71.

¹¹ Sweetser, K. D., Golan, G. J., & Wanta, W. (2008). Intermedia Agenda Setting in Television, Advertising and Blogs During the 2004 Election. *Mass Communication and Society*, 11(2), 197-216.

¹² อ้างถึงใน Berstrom, G. (2014). Are bloggers parasites on the mainstream media: New study says blogs do mostly original reporting. *About.com Marketing*. Retrieved from http://marketing.about.com/od/traditional_social_media_roles/a/Are-Bloggers-Parasites-on-the-MainstreamMedia.htm

¹³ Vis, F. (2013). Twitter as a reporting tool for breaking news. *Digital Journalism*, 1(1), 27-47.

ข้อมูลจากผู้สื่อข่าวออนไลน์มาใช้ด้วย ดังนั้น จึงมีการตั้งคำถามจากนักวิจัยจำนวนมากไม่น้อยเกี่ยวกับการกำหนดวาระข่าวสารระหว่างสื่อสังคมออนไลน์กับสื่อกระแสหลัก

Chaffe and Metzger (2001)¹⁴ ระบุว่าสื่อสังคมออนไลน์ทำให้นัยยะของกระบวนการกำหนดวาระข่าวสารเปลี่ยนไป จากสื่อบอกสังคมว่าควรรู้อะไร เป็นสังคมบอกสื่อว่าเราต้องการรู้เกี่ยวกับเรื่องอะไร งานศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) กับการกำหนดวาระข่าวสารมีหลายการศึกษาที่ให้ความสำคัญกับบทบาทของสื่อสังคมออนไลน์ อาทิ Drezner and Farrell (2004)¹⁵ ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบล็อกกับสื่อกระแสหลักพบว่า เมื่อ Blogger ที่มีชื่อเสียงให้ความสำคัญกับประเด็นใหม่ๆ หรือเรื่องที่ถูกมองข้าม บล็อกสามารถสร้างวาระข่าวสารและกรอบในการสื่อสารในบทบาทของผู้จุดประเด็นสำคัญให้กับสื่อหลัก รวมทั้งสร้างและผลักดันการอภิปรายจากสังคมในวงกว้าง งานศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลของสื่อสังคมออนไลน์ต่อสื่อกระแสหลักในการกำหนดวาระข่าวสารจากกรณีศึกษา Occupy Wall Street ในสหรัฐ พบว่า¹⁶ ข้อมูล กระแส และการพูดคุยเกี่ยวกับประเด็นและการเคลื่อนไหวบนสื่อสังคมออนไลน์สามารถกำหนดวาระทางสังคมและทำให้สื่อกระแสหลักนำเสนอข่าวเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวได้ พร้อมทั้งมีการใช้ข้อมูลจากผู้สื่อข่าวออนไลน์ประกอบในข่าวด้วย

สื่อสังคมออนไลน์กับ พื้นที่สาธารณะ (Public Sphere)

พื้นที่สาธารณะ (Public Sphere) คือการสื่อสารของสาธารณะ¹⁷ คือพื้นที่ซึ่งพลเมืองที่เป็นปัจเจกมารวมตัวกันและพูดคุยโต้แย้งกันอย่างอิสระในประเด็นที่สนใจ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นนี้เป็นกระบวนการที่ส่งเสริมประชาธิปไตย ซึ่งปัจจัยที่จะทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนพูดคุยบนพื้นที่สาธารณะคือ¹⁸ ความเท่าเทียมในการแสดงความคิดเห็น การอภิปรายอย่างมีเหตุและผลของผู้ร่วมอภิปราย การเข้าใจ

¹⁴ Chaffee, S.H., & Metzger, M.J. (2001). The end of mass communication? *Mass Communication & Society*, 4(4). pp. 365–379.

¹⁵ Drezner, D. W., & Farrell, H. (2004). Web of influence. *Foreign Policy*, 145, 32–40.

¹⁶ The impact of social media on traditional media agenda setting theory. the case study of occupy wall street movement in USA Grzywinska, J Borden - Agenda setting: old and new problems in old and new ..., 2012

¹⁷ McKenna, J. (1995). Politics, Participation and the Public Sphere. Unit 10 of the MA in Mass Communications (by Distance Learning). Department of Media & Communication, University of Leicester, United Kingdom

¹⁸ Dahlberg, L. (2004). The Habermasian Public Sphere: A Specification of the Idealized Conditions of Democratic Communication. *Studies in Social and Political Thought*, 10, p. 2-18.

และยอมรับในความแตกต่าง การนำไปสู่การลงความเห็นของคนส่วนใหญ่ต่อการกระทำหรือไม่กระทำ บางสิ่งบางอย่าง

Habermas (1991) อธิบายว่า ¹⁹ สิ่งที่เป็นสาธารณะถือว่าเป็นเรื่องเปิดเผยสำหรับทุกคน หน้าที่ของพื้นที่สาธารณะ (Public Sphere) คือทำให้สังคมสามารถมีส่วนร่วมในการอภิปรายสาธารณะได้ ซึ่งอาศัยสื่อเป็นตัวกลางในการสื่อสารหรือให้พื้นที่ในการสื่อสารเพื่อให้คนในสังคมสามารถเข้าถึงได้ทุกคน ในสังคมที่มีการเชื่อมโยงกัน ²⁰ พื้นที่สาธารณะเป็นพื้นที่ในการตัดสินใจร่วมกัน สร้างความหมายเชิงวัฒนธรรม ค่านิยมร่วมกันของคนในสังคมด้วย ดังนั้น พื้นที่สาธารณะเป็นเหมือนพื้นที่ที่รวมคนจำนวนมากมารวมกันเพื่อปฏิสัมพันธ์ อภิปราย และมีการคิด ตัดสินใจ หรือสร้างบางอย่างร่วมกันผ่านการสื่อสาร และ ²¹ พื้นที่สาธารณะถูกสร้างขึ้นได้โดยคนในสังคมตามประเด็นเฉพาะเรื่องหรือความสนใจเฉพาะกลุ่ม ²² สื่อมวลชนสร้างข้อมูลที่เป็นสาธารณะรูปแบบต่างๆ ที่ คนใช้ข้อมูลในบทบาทต่างๆ ในสังคม เพื่อให้ความหมาย และเข้าใจโลกที่อยู่ท่ามกลางข้อมูลข่าวสาร การมีพื้นที่สาธารณะในการแลกเปลี่ยน ก็ช่วยให้มีชุดข้อมูลที่คนใช้เพื่อตัดสินใจในเรื่องต่างๆ สื่อเป็นตัวกลางที่จะกระตุ้นให้คนมีส่วนร่วมในพื้นที่สาธารณะ

²³ แนวคิดเรื่องพื้นที่สาธารณะมีอีกมิติในเรื่อง ความมีเหตุมีผลเชิงการสื่อสาร (communicative rationality) ที่จะทำให้ความเป็นตัวตน (selfhood) ทั้งระดับปัจเจกและระดับสังคมเกิดขึ้นได้ เพราะคนที่ต้องการเสรีภาพในการสื่อสาร ต้องเข้าใจตนเองก่อน และ หากมีการสื่อสารกันระหว่างคนในชุมชนจะทำให้แต่ละฝ่ายสามารถเข้าถึงความเป็นอัตวิสัยซึ่งกันและกัน (intersubjectivity) เข้าใจกันและกัน และสามารถเห็นพ้องต้องกัน (consensus) ได้ในท้ายที่สุด นั่นหมายความว่า การสื่อสารเป็นเงื่อนไขสำคัญสำหรับการปลดปล่อยสังคมให้มีเสรีภาพ

¹⁹ Habermas, Jürgen. 1991. *The Structural Transformation of the Public Sphere. An Inquiry into a Category of Bourgeois Society.* Cambridge, MA: MIT Press.

²⁰ Fuchs, Christian. 2008. *Internet and Society. Social Theory in the Information Age.* New York: Routledge

²¹ Arendt, Hannah. 1958. *The Human Condition.* Chicago: University of Chicago Press. 2nd edition

²² Fuchs, Christian (2015) **Social media and the public sphere.** tripleC: Open Access Journal for a Global Sustainable Information Society, 12 (1). pp. 57-101. ISSN 1726-670X

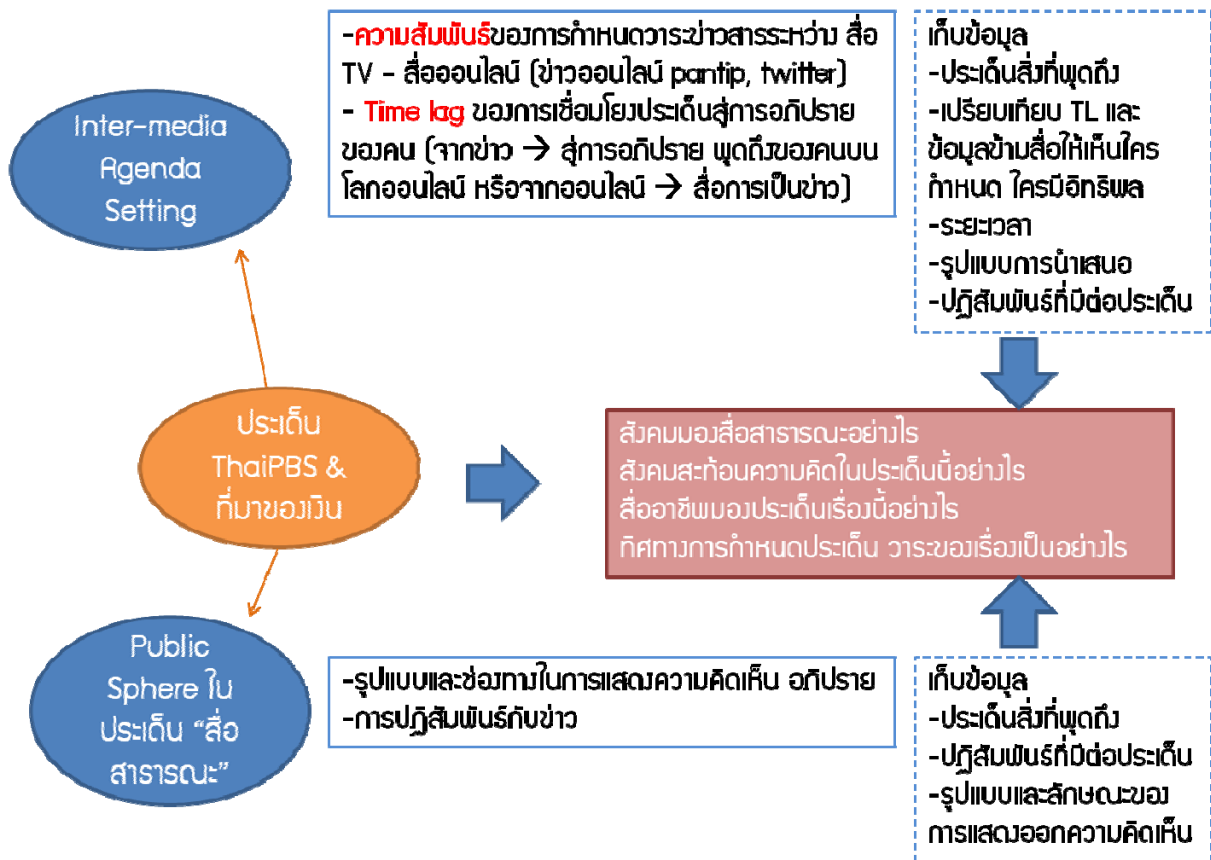
²³ กาญจนา แก้วเทพ, กิตติ กันภัย และปาริชาติ สถาปิตานนท์ สโรบล. 2543. *มองสื่อใหม่ มองสังคมใหม่.* กรุงเทพฯ : เอ็ดดิสัน เพรส โพรดักส์.

ด้วยลักษณะของสื่อสังคมออนไลน์ที่เอื้อต่อการปฏิสัมพันธ์ ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และการแลกเปลี่ยนบนพื้นที่สาธารณะ สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ²⁴ยังเชื่อมพื้นที่สาธารณะของคนทั่วไปกับสื่อมวลชนเข้าหากันด้วย ผ่านรูปแบบการสื่อสารระบบดิจิทัล อาทิ หนังสือพิมพ์ออนไลน์ บล็อก เว็บบอร์ด เฟซบุ๊ก ทวิตเตอร์ และยูทูบ ²⁵พื้นที่บนสื่อสังคมเป็นลักษณะที่เรียกว่า “Personal Public” ที่ผู้ใช้แสดงความคิดเห็นบนพื้นที่ของตนเอง แต่ด้วยความเชื่อมโยงเป็นเครือข่าย ให้เกิดการบอกต่อ พูดคุย แลกเปลี่ยน ร่วมแสดงความคิดเห็น ซึ่งเป็นกระบวนการพื้นฐานของพื้นที่สาธารณะ (Public Sphere) การเข้าใจรูปแบบการใช้พื้นที่สาธารณะบนสื่อสังคม คือการศึกษาเพื่อเข้าใจในรูปแบบของการปฏิสัมพันธ์ การแลกเปลี่ยนข้อมูล ประเด็นในการอภิปรายสาธารณะ และทิศทางของผลหรือพฤติกรรมที่เกิดขึ้น จากการสื่อสารที่เป็นลักษณะของเครือข่าย โดยมีหลายการศึกษาที่เลือกศึกษาพื้นที่สาธารณะบนทวิตเตอร์ เนื่องจากเนื้อหามากกว่า 95% บนทวิตเตอร์เป็นสาธารณะทำให้ผู้วิจัยสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ ลักษณะที่สำคัญของสื่อสังคมคือความเป็นเครือข่าย การปฏิสัมพันธ์ และลักษณะที่เอื้อให้เกิด Collective communication & action

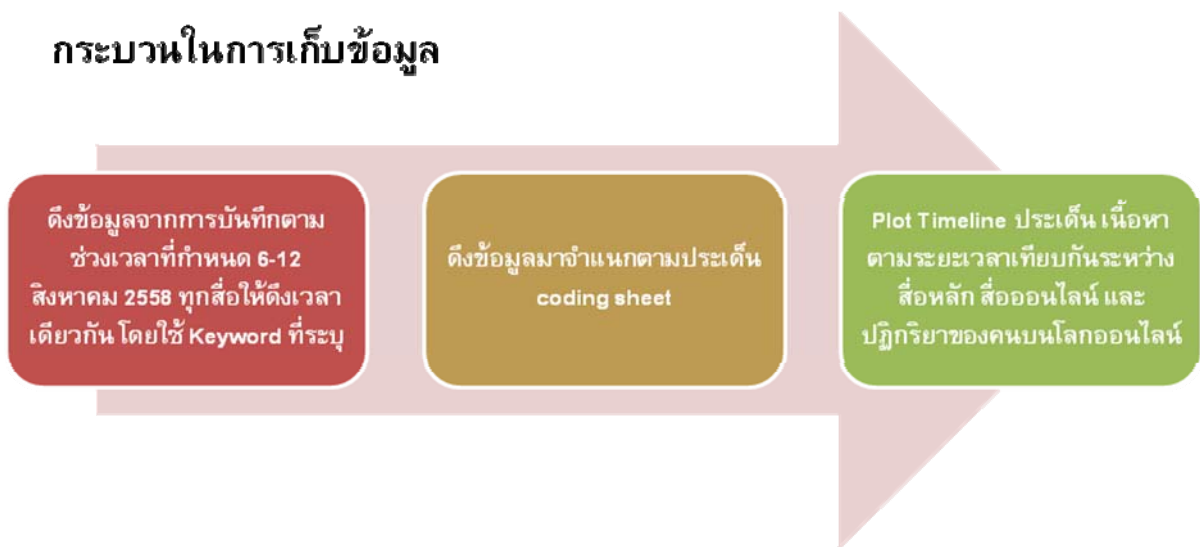
ทั้งนี้ ทั้งสองแนวคิดเป็นแนวคิดหลักในการศึกษารูปแบบการสื่อสาร การกำหนดวาระข่าวสาร และการให้พื้นที่สาธารณะกับประเด็นสาธารณะ กรณีไทยพีบีเอสกับร่างรัฐธรรมนูญนั้นเป็นกรณีศึกษาในการศึกษาการให้พื้นที่ต่อประเด็นของสื่อสาธารณะในบริบทสังคมไทย

²⁴ Macnamara, J. (2010). Emergent' media and public communication: Understanding the changing mediascape. *Public Communication Review*, Vol. 1 No. 2, p.3-17.

²⁵ Axel Bruns and Tim Highfield (2016). 'Is Habermas on Twitter? Social Media and the Public Sphere'. In Bruns, Axel, Enli, Gunn, Skogerbo, Eli, Larsson, Anders Olof, & Christensen, Christian (Eds.) **The Routledge Companion to Social Media** **หลัก** **la and Politics**. Routledge, New York, pp. 56-73.

กระบวนการในการเก็บข้อมูล

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาเรื่องสื่อและสื่อออนไลน์ในกรณีร่างรัฐธรรมนูญกับไทยพีบีเอส โดยศึกษาการนำเสนอข่าวของสื่อเกี่ยวกับประเด็นร่างรัฐธรรมนูญกับไทยพีบีเอสบน 3 แพลตฟอร์มคือ ข่าวโทรทัศน์ จำนวน 12 ช่อง และเว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ที่ศึกษา ได้แก่ 1) ช่อง 3 HD 2) ช่อง 5 3) ช่อง 7 HD 4) ช่อง MCOT HD 5) ช่อง 11 6) ช่องไทยพีบีเอส 7) ช่อง Nation Channel 8) ช่อง Spring News 9) ช่อง Voice TV 10) ช่องไทยรัฐทีวี 11) ช่อง ONE และ 12) ช่อง PPTV และศึกษารูปแบบที่ผู้ใช้สื่อออนไลน์ แสดงความคิดเห็นต่อประเด็นสื่อสาธารณะที่สอดคล้องกับกรณีร่างรัฐธรรมนูญกับไทยพีบีเอสบนทวิตเตอร์และพันทิป ผลการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 การรายงานข่าวของสื่อมวลชน

ส่วนที่ 2 การใช้พื้นที่สาธารณะบนสื่อออนไลน์แสดงความคิดเห็นต่อประเด็นของผู้ใช้สื่อออนไลน์

ส่วนที่ 1 การรายงานข่าวของสื่อมวลชน

1.1 การรายงานข่าวของสื่อโทรทัศน์ สื่อเว็บไซต์ และทวิตเตอร์ของสถานี

โทรทัศน์ จาก 12 สถานีโทรทัศน์ที่เป็นหน่วยการศึกษา ได้แก่ 1) ช่อง 3 HD 2) ช่อง 5 3) ช่อง 7 HD 4) ช่อง MCOT HD 5) ช่อง 11 6) ช่องไทยพีบีเอส 7) ช่อง Nation Channel 8) ช่อง Spring News 9) ช่อง Voice TV 10) ช่องไทยรัฐทีวี 11) ช่อง ONE และ 12) ช่อง PPTV พบการนำเสนอเนื้อหาประเด็นไทยพีบีเอสในแต่ละสถานี ดังนี้

ช่อง 3 HD

● รายการโทรทัศน์ มีรายการข่าวในช่วงเวลาที่ศึกษา จำนวน 3 รายการ แบ่งเป็น รายการข่าวเช้า จำนวน 2 รายการ คือ เรื่องเล่าเช้านี้ และข่าวเช้าวันหยุด และรายการข่าวค่ำ จำนวน 1 รายการ คือ ข่าว 3 มิติ

ผลการศึกษา พบว่า ช่อง 3 HD มีรายงานข่าวประเด็นไทยพีบีเอส จำนวน 1 ข่าว ในรายการ เรื่องเล่าเช้านี้ มีลักษณะการนำเสนอ ดังนี้

- ประเภทของข่าว ข่าวอ่าน
- โทนการนำเสนอ ความคิดเห็นกลาง ๆ รายงานสถานการณ์ว่าคณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญจะพิจารณาเรื่องที่ค้างการพิจารณา 2 ประเด็น หนึ่งในนั้นเรื่องภาษีบาป
- ประเด็นหลักที่นำเสนอ การแก้กฎหมาย แต่ไม่ได้พูดถึงผลกระทบต่อไทยพีบีเอส

- แหล่งที่มาของข้อมูล แหล่งข่าวจากภาครัฐ 1 ราย คือ ไฟบูลย์ นิติตะวัน คณะกรรมการ
ยกร่างรัฐธรรมนูญ
- รูปแบบของกรอบในการสร้างประเด็น ไม่พบ
- ความเชื่อมโยงกับสื่อออนไลน์ ไม่พบความเชื่อมโยงกับเว็บไซต์และเฟซบุ๊กของสถานีและ
รายการ
- เว็บไซต์สถานี ไม่ปรากฏข่าวประเด็นไทยพีบีเอสในเว็บไซต์สถานีช่วงเวลาที่ศึกษา

ช่อง 5

- รายการโทรทัศน์ มีรายการข่าวในช่วงเวลาที่ศึกษา จำนวน 5 รายการ แบ่งเป็น รายการข่าว
เช้า จำนวน 4 รายการ คือ สยามเป้าเมาท์ข่าว, ข่าว 5 หน้า 1, 5 ข่าวใหญ่, ข่าวก้าวเข้าวันหยุด และ
รายการข่าวค่ำ จำนวน 1 รายการ คือ จับประเด็นข่าวร้อน
- ผลการศึกษา ไม่ปรากฏข่าวประเด็นไทยพีบีเอสในรายการโทรทัศน์ช่วงเวลาที่ศึกษา
- เว็บไซต์สถานี ไม่ปรากฏข่าวประเด็นไทยพีบีเอสในเว็บไซต์สถานีช่วงเวลาที่ศึกษา

ช่อง 7 HD

- รายการโทรทัศน์ มีรายการข่าวในช่วงเวลาที่ศึกษา จำนวน 4 รายการ แบ่งเป็น ข่าวเช้า
จำนวน 3 รายการ คือ เช้าที่นี่หอมชิต, สยามข่าว 7 สี, ข่าวเด็ด 7 สี และข่าวค่ำ จำนวน 1 รายการ คือ
ประเด็นเด็ด 7 สี
- ผลการศึกษา ไม่ปรากฏข่าวประเด็นไทยพีบีเอสในรายการโทรทัศน์ช่วงเวลาที่ศึกษา
- เว็บไซต์สถานี ไม่ปรากฏข่าวประเด็นไทยพีบีเอสในเว็บไซต์สถานีช่วงเวลาที่ศึกษา

ช่อง MCOT HD

- รายการโทรทัศน์ มีรายการข่าวในช่วงเวลาที่ศึกษา จำนวน 2 รายการ แบ่งเป็น ข่าวเช้า
จำนวน 1 รายการ คือ ขุขโขมข่าวก้าว และข่าวค่ำ จำนวน 1 รายการ คือ คับข่าว ครบประเด็น
- ผลการศึกษา ไม่ปรากฏข่าวประเด็นไทยพีบีเอสในรายการโทรทัศน์ช่วงเวลาที่ศึกษา
- เว็บไซต์สถานี ไม่ปรากฏข่าวประเด็นไทยพีบีเอสในเว็บไซต์สถานีช่วงเวลาที่ศึกษา

ช่อง 11

- รายการโทรทัศน์ มีรายการข่าวในช่วงเวลาที่ศึกษา จำนวน 3 รายการ แบ่งเป็น ข่าวเช้า
จำนวน 1 รายการ คือ ข่าวภาคเช้า, ข่าวเช้าสุดสัปดาห์ และข่าวค่ำ จำนวน 1 รายการ คือ ห้องข่าว
NBT
- ผลการศึกษา ไม่ปรากฏข่าวประเด็นไทยพีบีเอสในรายการโทรทัศน์ช่วงเวลาที่ศึกษา

- เว็บไซต์สถานี ไม่ปรากฏข่าวประเด็นไทยพีบีเอสในเว็บไซต์สถานีช่วงเวลาที่ศึกษา

ช่องไทยพีบีเอส

- รายการโทรทัศน์ มีรายการข่าวในช่วงเวลาที่ศึกษา จำนวน 2 รายการ แบ่งเป็น รายการข่าวเช้า จำนวน 1 รายการ คือ วันใหม่ Thai PBS และรายการข่าวค่ำ จำนวน 1 รายการ คือ ที่นี่ Thai PBS/ตอบโจทย์

ผลการศึกษา พบว่า ช่อง Thai PBS มีรายงานข่าวประเด็นไทยพีบีเอส จำนวน 8 ข่าว ในรายการ วันใหม่ Thai PBS จำนวน 1 ข่าว และ ที่นี่ Thai PBS/ตอบโจทย์ จำนวน 7 ข่าว โดยช่วงที่นี้ Thai PBS เป็นการรายงานข่าว (4 ข่าว) และช่วงตอบโจทย์ เป็นการสนทนา (3 ประเด็น) มีลักษณะการนำเสนอ ดังนี้

- ประเภทของข่าว จาก 8 ข่าว เป็นข่าวอ่าน 4 ข่าว สกู๊ป 1 ข่าว และวิเคราะห์/อภิปราย 3 ข่าว โดยมีผู้ดำเนินรายการของสถานีเป็นผู้ซักถามและวิทยากรทำหน้าที่วิเคราะห์
- โทนการนำเสนอของข่าวโทรทัศน์ จาก 8 ข่าว พบส่วนใหญ่เป็นการนำเสนอข่าวลักษณะกลาง ๆ และคัดค้านการแก้กฎหมาย จำนวน 4 ข่าวเท่ากัน ไม่พบการนำเสนอในลักษณะสนับสนุนการแก้กฎหมายเลย ดังนี้
 - การนำเสนอข่าวลักษณะกลาง ๆ จำนวน 4 ข่าว คือ เป็นการรายงานข่าวที่มีการนำเสนอข้อเท็จจริงจากแหล่งข่าวทั้งสองด้าน (ภาครัฐและไทยพีบีเอส) โดยให้พื้นที่ข่าวเท่าๆ กัน และในช่วงการสนทนาไม่พบการตั้งคำถามในเชิงชี้้นำให้ตอบ เน้นถามเพื่อให้ข้อมูลเป็นหลัก ประเด็นสนทนาเป็นประเด็นต่อเนื่องแต่เปลี่ยนวิทยากรรับเชิญทั้งภาครัฐ นักวิชาการ และภาคประชาชน ได้แก่ รายการตอบโจทย์ Thai PBS ประเด็นปรับแก้ “มาตรา 190” ภาษีบาป “3 องค์กรอิสระ” นอกกระบวนการ (2) และ (3) แหล่งข่าวคือ กมธ.ยกร่างรัฐธรรมนูญ และสปช. และปร.คณะกรรมการประสานงานองค์กรพัฒนาเอกชน ซึ่งไม่เห็นด้วยกับการแก้กฎหมาย (วันที่ 7 สิงหาคม 2558) และแหล่งข่าวนักวิชาการ อาจารย์จากคณะพัฒนาการเศรษฐกิจ นิด้าซึ่งเน้นให้ข้อมูลเป็นหลักไม่ได้แสดงออกชัดเจนว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับการแก้กฎหมาย (วันที่ 6 สิงหาคม 2558)
 - คัดค้านการแก้กฎหมาย จากจำนวน 4 ข่าว พบ 3 ประเด็น คือ 1) การนำเสนอข้อมูลเพื่อชี้แจงข้อเท็จจริง และเปรียบเทียบให้เห็นว่าการนำเงินภาษีบาปมาใช้สนับสนุนไทยพีบีเอสมีประโยชน์ต่อสาธารณะมากกว่า ผ่านการนำเสนอ info graphics อธิบายเกี่ยวกับระบบ “Earmarked Tax” ที่จัดทำโดยสถานีไทยพีบีเอส ซึ่งนำเสนอในลักษณะให้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับที่มาของการเก็บภาษีบาป และเปรียบเทียบให้เห็นว่าการนำเงินภาษีบาป 1.5 % มาใช้สนับสนุนไทยพีบีเอสจะมีประโยชน์ต่อสาธารณะมากกว่า ถ้าไม่มีการจัดเก็บภาษีบาปผลประโยชน์จะตกที่บริษัทเหล้า-บุหรี่ ปีละ 2,000 ล้านบาท รัฐจะ

เสียประโยชน์เพราะต้องจ่ายเงินให้ไทยพีบีเอสแทน และประชาชนจะเสียสิทธิในการรับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง และสัมภาษณ์นักวิชาการเพิ่มเติมเรื่องตัวเลขจำนวนเงินที่นำมาสนับสนุนไทยพีบีเอส สสส. และกองทุนพัฒนากีฬา เป็นจำนวนเงินที่น้อยมากไม่ถึงครึ่งเปอร์เซ็นต์ของงบประมาณการคลังของประเทศ 2 ล้านล้านบาท และประเด็นช่องโหว่จากการใช้ Earmarked Tax จากต่างประเทศนั้น เกิดจากการใช้อย่างไม่ระมัดระวัง และใช้ง่ายจนเกินไป (วันที่ 7 สิงหาคม 2558)

2) การนำเสนอแหล่งข่าวที่แสดงความคิดเห็นไปในแนวทางเดียวกัน (ด้านเดียว) คือ ไม่เห็นด้วยกับการแก้กฎหมายยกเลิกภาษีบาป ในรายการสนทนา “ตอบโจทย์ Thai PBS” วันที่ 10 สิงหาคม 2558 ประเด็น “ปรับแก้ “มาตรา 190 “ ภาษีบาป “3 องค์กร อิศระ” นอกกระบบคลัง (4) จากแหล่งข่าวสมาชิกสภาผู้ชมและผู้ฟังรายการ เครือข่าย สลัม 4 ภาค โดยมองว่าเหตุผลการแก้กฎหมายเพื่อรักษาวินัยการคลังนั้นไม่สมเหตุสมผล เนื่องจากการขาดดุลงบประมาณการคลังที่ผ่านมาเกิดจากการทุจริตที่ไม่สามารถตรวจสอบได้ของระบบราชการ เพราะมีกลไกการตรวจสอบที่ค่อนข้างตรวจสอบยาก แต่ Earmarked Tax ที่สนับสนุนไทยพีบีเอสมีกลไกตรวจสอบชัดเจน คือ มีสตง. การตรวจสอบภายใน และรัฐสภา และสื่อสาธารณะไทยพีบีเอสเป็นสื่อภาคพลเมืองที่เปิดโอกาสให้ประชาชนทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล ผลิตสื่อ และตรวจสอบ ดิจิทัล การทำงาน

3) การให้พื้นที่แหล่งข่าวที่ไม่เท่ากัน คือ ให้พื้นที่แหล่งข่าวที่ไม่เห็นด้วยกับการแก้กฎหมายค่อนข้างมากกว่าแหล่งข่าวที่เสนอทางออกการแก้กฎหมายภาษีบาป จากสื่ूपข่าวประเด็น “กลยุทธ์บริษัทยาสูบข้ามชาติกับภาษีเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ” รายการที่ Thai PBS วันที่ 10 สิงหาคม 2558 ซึ่งเน้นนำเสนอข้อมูลเพื่อเปิดโปงบริษัทบุรี่ข้ามชาติ โดยการแสดงบัญชีค่าใช้จ่ายของบริษัทยาสูบในต่างประเทศ ข้อมูลเว็บไซต์ www.opensecrets.org ที่เปิดเผยจำนวนเงินที่บริษัทบุรี่ต่างชาติใช้ในการดำเนินงาน ประสานงานในยุโรป อเมริกา และมีในไทยรวมอยู่ด้วย (ข้อมูลปี 2556-2557) และนักวิชาการวิเคราะห์เชื่อมโยงให้เห็นกลยุทธ์ที่พยายามเข้ามาแทรกแซงให้เกิดการยกเลิกภาษีบาปด้วยการเดินกลยุทธ์ลดความเข้มงวดกฎหมายและสังคมผ่านการประสานงานกับผู้มีส่วนเคลื่อนไหวนโยบาย

- ประเด็นเนื้อหาหลักของข่าวโทรทัศน์ จาก 8 ข่าว พบส่วนใหญ่เป็นเรื่องงบประมาณ ที่มาของรายได้ และการแก้กฎหมาย จำนวน 3 ข่าวเท่ากัน ความสำคัญของการเป็นสื่อสาธารณะ จำนวน 1 ข่าว และการเปิดโปงข้อมูลบริษัทบุรี่ข้ามชาติ จำนวน 1 ข่าว ดังนี้
 - งบประมาณ ที่มาของรายได้ จำนวน 3 ข่าว ได้แก่ 1) ที่มาและการจัดสรรงบประมาณระบบ Earmarked Tax (จำนวน 2 ข่าว) Earmarked Tax คือ เครื่องมืองบประมาณที่ใช้ในการจัดสรรภาษีหรือรายได้เพื่อเป้าหมายที่เฉพาะเจาะจง และการจัดสรรเงินภาษีบาปให้

ไทยพีบีเอสไม่ได้หักจากงบการคลังแต่มาจากการเก็บภาษีบาปเพิ่มจากบริษัทเหล้า-
บุหรี่ยี่ห้อ 2) การใช้ระบบ Earmarked Tax ในไทยและต่างประเทศ (จำนวน 1 ข่าว)
หลักการที่มา การนำไปใช้ ข้อดี-ข้อเสีย การใช้เงินอย่างความคุ้มค่า กลไกการ
ตรวจสอบ ประสิทธิภาพการทำงานและรายจ่ายที่ไม่มากเกินไปเมื่อเทียบกับผลงาน

- การแก้กฎหมายและผลกระทบต่อไทยพีบีเอส จำนวน 3 ข่าว ได้แก่ 1) ประชามติ
กรรมการนโยบาย ส.ส.ท. ยื่นหนังสือให้ทบวงแก้ไขร่างรธน. ม.190 วรรค 4 เพราะมี
ผลกระทบต่อบทบาทหน้าที่ความเป็นสื่อสาธารณะเพื่อสร้างประโยชน์แก่สังคมของไทย
พีบีเอส และอาจทำให้เกิดการแทรกแซงจากฝ่ายการเมืองและฝ่ายทุนเชิงพาณิชย์ 2)
นายกประยุทธ์ จันทร์โอชา ชี้แจงกรณีแก้รัฐธรรมนูญภาษีบาป ไม่ได้ไปตัดเงินสนับสนุน
2 องค์กร (สสส. ไทยพีบีเอส) แต่ที่มอบหมายให้คณะกรรมการติดตามและตรวจสอบ
การใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐ (คตร.) เข้าไปตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ ถึงแม้จะมี
สตง.ตรวจสอบอยู่แล้วนั้น ทำไปเพราะต้องการให้เกิดความโปร่งใส 3) ที่มา เหตุผล
ของการแก้กฎหมายภาษีบาป มาจากกรอบวินัยการคลังและป้องกันไม่ให้เกิด
Earmarked Tax ที่ไม่ดี โดยศ.จรัส สุวรรณมาลา กมธ.ยกร่างรัฐธรรมนูญ และสพช.
อธิบายถึงที่มาของการแก้กฎหมายว่า การแก้รัฐธรรมนูญ มาตรา 190 มาจากกรอบ
วินัยการคลังเป็นเรื่องหลัก เพราะที่ผ่านมาไทยละเมิดเรื่องหลักการวินัยการคลัง
มโหฬารมาก มีการคอร์ปชั่น และเขียนใส่ไว้เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดนโยบายประชานิยม
ส่วนเรื่อง Earmarked คิด 2 ประเด็นคือ ป้องกันไม่ให้เกิด Earmarked ที่ไม่ดีและจะ
ส่งเสริม Earmarked ที่ดียังไง ซึ่งจำเป็นต้องมีการวางหลักเกณฑ์ไว้ (สนทนาช่วงตอบ
โศกไทย Thai PBS วันที่ 7 สิงหาคม 2558)
- ความสำคัญของการเป็นสื่อสาธารณะ จำนวน 1 ข่าว ได้แก่ ความสำคัญของการเป็นสื่อ
สาธารณะต่อภาคประชาชน การเปิดพื้นที่สื่อของไทยพีบีเอส โดยการประเมินการ
ทำงานของไทยพีบีเอสตลอด 7 ปี ครั้ง บทบาทความเป็นสื่อสาธารณะของไทยพีบีเอส
ทำได้แค่ไหน (สนทนาช่วงตอบโศกไทย Thai PBS วันที่ 10 สิงหาคม 2558)
- ประเด็นอื่นๆ จำนวน 1 ข่าว ได้แก่ การเปิดโปงข้อมูลบริษัทบุหรี่ยี่ห้อต่างชาติ โดยการแสดง
บัญชีค่าใช้จ่ายของบริษัทยาสูบหรือในต่างประเทศ ข้อมูลเว็บไซต์ www.opensecrets.org
ที่เปิดเผยจำนวนเงินที่บริษัทบุหรี่ยี่ห้อต่างชาติใช้ในการดำเนินงานประสานงานในยุโรป
อเมริกา และประเทศไทยรวมอยู่ด้วย (ข้อมูลปี 2556-2557) และวิเคราะห์เชื่อมโยงให้
เห็นกลยุทธ์ที่พยายามเข้ามาแทรกแซงให้เกิดการยกเลิกภาษีบาป

ทั้งนี้ประเด็นเนื้อหาหรือที่พบนอกเหนือจากประเด็นเนื้อหาหลัก พบ จำนวน 1 ข่าว คือ
การนำเสนอทางออกการแก้ไขกฎหมายภาษีเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ โดยดร.สมเกียรติ
ตั้งกิจวานิชย์ ประธานสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย ที่ดีอาร์ไอ เสนอ
กรรมการยกร่างรธน. ถึงแนวทางปรับปรุงกฎหมายภาษีเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ ให้เพิ่ม

ข้อจำกัดในการออกกฎหมายภาษีเพื่อภาษีเฉพาะ ทำให้เฉพาะหน่วยงานที่จำเป็นและห้ามหน่วยงานราชการมีส่วนในภาษีประเภทนี้ โดยการให้กระทรวงกรมต่าง ๆ ตัดบทบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องนี้ที่อยู่ในกฎหมายของตัวเองออกไปหรือในการพิจารณาในชั้นของรัฐมนตรีก็อย่าอนุมัติ

- แหล่งที่มาของข้อมูล จาก 8 ข่าว พบส่วนใหญ่เป็นแหล่งข่าวจากภาครัฐ และนักวิชาการ จำนวน 3 ข่าวเท่ากัน รองลงมาคือ ภาคประชาชน จำนวน 2 ข่าว แหล่งข่าวจากไทยพีบีเอส จำนวน 1 ข่าว และแหล่งข่าวจากสื่อออนไลน์และโซเชียลมีเดีย จำนวน 1 ข่าว ตามลำดับ ดังนี้
 - แหล่งข่าวภาครัฐ จำนวน 3 ข่าว ได้แก่ พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี คำพูด สิริธิดา วัฒนพานิช กรรมการยกย่องรางวัลธรรมคุณ หม่อมราชวงศ์ปรีดิยาธร เทวกุล รองนายกรัฐมนตรี และศ.จรัส สุวรรณมาลา กมธ.ยกย่องรางวัลธรรมคุณ และ สปช.
 - แหล่งข่าวจากนักวิชาการ จำนวน 3 ข่าว ได้แก่ สมชัย จิตสุชน ผู้อำนวยการวิจัย TDRI ศ.ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์ คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ นิด้า ดร.สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ ประธานสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) และนพ.หทัย ชิตานนท์ ประธานสถาบันส่งเสริมสุขภาพไทย มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ
 - แหล่งข่าวภาคประชาชน จำนวน 2 ข่าว ได้แก่ ศรีสุวรรณ ควรขจร ปช.คณะกรรมการประสานงานองค์กรพัฒนาเอกชน รัตนชัย นันทพุทธชาติ สมาชิกสภาผู้ชมและผู้ฟังรายการ อานนท์ มีศรี ประธานสภาผู้ชมและผู้ฟังรายการ และคมสัน จันทร์อ่อน เครือข่ายสลัม 4 ภาค
 - แหล่งข่าวจากไทยพีบีเอส จำนวน 1 ข่าว ได้แก่ รศ.ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ กรรมการนโยบาย ส.ส.ท.
 - แหล่งข่าวจากสื่อออนไลน์และโซเชียลมีเดีย จำนวน 1 ข่าว ได้แก่ เว็บไซต์ www.opensecrets.org
- รูปแบบของกรอบในการสร้างประเด็น จาก 8 ข่าว พบรูปแบบของกรอบในการสร้างประเด็น จำนวน 4 ข่าว ที่ส่วนใหญ่เป็นกรอบเรื่องผลกระทบทางเศรษฐศาสตร์ จำนวน 3 ข่าว กรอบเรื่องการกระตุ้นความสนใจของคน จำนวน 1 ข่าว ทั้ง 8 ข่าว ไม่พบกรอบเรื่องความขัดแย้งและกรอบเรื่องความรับผิดชอบ รายละเอียด ดังนี้
 - ผลกระทบทางเศรษฐศาสตร์ ได้แก่ 1) ต้นทุน ที่มาของรายได้ ความคุ้มค่าและความเหมาะสม จำนวน 3 ข่าว ได้แก่ หลักการ ต้นทุน ที่มาและการจัดสรรเงินภาษีของระบบ Earmarked Tax หรือภาษีเพื่อเป้าหมายที่เฉพาะเจาะจง หลักการ Earmarked Tax องค์กรต้องมีความเป็นอิสระไม่ต้องขึ้นกับรัฐมากนัก ตัวอย่างองค์กรสื่อต่างประเทศที่ใช้ระบบ Earmarked Tax เพราะต้องการให้สื่อมีความเป็นกลางและมีอิสระไม่ถูกรัฐแทรกแซง คือ บีบีซี ส่วนการใช้เงินอย่างคุ้มค่าหรือไม่นั้นจะต้องมีการประเมิน

ประสิทธิภาพของงานเทียบกับรายจ่ายที่ไม่มากเกินไป และความเหมาะสมของการใช้ Earmarked Tax ในไทยนั้นยังคงสามารถทำงานได้แต่สิ่งที่ต้องทบทวนคือ งบที่สนับสนุนมีความเหมาะสมหรือไม่

2) การได้-เสียในเชิงเศรษฐศาสตร์ จำนวน 2 ข่าว ได้แก่ เปรียบเทียบตัวเลขให้เห็นว่าเงินที่ใช้สนับสนุน TPBS ไม่ถึงครึ่งเปอร์เซ็นต์ของงบประมาณการคลัง 2 ล้านล้านบาท การนำเงินภาษีบาปมาเป็นกองทุนสนับสนุนไทยพีบีเอสไม่มีผลต่อรายได้และวินัยการคลัง เพราะเป็นเงินนอกกระบวนการคลังที่เกิดจากการเก็บภาษีบาปเพิ่มจากบริษัท เหล้า-บุรี่ และถ้าหากยกเลิกภาษีบาปบริษัท เหล้า-บุรี่จะได้ผลประโยชน์ 2,000 ล้านบาท

3) การตรวจสอบ ความโปร่งใสในการใช้จ่าย จำนวน 1 ข่าว ได้แก่ กลไกตรวจสอบความโปร่งใส การประเมินผลงาน ควรมีระบบการตรวจสอบเชิงนโยบาย การตรวจสอบภายใน การประเมินผลที่ต้องมีคณะทำงานที่เป็นอิสระต่อองค์กรที่ได้รับการสนับสนุนและหน่วยงานรัฐบาล

- กรอบเรื่องการกระตุ้นความสนใจของคน จำนวน 1 ข่าว ได้แก่ การใช้กลุ่มคนที่ได้รับผลกระทบแสดงออก ให้ข้อมูล คือ ตัวแทนสมาชิกรัฐสภาผู้ชมและผู้ฟังรายการ และตัวแทนเครือข่ายสลัม 4 ภาค เป็นบุคคลที่ได้รับผลกระทบเรื่องพื้นที่สื่อภาคประชาชน เพราะเคยมีโอกาสดำเนินการมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล ผลิตสื่อ เป็นตัวแทนภาคประชาชนในการนำเสนอข้อติชมการทำงานของไทยพีบีเอส และมีความกังวลว่าหากยกเลิกภาษีบาปอาจทำให้พื้นที่สื่อภาคประชาชนลดน้อยลงจากที่มีน้อยอยู่แล้ว เพราะไทยพีบีเอสเป็นสื่อที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมและนำเสนอประเด็นของภาคประชาชนมากที่สุดเมื่อเทียบกับสื่ออื่น (ช่วงสนทนารายการตอบโจทย์ Thai PBS วันที่ 10 สิงหาคม 2558)

— ความเชื่อมโยงกับสื่อออนไลน์ จาก 8 ข่าว พบการเชื่อมโยงกับเว็บไซต์สถานี จำนวน 2 ข่าว เฟซบุ๊กสถานีและรายการ จำนวน 4 ข่าว ดังนี้

- เว็บไซต์สถานี พบจำนวน 2 ประเด็น จาก 3 ข่าว เป็นการนำเสนอคลิปข่าวและข้อความบรรยายใต้คลิปจากรายการข่าวอื่นที่ไม่อยู่ในหน่วยศึกษา แต่มีเนื้อหาเดียวกับประเด็นข่าวที่ศึกษาพบ ได้แก่ ประเด็น 1) ไทยพีบีเอสยื่นหนังสือคัดค้านยกเลิกภาษีบาป จำนวน 2 ข่าว คือ “ไทยพีบีเอส” ยื่นหนังสือให้ส.ปช.และกมธ. ทบทวนร่างรัฐธรรมนูญ มาตรา 190 (คลิปรายการทันข่าว วันที่ 6 สิงหาคม เวลา 9.38 น.) และ “ผู้บริหารไทยพีบีเอสยื่นเรื่องขอทบทวน ม.190” (คลิปทันข่าวต้นชั่วโมง วันที่ 6 สิงหาคม เวลา 12.35 น.)

2) “Earmarked Tax” รู้จักภาษีเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ จำนวน 1 ข่าว พบการนำคลิปข่าวเฉพาะส่วนของ info graphics “Earmarked Tax” อธิบายหลักการ ต้นทุน

ที่มาและการจัดสรรเงินภาษีของระบบ Earmarked Tax (คลิปรายการข่าวค่ำ วันที่ 6 สิงหาคม เวลา 20.14 น.)

ส่วน Comment ข่าวบนเว็บ พบว่า ไม่มีช่องให้ Comment แต่มีไอคอนให้กด Like Share และ

Twitter

- เฟซบุ๊กสถานีและรายการ พบจำนวน 4 ข่าว จาก 2 เพจ ได้แก่ เพจ Thai PBS จำนวน 3 ข่าว เพจรายการที่นี้ Thai PBS จำนวน 3 ข่าว (พบ 2 ข่าว ถูกแชร์ทั้ง 2 เพจ) โดยทั้ง 2 เพจ จะเป็นการนำเสนอคลิปข่าวจากรายการข่าวที่ศึกษาและจากรายการข่าวอื่นที่ไม่อยู่ในหน่วยการศึกษา แต่มีเนื้อหาประเด็นเดียวกัน รายละเอียด ดังนี้ 1) ประเด็น “ไทยพีบีเอส คำนยยกเลิกจัดเก็บภาษีเฉพาะ” จำนวน 1 ข่าว ถูกโพสต์/แชร์ 3 ครั้ง ได้แก่ เพจ Thai PBS โพสต์จำนวน 2 ครั้ง (คลิปรายการที่นี้ Thai PBS และรายการทันข่าว วันที่ 6 สิงหาคม 2558) และเพจรายการที่นี้ Thai PBS แชร์คลิปจากเพจ Thai PBS จำนวน 1 ครั้ง (คลิปรายการที่นี้ Thai PBS วันที่ 6 สิงหาคม 2558) 2) ประเด็น “อะไรคือหัวใจสำคัญของเอียร์มาร์ค แท็กซ์ (Earmarked Tax) หรือการจัดเก็บและจัดสรรภาษีเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ” จำนวน 2 ข่าว พบในเพจ ที่นี้ Thai PBS (คลิปรายการข่าวค่ำ วันที่ 6 สิงหาคม 2558) และเพจ Thai PBS (คลิปรายการวันใหม่ Thai PBS วันที่ 7 สิงหาคม 2558) เป็นการนำเสนอ infographics “Earmarked Tax” อธิบายต้นทุน ที่มาและการจัดสรรงบให้ไทยพีบีเอส 3) ประเด็น “กลยุทธ์บริษัท ยาสูบข้ามชาติกับภาษีเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ” จำนวน 1 ข่าว พบในเพจ รายการที่นี้ Thai PBS (คลิปรายการที่นี้ Thai PBS วันที่ 10 สิงหาคม 2558)

ปฏิสัมพันธ์บนเฟซบุ๊ก จากจำนวน 4 ข่าว พบมีการแสดงความคิดเห็น จำนวน 2 ข่าว (จากเพจ Thai PBS) และอีก 2 ข่าว (เพจ Thai PBS และเพจ รายการที่นี้ Thai PBS) ไม่พบการแสดงความคิดเห็น รายละเอียด ดังนี้

1) โทนการแสดงความคิดเห็น จาก Top Comment ของโพสต์ พบไม่เห็นด้วยกับการแก้กฎหมาย จำนวน 1 ข่าว ความคิดเห็นกลางๆ จำนวน 1 ข่าว ได้แก่

1.1) ไม่เห็นด้วยกับการแก้กฎหมาย คือ เห็นด้วยกับการยื่นหนังสือคัดค้านยกเลิกภาษีบาปของไทยพีบีเอส จากข่าว “ไทยพีบีเอส คำนยยกเลิกจัดเก็บภาษีเฉพาะ” (เพจ Thai PBS วันที่ 6 สิงหาคม 2558)

ตัวอย่าง ข้าพเจ้าต้องสารภาพว่าค่อนข้างเอียงไปกับดร.ณรงค์ จากที่คอยติดตามการวิเคราะห์ของท่านออกจะเชื่อว่าท่านเอาชาติและประชาชนเป็นหลักกว่าผลประโยชน์ส่วนบุคคลที่ท่านผ่านมา (2 ไลค์ Top Comment จาก 5 Comment)

1.2) ความคิดเห็นกลางๆ คือ เป็นข้อเสนอต่อการทำงานของไทยพีบีเอส จากข่าว infographics “Earmarked Tax” รู้จักภาษีเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (Thai PBS วันที่ 7 สิงหาคม 2558)

ตัวอย่าง ถ้าไทยพีบีเอส อาจจะกังวลว่าจะถูกตัดงบประมาณ ก็ควรจะทำงานแบบตรงไปตรงมาไม่ควรมั่ววาระซ่อนเร้นทางด้านการเมืองแอบแฝง ต้องแน่วแน่มั่นใจยืนว่าไม่เข้าข้างรัฐบาลไม่ว่าฝ่ายไหนทั้งสิ้น หากกระทำได้ตามนั้นจริง เชื่อว่าประชาชน จะเป็นหลังพิงให้เองย้อนกลับไป 5 ปีที่ผ่านมา ไทยพีบีเอสเองต้องยอมรับตัวเองเสียก่อน มีการเอนเอียงเข้าข้างฝ่ายการเมืองอยู่มาก โดยเฉพาะการทำรายการที่สุ่มเสี่ยงกับเรื่องของสถาบันฯ ซึ่งไม่ควรมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเมืองใดๆ แต่ทางสถานีเองก็มีการจ้างคนที่มาทำรายการแบบเฉี่ยวๆหลายครั้ง ถ้าหากจะยึดความเป็นกลางจริง ก็ควรทำเรื่องรับใช้สังคมอย่างแนบแน่น และต้องยืนหยัดในอุดมการณ์นี้โดยไม่เปลี่ยนแปลงก็จะมีที่ยืนได้ตลอดไป (4 ไลค์ Top Comment จาก 11 Comment)

ข้อความตอบกลับ เป็นสำนักข่าวต้องหัดเอาใจลูกค้ำ ฐานลูกค้าคือคนชั้นกลางควรหัดทำข่าวตามกระแส

2) ประเด็นเนื้อหาหลักของการแสดงความคิดเห็น จาก Top Comment ของโพสต์ พบ 2 ประเด็น คือ การแก้กฎหมายและผลกระทบต่อไทยพีบีเอส จำนวน 1 ข่าว และ ประเด็นอื่นๆ จำนวน 1 ข่าว ได้แก่ ข้อเสนอต่อการทำงานของไทยพีบีเอส

ช่อง Thai PBS								
รายการ	วันที่	ชื่อข่าว	ประเภทข่าว	โทนนำเสนอ	ประเด็นหลัก	ประเด็นรอง	แหล่งข่าว	กรอบในการสร้างประเด็น
ที่นี้ Thai PBS	6/08/58	ไทยพีบีเอส ตำนายกเลิกจัดเก็บภาษีเฉพาะ	ข่าวอ่าน	กลาง ๆ	แก้กฎหมาย	-	- คำชวน สิทธิสมาน กมธ. - หม่อมราชวงศ์ปรีดิยาทร เทวกุล รองนายกรัฐมนตรี - รศ.ณรงค์ เพ็ชรไทยพีบีเอส	-
ที่นี้ Thai PBS	6//08/58	"Earmarked Tax"	ข่าวอ่าน	ไม่เห็นด้วย	งบประมาณ	-	- สมชัย จิตสุชน TDRI	-การได้เสียในเชิงเศรษฐศาสตร์ -ต้นทุน ที่มา ความคุ้มค่า
ตอบโจทย์ Thai PBS	6//08/58	สนทนา "ปรับแก้" "มาตรา 190 " ภาษีบาป "3 องค์กรอิสระ" นอกกระบบคลัง (2)	อภิปราย	กลาง ๆ	งบประมาณ	- แก้กฎหมาย - ความสำคัญของสื่อสาธารณะ	- ศ.ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์ คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ นิด้า	-การได้เสียในเชิงเศรษฐศาสตร์ -ต้นทุน ที่มา ความคุ้มค่า -กลไกการตรวจสอบ
วันใหม่ Thai PBS	7//08/58	infographics "Earmarked Tax"	ข่าวอ่าน	ไม่เห็นด้วย	งบประมาณ	-	infographics ของสถานีไทยพีบีเอส	-ต้นทุน ที่มา ความคุ้มค่า
ที่นี้ Thai PBS	7//08/58	ให้ คตร.ตรวจสอบการใช้งบประมาณ "สสส.-ไทยพีบีเอส"	ข่าวอ่าน	กลาง ๆ	แก้กฎหมาย	-	พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี	-

ตอบโจทย์ Thai PBS	7//08/58	สนทนา ปรับแก้ “มาตรา 190” ภาษี บาป “3องค์กร อิสระ” นอกกระบบ คลัง(3)	อภิปราย	กลาง ๆ	แก้ กฎหมาย	งบประมาณ	- ศ.จรัส สุวรรณมาลา กมธ. - ศรีสุวรรณ ควรขจร ปธ. คณะกรรมการประสานงาน องค์กรพัฒนาเอกชน	-
ที่นี่ Thai PBS	10//08/5 8	กลยุทธ์บริษัทยาสูบ ข้ามชาติกับภาษี เพื่อวัตถุประสงค์ เฉพาะ	สกุ๊ปข่าว	ไม่เห็น ด้วย	เปิดโปง ข้อมูล บริษัทบุหรี่ ข้ามชาติ	การ นำเสนอ ทางออก	- นพ.หทัย ชิดานนท์ มูลนิธิ สาธารณสุขแห่งชาติ - เว็บไซต์ www.opensecrets.org - ดร.สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ TDRi	-
ตอบโจทย์ Thai PBS	10//08/5 8	สนทนา “ปรับแก้ “มาตรา 190 “ ภาษี บาป “3 องค์กร อิสระ” นอกกระบบ คลัง (4)	อภิปราย	ไม่เห็น ด้วย	ความสำคัญ ของการ เป็นสื่อ สาธารณะ		- รัตนชัย นันพุททชาติ สมาชิกสภาผู้ชมและผู้ฟัง รายการ - อานนท์ มีศรี ประธานสภา ผู้ชมและผู้ฟังรายการ - คมสัน จันทร์อ่อน เครือข่าย สลัม 4 ภาค	-การใช้กลุ่มคนที่ได้รับ ผลกระทบแสดงออก ให้ ข้อมูล

- เว็บไซต์สถานี จากการค้นหาข่าวจากการใช้คำสำคัญตามที่กำหนด พบว่า เว็บไซต์ Thai PBS มีข่าวในประเทศไทยพีบีเอส จำนวน 10 ข่าว มี 2 ข่าว เป็นข่าวเดียวกับที่ศึกษาพบในสื่อโทรทัศน์ ทั้งนี้ การนำเสนอข่าวบนเว็บส่วนมากเป็นการนำคลิปข่าวจากรายการข่าวของช่องโดยมีข้อความบรรยายข่าวได้คลิป ได้แก่ ท้นข่าว ข่าวต้นชั่วโมง ข่าวค่ำ พบลักษณะการนำเสนอ ดังนี้

- ประเภทของข่าว จาก 10 ข่าว เป็นข่าวอ่านทั้งหมด
- โทนการนำเสนอข่าว จาก 10 ข่าว พบส่วนใหญ่เป็นการนำเสนอข่าวลักษณะกลาง ๆ จำนวน 6 ข่าว รองลงมาคัดค้านการแก้กฎหมาย จำนวน 4 ข่าว ไม่พบการนำเสนอในลักษณะสนับสนุนการแก้กฎหมายเลย ดังนี้

- การนำเสนอข่าวลักษณะกลาง ๆ จำนวน 6 ข่าว คือ นำเสนอข้อเท็จจริงทั้งสองด้านจากผู้คัดค้านและฝ่ายรัฐบาล และเป็นการรายงานสถานการณ์/ความคืบหน้าเรื่องไทยพีบีเอสยื่นหนังสือคัดค้านยกเลิกร่างรัฐธรรมนูญ มาตรา 190 เวทีราชดำเนินเสวนาหัวข้อ “ภาษีบาปผลกระทบต่อ สสส. ไทยพีบีเอส” วันที่ 9 สิงหาคม 2558 และคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญประชุมพิจารณาปรับแก้รัฐธรรมนูญ มาตรา 190

- คัดค้านการแก้กฎหมาย จำนวน 4 ข่าว คือ 1) แหล่งข่าวฝ่ายเดียว ได้แก่ ไทยพีบีเอส กรณีคณะผู้บริหารไทยพีบีเอสยื่นหนังสือให้สปช.และกมธ. ทบทวนข้อบัญญัติในร่างรัฐธรรมนูญ ม.190 บทบัญญัติเฉพาะการ ม.281(1) ที่อาจจะกระทบต่อการทำหน้าที่ในฐานะสื่อสาธารณะ และเพื่อป้องกันการแทรกแซงจากฝ่ายการเมืองและฝ่ายทุนเชิงพาณิชย์ ซึ่งจะกระทบต่อความเป็นกลางในการนำเสนอข่าวสาร

และการนำเสนอแหล่งข่าวที่แสดงทัศนคติไปในทางเดียวกัน คือ ไม่เห็นด้วยกับการแก้กฎหมาย จากเวทีเสวนา “รัฐธรรมนูญ มาตรา 190 กับการคลังเพื่อสังคม” จัดโดย คณะกรรมการประสานงานองค์กรพัฒนาเอกชน ร่วมกับ เครือข่ายภาคประชาสังคม จัดขึ้น ณ อาคารอาสาสมัครเพื่อสังคม กทม. ซึ่งมีแหล่งข่าวหลายคน

2) การนำเสนอข้อมูลเพื่อชี้แจงข้อเท็จจริงและเปรียบเทียบให้เห็นว่าเงินภาษีบาปที่สนับสนุนไทยพีบีเอสมีประโยชน์มากกว่าการยกเลิกกฎหมาย และมีกลไกการตรวจสอบที่เข้มงวดรัดกุม ไม่ได้ตรวจสอบยากอย่างที่สังคมตั้งข้อสังเกต ได้แก่ นำเสนอข้อมูลเรื่องภาษีเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (Earmarked Tax) และเปรียบเทียบให้เห็นว่าการนำเงินภาษีบาปมาใช้สนับสนุนไทยพีบีเอสมีประโยชน์ต่อสาธารณะมากกว่า ผ่านการนำเสนอ info graphics “Earmarked Tax” รู้จักภาษีเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ ซึ่งเป็นการอธิบายเกี่ยวกับระบบ Earmarked Tax ที่จัดทำโดยสถานีไทยพีบีเอส

และประเด็นเปิดกลไกตรวจสอบการใช้งานงบประมาณของ “ไทยพีบีเอส” ผ่าน info graphics ที่จัดทำโดยสถานี อธิบายถึงกลไกตรวจสอบการใช้งานงบประมาณของไทยพีบีเอสว่ามีกระบวนการตรวจสอบที่โปร่งใสและเข้มงวดรัดกุมทั้งภายในและภายนอก ไม่ได้ทำได้ยากอย่างที่สังคมตั้งข้อสังเกต

- ประเด็นเนื้อหาหลักของข่าว จาก 10 ข่าว พบส่วนมากนำเสนอประเด็นการแก้กฎหมาย จำนวน 8 ข่าว ประเด็นงบประมาณ ที่มาของรายได้ จำนวน 1 ข่าว และประเด็นอื่นๆ คือ กลไกการตรวจสอบ จำนวน 1 ข่าว ดังนี้
 - การแก้กฎหมายและผลกระทบต่อไทยพีบีเอส จาก 8 ข่าว ส่วนมากเป็นการรายงานความคับหน้าของประเด็นการแก้กฎหมายภาษีบาป พบ 1 ข่าว ที่มีการพูดถึงกรณีการนำเงินภาษีบาปมาสนับสนุนไทยพีบีเอสว่ายังไม่ใช้การใช้ภาษีเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะที่ถูกต้องประสงค์มากนัก และในอนาคตอาจมีการทบทวนให้ใช้ภาษีเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะที่เกิดจากรุกรกิจสื่อภาคเอกชน โดย ศ.จรัส สุวรรณมาลา กรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ ในประเด็นข่าว “กมธ.ยกร่างฯ เสนอทบทวนหลักการใช้ภาษีเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ” (คลิปรายการข่าวค่ำ วันที่ 9 สิงหาคม 2558)
 - งบประมาณที่มาของรายได้ เป็นการให้ข้อมูลเรื่องที่มา หลักการ การจัดสรรงบประมาณของระบบ Earmarked Tax หรือภาษีเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ ได้แก่ รู้จักภาษีเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ ผ่าน “info graphics Earmarked Tax” (คลิปรายการข่าวค่ำ วันที่ 6 สิงหาคม 2558)
 - ประเด็นอื่นๆ คือ กลไกการตรวจสอบ เป็นการให้ข้อมูลเกี่ยวกับกลไกการตรวจสอบของไทยพีบีเอสที่มีกระบวนการตรวจสอบโปร่งใสและเข้มงวดรัดกุมทั้งภายในและภายนอก ไม่ได้ทำได้ยากอย่างที่สังคมตั้งข้อสังเกต ได้แก่ เปิดกลไกตรวจสอบการใช้งบประมาณของ “ไทยพีบีเอส” (คลิปรายการข่าวค่ำ วันที่ 10 สิงหาคม 2558)
- แหล่งที่มาของข้อมูล พบว่า ใช้แหล่งข่าวจากรัฐบาลมากที่สุด จำนวน 6 ข่าว รองลงมาคือแหล่งข่าวจากไทยพีบีเอส และนักวิชาการ จำนวน 2 ข่าวเท่ากัน แหล่งข่าวภาคประชาชนจำนวน 1 ข่าว ไม่พบแหล่งข่าวจากสื่อออนไลน์และข้อมูลที่ได้จากการเปรียบเทียบจากต่างประเทศ รายละเอียด ดังนี้
 - แหล่งข่าวจากรัฐบาล ได้แก่ คำหนู สิทธิสมาน โฆษกคณะกรรมการยกเว้นรัฐธรรมนูญ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี และหัวหน้า คสช. ศ.ดร.จรัส สุวรรณมาลา กรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ พล.ต.สรรเสริญ แก้วกำเนิด รองโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี และคณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
 - แหล่งข่าวจากไทยพีบีเอส ได้แก่ รศ.ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ ประธานกรรมการนโยบาย ส.ส.ท
 - แหล่งข่าวจากนักวิชาการ ได้แก่ ศ.ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์ นักวิชาการด้านเศรษฐศาสตร์ คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า) นายไพโรจน์ พลเพชร

- อดีตคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย (คปก.) และดร.สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ ประธานสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย ที่ดีอาร์ไอ
 - แหล่งข่าวจากภาคประชาชน ได้แก่ นายศรีสุวรรณ จรรยา ประธานคณะกรรมการประสานงานองค์กรพัฒนาเอกชน (กป.อพช.)
- รูปแบบของกรอบในการสร้างประเด็น พบ 1 ประเด็น จาก 2 ข่าว คือ กรอบเรื่องผลกระทบทางเศรษฐกิจศาสตร์ ได้แก่ ต้นทุน ที่มาของรายได้ และการจัดสรรงบประมาณของระบบ Earmarked Tax จำนวน 1 ข่าว และกลไกตรวจสอบการใช้งบประมาณของไทยพีบีเอส จำนวน 1 ข่าว
 - Comment ข่าวบนเว็บ พบว่า ไม่มีช่องให้ Comment แต่มีไอคอนให้กด Like Share และทวิต ประเด็นที่ถูกแชร์และทวิตมากที่สุดคือ ประเด็น “บริหารไทยพีบีเอสยื่นเรื่องขอทบทวน ม.190” Share(649) ทวิต(14) Views: 2,187

เว็บไซต์ Thai PBS							
วันที่	ชื่อข่าว	ประเภทข่าว	โทนนำเสนอ	ประเด็นหลัก	ประเด็นรอง	แหล่งข่าว	กรอบในการสร้างประเด็น
6/08/58	“ไทยพีบีเอส” ยื่นหนังสือให้สพช. และกมธ. ทบทวนร่างรัฐธรรมนูญ มาตรา 190	ข่าวอ่าน	ไม่เห็นด้วย	แก้กฎหมาย		คณะผู้บริหารไทยพีบีเอส	-
6/08/58	ผู้บริหารไทยพีบีเอสยื่นเรื่องขอทบทวน ม.190	ข่าวอ่าน	กลางๆ	แก้กฎหมาย		- คำานุน สิทธิสมาน โฆษกคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ - รศ.ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ ประธานกรรมการนโยบาย ส.ส.ท.	-
6/08/58	รู้จักภาษีเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (Earmarked Tax)	ข่าวอ่าน	ไม่เห็นด้วย	งบประมาณ		infographics ของไทยพีบีเอส	-ต้นทุน ที่มาความคุ้มค่า
7/08/58	พล.อ.ประยุทธ์” ให้ คตร. ตรวจสอบ “ไทยพีบีเอส-สสส.-กองทุนพัฒนากีฬาฯ”	ข่าวอ่าน	กลางๆ	แก้กฎหมาย		พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี และหัวหน้า คสช.	
7/08/58	จาก “ภาษีเฉพาะ ” ถึง “การคลังเพื่อสังคม” กับคำถามเรื่องวินัยทางการคลัง องค์กรอิสระ	ข่าวอ่าน	ไม่เห็นด้วย	แก้กฎหมาย		- ศ.ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์ นักวิชาการด้านเศรษฐศาสตร์ คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ (นิด้า)	-

						<ul style="list-style-type: none"> - นายไพโรจน์ พลเพชร อดีตคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย - นายศรีสุวรรณ คอระขจร ประธานคณะกรรมการประสานงานองค์กรพัฒนาเอกชน (กป.อพช.) 	
9/08/58	กมธ.ยกร่างฯ เสนอทบทวนหลักการใช้ภาษีเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ	ข่าวอ่าน	กลางๆ	แก้กฎหมาย	นำเสนอทางออก	<ul style="list-style-type: none"> - ศ.จรัส สุวรรณมาลา กรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ - ดร.สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ ประธานทีดีอาร์ไอ 	-
10/08/58	กมธ.ยกร่างฯ ประชุมหาข้อยุติประเด็นค่างร่างรธน.	ข่าวอ่าน	กลางๆ	แก้กฎหมาย		คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ	-
10/08/58	เปิดกลไกตรวจสอบการใช้งบประมาณของ “ไทยพีบีเอส”	ข่าวอ่าน	ไม่เห็นด้วย	กลไกการตรวจสอบ		infographics ของไทยพีบีเอส	-กลไกตรวจสอบการ
10/08/58	กมธ.ยกร่างฯ เสร็จแก้ไขมาตรา 190 ให้ตรวจสอบการใช้เงินขององค์กรที่จัดเก็บภาษีเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ	ข่าวอ่าน	กลางๆ	แก้กฎหมาย		<ul style="list-style-type: none"> - คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ - พล.ต.สรรเสริญ แก้วกำเนิด รองโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี 	-
11/08/58	กมธ.ยกร่างรัฐธรรมนูญกับบทสรุป “มาตรา 190” และภาษีเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ	ข่าวอ่าน	กลางๆ	แก้กฎหมาย		คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ	-

ช่อง Nation Channel

- รายการโทรทัศน์ มีรายการข่าวในช่วงเวลาที่ศึกษา จำนวน 4 รายการ แบ่งเป็น รายการข่าวเช้า จำนวน 3 รายการ คือ ข่าวชั้นรับอรุณ, ลูข่าร้อน, เก็บตกจากเนชั่น และรายการข่าวค่ำ จำนวน 1 รายการ คือ ข่าวชั้นคนเนชั่น

ผลการศึกษา พบว่า ช่อง Nation Channel มีรายงานข่าวประเด็นไทยพีบีเอส จำนวน 3 ข่าว ในรายการลูข่าร้อน จำนวน 2 ข่าว และ ข่าวชั้นรับอรุณ จำนวน 1 ข่าว มีลักษณะการนำเสนอ ดังนี้

- ประเภทของข่าว เป็นข่าวอ่าน จำนวน 2 ข่าว และ วิเคราะห์/อภิปราย จำนวน 1 ข่าว ใช้ผู้สื่อข่าวของสถานีทำหน้าที่วิเคราะห์
- โทนการนำเสนอ ทั้ง 3 ข่าวนำเสนอความคิดเห็นกลาง ๆ รายงานสถานการณ์/ความคืบหน้าการประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
- ประเด็นหลักที่นำเสนอ ทั้ง 3 ข่าวเน้นประเด็นหลักคือการแก้กฎหมาย มี 1 ข่าวที่มีประเด็นรองคือเรื่องงบประมาณ ที่มาของรายได้ และนำเสนอทางออก
- แหล่งที่มาของข้อมูล พบแหล่งข่าว 2 ราย จากภาครัฐทั้งหมด คือ ศ.ดร.จรัส สุวรรณมาลา (กมธ.ยกร่างฯ) 2 ข่าว และ ไพบุลย์ นิติตะวัน (กมธ.ยกร่างฯ) 1 ข่าว
- รูปแบบของกรอบในการสร้างประเด็น พบ 1 ข่าว คือข่าว ยกเลิกภาษีบาปหนุน “สสส-ไทยพีบีเอส” ผู้สื่อข่าวทำหน้าที่วิเคราะห์โดยนำเสนอประเด็นข้อขัดแย้งหรือความเห็นต่างในหลายประเด็น ได้แก่ กลุ่มที่เห็นด้วยกับการแก้กฎหมาย มองว่า เป็นการให้งบประมาณในลักษณะให้แล้วให้เลย ไม่มีการตรวจสอบที่ชัดเจน และงบประมาณที่ให้กับไทยพีบีเอสไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ของรูปแบบภาษีที่จัดเก็บ ส่วน กลุ่มที่ไม่เห็นด้วย มองว่า จะทำให้การทำหน้าที่ของไทยพีบีเอสขาดความเป็นอิสระ
- ความเชื่อมโยงกับสื่อออนไลน์ มี 2 ข่าวที่เชื่อมโยงไปสู่เว็บไซต์ของสถานีและ 1 ข่าวเชื่อมโยงไปยังเฟซบุ๊กสถานี ดังนี้
 - 1) กมธ.คุมการใช้ภาษีบาป 3 องค์กร พบการนำเสนอข่าวในเว็บไซต์สถานี ไม่มีการแสดงความคิดเห็น และพบการโพสต์ในเฟซบุ๊กสถานี มีผู้แสดงความคิดเห็น 4 ราย ไม่มี Top Comment ทั้ง 4 ความคิดเห็นพูดในประเด็นเดียวกันคือ เห็นด้วยกับการปรับแก้กฎหมายและอยากให้จ่ายเงินไปใช้ประโยชน์อย่างอื่น มี 1 ความคิดเห็นถามถึงไทยพีบีเอสว่าจะต้องยุติการออกอากาศหรือไม่หากมีการปรับแก้กฎหมาย
ตัวอย่าง “เห็นด้วยคับ แล้วThai PBS จะต้องยุติออกอากาศมั๊ย??”
“เอามาทำประโยชน์อย่างอื่นดีกว่าให้3องค์กรนั้นเอามาเป็นทุนการศึกษาในเด็กเขาเขาและ3จังหวัดชายแดนดีกว่าเอาให้3องค์กรห่วยๆใช้”

“เห็นด้วยอย่างยิ่ง อยากรู้ที่ผ่านมาใช้ทำอะไรเกิดประโยชน์บ้าง โรงพยาบาลของรัฐทั้งเก่า ทั้งคับแคบ ชาวบ้านมีที่พึ่งแบบอัตโนมัติ เอามาปรับปรุง รพ. ได้มั๊ย”

“ถูกต้องครับสสสโฆษณาเสียเงินมหาศาลคงจะมีเงินทอนพอสมควรเร่งตรวจสอบเงินทอนไปอยู่ที่ไหน”

2) ยกเลิกภาษีบาปหนุน “สสส-ไทยพีบีเอส” พบการนำเสนอข่าวในเว็บไซต์สถานี ไม่มีการแสดงความคิดเห็น และพบการโพสต์ในเฟซบุ๊ก รายการ ข่าวชั้นรับอรุณ มี 1 ความคิดเห็น จากข้อความน่าจะไม่นับสนุนการมีภาษีบาป แต่เนื้อหาหลักคือการว่ากล่าว ตำหนินักการเมือง ตัวอย่าง “เงินบาปไม่ทำให้อะไรต่อมิอะไรดีขึ้น แต่ที่ดีขึ้นคือพวกที่กินบ้านกินเมือง ขอให้รกกินหัวนักการเมืองที่เลวที่เทอ”

ช่อง Nation Channel								
รายการ	วันที่	ชื่อข่าว	ประเภทข่าว	โทนนำเสนอ	ประเด็นหลัก	ประเด็นรอง	แหล่งข่าว	กรอบในการสร้างประเด็น
ลุยข่าวร้อน	07/08/58	กมธ.คุมการใช้ภาษีบาป 3 องค์กร	ข่าวอ่าน	กลาง ๆ	แก้กฎหมาย	-	- ศ.ดร.จรัส สุวรรณมาลา กมธ.	-
	08/08/58	กมธ.ยกร่างฯ เล็งรื้อเปิดช่องรับภาษีบาป	ข่าวอ่าน	กลาง ๆ	แก้กฎหมาย	-	- ไพบุลย์ นิติตะวัน กมธ.	-
ข่าวชั้นรับอรุณ	10/08/58	ยกเลิกภาษีบาปหนุน “สสส-ไทยพีบีเอส”	วิเคราะห์/อภิปราย	กลาง ๆ	แก้กฎหมาย	- งบประมาณ/ที่มาของรายได้ - นำเสนอทางออก	- ศ.ดร.จรัส สุวรรณมาลา กมธ.	นำเสนอประเด็นข้อขัดแย้งหรือความเห็นต่าง

● เว็บไซต์สถานี จากการค้นหาข่าวจากการใช้คำสำคัญตามที่กำหนด พบว่า เว็บไซต์ Nation TV มีข่าวในประเทศไทยพีบีเอส จำนวน 7 ข่าว มี 2 ข่าว เป็นข่าวเดียวกับที่พบจากการศึกษาสื่อโทรทัศน์ พบลักษณะการนำเสนอ ดังนี้

- ประเภทของข่าว เป็นข่าวอ่านมากที่สุด จำนวน 4 ข่าว รองลงมาคือ วิเคราะห์/อภิปราย จำนวน 2 ข่าว เป็นข่าวที่วิเคราะห์/อภิปรายโดยผู้เกี่ยวข้องกับประเด็น จำนวน 1 ข่าว คือ รศ.ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ (ไทยพีบีเอส) และทพ. กฤษดา เรืองอารีย์รัชต์ (สสส.) อีก 1 ข่าว วิเคราะห์โดยผู้สื่อข่าวของสถานี ได้แก่ กลกร เวียงดอนก่อ ส่วนสื่อบุคคลที่พบน้อยที่สุด จำนวน 1 ข่าว โทนการนำเสนอ พบว่า จำนวน 5 ข่าวนำเสนอความคิดเห็นกลาง ๆ รายงานสถานการณ์/ความคืบหน้าของเหตุการณ์ มี 2 ข่าวที่ไม่เห็นด้วยกับการแก้กฎหมาย โดยการนำเสนอมุมมองของผู้ได้รับผลกระทบจากการแก้กฎหมายภาษีบาป คือ ตัวแทนจากไทยพีบีเอส และ สสส.
- ประเด็นหลักที่นำเสนอ ทั้ง 7 ข่าวเน้นประเด็นหลักคือการแก้กฎหมาย มี 5 ข่าวนำเสนอเป็นประเด็นรอง แบ่งเป็น ประเด็นเรื่องงบประมาณ ที่มาของรายได้ และประเด็นเสรีภาพและความเป็นอิสระของสื่อ พบเท่ากันประเด็นละ 4 ข่าว ประเด็นความสำคัญของการเป็นสื่อสาธารณะและประเด็นการนำเสนอทางออก พบเท่ากันประเด็นละ 1 ข่าว²⁶
- แหล่งที่มาของข้อมูล เป็นแหล่งข่าวจากภาครัฐมากที่สุด จำนวน 5 ข่าว ได้แก่ ศ.ดร.จรัส สุวรรณมาลา (กมธ.ยกร่างฯ) จำนวน 4 ข่าว และ รศ.จุมพล รอดคำดี (กมธ.ยกร่างฯ) จำนวน 1 ข่าว และ วิไลวรรณ ตันตินันท์ธนา ที่ปรึกษาด้านยุทธศาสตร์ ภาษีสรรพสามิต จำนวน 2 ข่าว รองลงมาคือแหล่งข่าวจากไทยพีบีเอส จำนวน 3 ข่าว ได้แก่ รศ.ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ จำนวน 2 ข่าว สมชัย สุวรรณบรรณ จำนวน 1 ข่าว แหล่งข่าวจากนักวิชาการ จำนวน 2 ข่าว ได้แก่ ดร.สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ จำนวน 2 ข่าว นอกจากนี้ยังพบแหล่งข่าวอื่น ๆ ได้แก่ แหล่งข่าวจาก สสส. จำนวน 3 ข่าว คือ ทพ. กฤษดา เรืองอารีย์รัชต์ 2 ข่าว และ นายแพทย์ วิชัย โชควิวัฒน์ 1 ข่าว
- รูปแบบของกรอบในการสร้างประเด็น มี 4 ข่าวที่พบกรอบในการสร้างประเด็น พบมากที่สุดคือ กรอบกระตุ้นเรื่องความสนใจของคน จากการใช้กลุ่มผู้ที่ได้รับผลกระทบจากภาษีบาป คือ ไทยพีบีเอส และ สสส. เป็นผู้ให้ข้อมูล พบจำนวน 3 ข่าว กรอบเรื่องผลกระทบทางเศรษฐศาสตร์ จากเรื่องต้นทุน ที่มาของรายได้ ความคุ้มค่า ความจำเป็น ความเหมาะสม และเรื่องรูปแบบการใช้จ่าย การตรวจสอบ ความโปร่งใส พบอย่างละ 1 ข่าว นอกจากนี้ยังพบกรอบเรื่องความขัดแย้ง จากการนำเสนอประเด็นข้อขัดแย้งหรือความเห็นต่าง จำนวน 1 ข่าว ไม่พบกรอบเรื่องความรับผิดชอบ

²⁶ 1 ข่าวพบได้มากกว่า 1 ประเด็น

- Comment ชาวบนเว็บ มีเพียงข่าวเดียวที่มีการแสดงความคิดเห็นจากผู้เข้าชม คือ “ไทยพีบีเอสค้าน ยกเลิกเงินอุดหนุน จากภาษีบาป” จากเว็บไซต์ Nation TV ข่าว มีผู้แสดงความคิดเห็น 1 ความคิดเห็น ที่ไม่เห็นด้วยกับการแก้กฎหมายไทยพีบีเอส

ตัวอย่าง “มีเหตุผลใดต้องเปลี่ยนแปลงสิ่งที่ดีอยู่แล้ว เอาเวลาไปคิดแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของประเทศดีกว่าไม่ดีเหอ ประชาชนไม่เข้าใจจริง ช่วยบอกให้เข้าใจด้วยเถอะแผ่นดินนี้จะได้สงบสุขและเกิดการพัฒนาจิตใจพลเมืองได้ดีขึ้นสามารถอยู่กับอาเซียนอย่าง

เว็บไซต์ Nation TV							
วันที่	ชื่อข่าว	ประเภทข่าว	โทนนำเสนอ	ประเด็นหลัก	ประเด็นรอง	แหล่งข่าว	กรอบในการสร้างประเด็น
06/08/58	ไทยพีบีเอสค่านยกเลิกเงินอุดหนุนจากภาษีบาป	ข่าวอ่าน	ไม่เห็นด้วย	แก้กฎหมาย	- เสรีภาพและความเป็นอิสระของสื่อ	- รศ.จุมพล รอดคำดี (กมธ.) - รศ.ดร.ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ (ไทยพีบีเอส)	- การใช้กลุ่มที่ได้รับผลกระทบแสดงออกให้ข้อมูล
06/08/58	เบื้องหลัง “ใบสั่ง” ยกเลิกภาษีบาป	สื่ूपข่าว	ไม่เห็นด้วย	แก้กฎหมาย	- งบประมาณ ที่มาของรายได้ - เสรีภาพและความเป็นอิสระของสื่อ	- นายแพทย์วิรัช โชควิวัฒน์ (สสส.)	- การใช้กลุ่มที่ได้รับผลกระทบแสดงออกให้ข้อมูล
07/08/58	กมธ.คุมการใช้ภาษีบาป 3 องค์กร	ข่าวอ่าน	กลาง ๆ	แก้กฎหมาย	-	- ศ.ดร.จรัส สุวรรณมาลา (กมธ.)	-
09/08/58	ภาษีบาปผลกระทบ สสส.-ไทยพีบีเอส	ข่าวอ่าน	กลาง ๆ	แก้กฎหมาย	- งบประมาณ ที่มาของรายได้ - เสรีภาพและความเป็นอิสระของสื่อ	- ศ.ดร.จรัส สุวรรณมาลา - วิไลวรรณ ตันตินันท์ธนา (สรรพสามิต) - ดร.สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ (ทีดีอาร์ไอ)	-
10/08/58	ยกเลิกภาษีบาปหนุน “สสส-ไทยพีบีเอส”	วิเคราะห์/อภิปราย	กลาง ๆ	แก้กฎหมาย	- งบประมาณ ที่มาของรายได้ - การนำเสนอทางออก	- ศ.ดร.จรัส สุวรรณมาลา	- การนำเสนอประเด็นข้อขัดแย้งหรือความเห็นต่าง

10/08/58	จับตาศึกชิ่ง “ภาชีบาป” ไทยพีบีเอส-สสส. อยู่ หรือดับ?	ข่าวอ่าน	กลาง ๆ	แก้ กฎหมาย	-	- วิไลวรรณ ตันตินันท์ธนา - ศ.ดร.จรัส สุวรรณมาลา - ดร.สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ - ทพ.กฤษดา เรืองอารีย์ รัชต์ (สสส.) - สมชัย สุวรรณบรรณ (ไทย พีบีเอส)	
11/08/58	ภาชีบาป	วิเคราะห์/ อภิปราย	กลาง ๆ	แก้ กฎหมาย	- ความสำคัญของการ เป็นสื่อสาธารณะ - งบประมาณ ที่มา ของรายได้ - เสรีภาพและความ เป็นอิสระของสื่อ	- รศ.ดร.ณรงค์ เพ็ชร ประเสริฐ - ทพ.กฤษดา เรืองอารีย์ รัชต์	- การใช้กลุ่มที่ได้รับ ผลกระทบแสดงออก ให้ ข้อมูล - ต้นทุน ที่มาของรายได้ - กลไกการตรวจสอบ

ช่อง Spring News

- รายการโทรทัศน์ มีรายการข่าวในช่วงเวลาที่ศึกษา จำนวน 4 รายการ แบ่งเป็น ข่าวเช้า จำนวน 3 รายการ คือ เช้าข่าวจริง, Hot News, ปราบฏุกการข่าวจริง และข่าวค่ำ จำนวน 1 รายการ คือ ข่าวข้นคนเนชั่น

ผลการศึกษา พบว่า ช่อง Spring News มีรายงานข่าวประเด็นไทยพีบีเอส จำนวน 2 ข่าว ในรายการ ปราบฏุกการข่าวจริง จำนวน 1 ข่าว และรายการ 10 ข่าวจริง สี่ทุ่ม สปริงนิวส์ จำนวน 1 ข่าว มีลักษณะ การนำเสนอ ดังนี้

- ประเภทของข่าว เป็นข่าวอ่าน จำนวน 1 ข่าว และวิเคราะห์/อภิปราย จำนวน 1 ข่าว วิเคราะห์โดยนักวิชาการที่ทำหน้าที่เป็นผู้วิเคราะห์ข่าวประจำรายการ ได้แก่ เฉลิม วัชรานนท์ ประธานมูลนิธิศาสตราจารย์บำรุง สีหอำไพ
- โทนการนำเสนอ เป็นความคิดเห็นกลาง ๆ ในข่าวอ่านเป็นการให้ข้อมูลความคืบหน้าของ เหตุการณ์ ส่วนการวิเคราะห์ข่าวเป็นการสรุปภาพรวมของเหตุการณ์ แจกแจงที่มาที่ไปที่ เกิดขึ้นให้ผู้ชมได้รับทราบ
- ประเด็นหลักที่นำเสนอ ทั้งข่าวอ่านและวิเคราะห์ข่าวเน้นที่ประเด็นเรื่องการแก้กฎหมาย แต่ วิเคราะห์ข่าวยังพบประเด็นรองงบประมาณ ที่มาของรายได้ และเสรีภาพ ความเป็นอิสระ ของสื่อ ส่วนในข่าวอ่านไม่พบประเด็นรอง
- แหล่งที่มาของข้อมูล พบเพียงแหล่งข่าวจากฝ่ายรัฐ 2 ราย คือ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี และไพบุลย์ นิติตะวัน กมธ.ยกร่างฯ
- รูปแบบของกรอบในการสร้างประเด็น ไม่พบ
- ความเชื่อมโยงกับสื่อออนไลน์ ไม่พบความเชื่อมโยงกับเว็บไซต์และเฟซบุ๊กของสถานีและ รายการ

ช่องโทรทัศน์ Spring News							
รายการ	วันที่	ชื่อข่าว	ประเภทข่าว	โทนนำเสนอ	ประเด็นหลัก	ประเด็นรอง	แหล่งข่าว
10 ข่าวจริง สี่ทุ่ม สปริงนิวส์	07/08/58	ห้วงการเมืองแทรก สสส. – ไทยพีบีเอส กมธ.ยกร่างฯ ยอมถอยให้ใช้ภาษีบาปต่อ	วิเคราะห์/อภิปราย	กลาง ๆ	แก้กฎหมาย	- งบประมาณที่มาของรายได้ - เสรีภาพและความเป็นอิสระของสื่อ	-
ปรากฏการณ์ข่าวจริง	08/08/58	นายกษ สั้ง คตร.ตรวจสอบการใช้จ่าย “ไทยพีบีเอส-สสส.”	ข่าวอ่าน	กลาง ๆ	แก้กฎหมาย	-	- พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา (นายกษฯ) - ไพบุลย์ นิติตะวัน (กมธ.)

เว็บไซต์ Spring News							
วันที่	ชื่อข่าว	ประเภทข่าว	โทนนำเสนอ	ประเด็นหลัก	ประเด็นรอง	แหล่งข่าว	กรอบในการสร้างประเด็น
07/08/58	นายกษ ยัน! ไม่มีอคติกับ TPBS และ สสส. ปมตรวจงบ	ข่าวอ่าน	กลาง ๆ	แก้กฎหมาย	-	- พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา (นายกษฯ)	-

11/08/58	ห้วงการเมือง แทรก สสส.- ไทยพีบีเอส กมธ.ยกร่างฯ ยอมถอยให้ใช้ ภาษีบาปต่อ	วิเคราะห์/ อภิปราย	กลาง ๆ	แก้ กฎหมาย	-	-	-
----------	---	-----------------------	--------	---------------	---	---	---

● เว็บไซต์สถานี จากการค้นหาข่าวจากการใช้คำสำคัญตามที่กำหนด พบว่า เว็บไซต์ Spring News มีข่าวในประเทศไทยพีบีเอส จำนวน 2 ข่าว มี 1 ข่าว เป็นข่าวเดียวกับที่พบจากการศึกษาสื่อโทรทัศน์ พบลักษณะการนำเสนอ ดังนี้

- ประเภทของข่าว เป็นข่าวอ่าน จำนวน 1 ข่าว และวิเคราะห์/อภิปราย จำนวน 1 ข่าว วิเคราะห์โดยนักวิชาการที่ทำหน้าที่เป็นผู้วิเคราะห์ข่าวประจำรายการ ได้แก่ เฉลิม วัชรานนท์ ประธานมูลนิธิศาสตราจารย์บำรุง สีหอำไพ
- โทนการนำเสนอ เป็นความคิดเห็นกลาง ๆ ในข่าวอ่านเป็นการให้ข้อมูลความคืบหน้าของเหตุการณ์ ส่วนการวิเคราะห์ข่าวเป็นการสรุปภาพรวมของเหตุการณ์ แจกแจงที่มาที่ไปที่เกิดขึ้นให้ผู้ชมได้รับทราบ
- ประเด็นหลักที่นำเสนอ ทั้งข่าวอ่านและวิเคราะห์ข่าวเน้นที่ประเด็นเรื่องการแก้กฎหมาย แต่วิเคราะห์ข่าวยังพบประเด็นรองงบประมาณ ที่มาของรายได้ และเสรีภาพ ความเป็นอิสระของสื่อ ส่วนในข่าวอ่านไม่พบประเด็นรอง
- แหล่งที่มาของข้อมูล พบเพียงแหล่งข่าวจากฝ่ายรัฐ คือ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี
- รูปแบบของกรอบในการสร้างประเด็น ไม่พบ
- Comment ข่าวนบนเว็บ ไม่พบการแสดงความคิดเห็นของผู้ติดตามข่าวในเว็บไซต์

ช่อง Voice TV

● รายการโทรทัศน์ มีรายการข่าวในช่วงเวลาที่ศึกษา จำนวน 2 รายการ แบ่งเป็น รายการข่าวเช้า จำนวน 1 รายการ คือ Voice News และรายการข่าวค่ำ จำนวน 1 รายการ คือ Tonight Thailand ผลการศึกษา พบว่า ช่อง Voice TV มีรายงานข่าวประเทศไทยพีบีเอส จำนวน 7 ข่าว ในรายการ Voice News จำนวน 6 ข่าว และ Tonight Thailand จำนวน 1 ข่าว มีลักษณะการนำเสนอ ดังนี้

- ประเภทของข่าว เป็นข่าวอ่าน 3 ข่าว และ วิเคราะห์/อภิปราย 4 ข่าว ทั้งหมดใช้ผู้ประกาศ/ผู้ดำเนินรายการของสถานีทำหน้าที่วิเคราะห์

- โทนการนำเสนอ ชาวอ่านทั้ง 3 ชาวจะมีความคิดเห็นกลาง ๆ เน้นรายงานสถานการณ์/ ความดีบหน้าของเหตุการณ์ ส่วนประเภทวิเคราะห์/อภิปราย ทั้ง 4 ชาว มีโทนเห็นด้วยกับการแก้กฎหมายทั้งหมด
- ประเด็นหลักที่นำเสนอ ทั้ง 7 ชาวเน้นประเด็นหลักคือการแก้กฎหมาย มี 1 ชาวที่มีประเด็นรองคือเรื่องงบประมาณ ที่มาของรายได้
- แหล่งที่มาของข้อมูล ส่วนใหญ่เป็นแหล่งข่าวจากภาครัฐ พบจำนวน 3 ชาว คือ พลตรี สรรเสริญ แก้วกำเนิด (โฆษกรัฐบาล) จำนวน 3 ชาว ศ.ดร.จรัส สุวรรณมาลา (กมธ.ยกร่างฯ) จำนวน 2 ชาว ยงยุทธ ยุทธวงศ์ รองนายกรัฐมนตรีด้านสังคม จำนวน 1 ชาว และ คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ จำนวน 1 ชาว แหล่งข่าวจากไทยพีบีเอส พบจำนวน 1 ชาว ได้แก่ สมชัย สุวรรณบรรณ (ผู้อำนวยการไทยพีบีเอส) แหล่งข่าวจากนักวิชาการ จำนวน 1 ชาว ได้แก่ ดร.สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ (ประธานทีดีอาร์ไอ) และยังพบแหล่งข่าวอื่น ๆ อีก 2 แหล่ง คือ ทพ.กฤษดา เรืองอารีย์รัชต์ (สสส.) จำนวน 1 ชาว และหนังสือพิมพ์ ผู้จัดการ จำนวน 1 ชาว
- รูปแบบของกรอบในการสร้างประเด็น พบจำนวน 3 ชาว ทั้งหมดใช้กรอบเรื่องผลกระทบทางเศรษฐศาสตร์ 2 เรื่อง คือ รูปแบบในการใช้จ่าย การตรวจสอบ และความโปร่งใส พบทั้ง 3 ชาว ส่วนเรื่องต้นทุน ที่มาของรายได้ ความคุ้มค่า ความจำเป็น ความเหมาะสม พบจำนวน 1 ชาว
- ความเชื่อมโยงกับสื่อออนไลน์ มี 3 ชาวที่เชื่อมโยงไปสู่เว็บไซต์ของสถานี และ 1 ชาว เชื่อมโยงไปยังเฟซบุ๊กสถานี ดังนี้
 - 1) ข้อเสนอลดภาษีบาปฟรีๆควรทำซักที พบการนำเสนอข่าวในเว็บไซต์สถานี ไม่มีการแสดงความคิดเห็น และไม่พบการโพสต์ในเฟซบุ๊กสถานี
 - 2) ภาษีบาปต้องได้รับการทบทวน พบการนำเสนอข่าวในเว็บไซต์สถานี ไม่มีการแสดงความคิดเห็น และไม่พบการโพสต์ในเฟซบุ๊กสถานี
 - 3) รัฐไม่เลิกเก็บภาษีบาป แต่ทุกกองทุนต้องโปร่งใส พบการนำเสนอข่าวในเว็บไซต์สถานี ไม่มีการแสดงความคิดเห็น และพบการโพสต์ในเฟซบุ๊กของสถานี มี 3 ความคิดเห็น ไม่มี Top Comment ทั้งหมดพูดในประเด็นการแก้กฎหมาย และเห็นด้วยกับการแก้กฎหมาย

ตัวอย่าง “เพิ่มภาษีบาป แล้วลดภาษีบุญได้ปะ พวก นม น้ำเปล่า ไบแบบนี้”
 “ก็ให้เพดานงบไว้ต่ำๆถ้าไม่พอก็ให้ขอเพิ่ม ซึ่งมันก็คือยกเลิคนั้นแหละ เห็นด้วย”
 “ได้มากได้น้อยมันก็อยากได้อยู่ดี”

ช่อง Voice TV								
รายการ	วันที่	ชื่อข่าว	ประเภทข่าว	โทนนำเสนอ	ประเด็นหลัก	ประเด็นรอง	แหล่งข่าว	กรอบในการสร้างประเด็น
Voice News	07/08/58	ข้อเสนอลดภาษีบาป ฟรีๆควรทำซักที	วิเคราะห์/ อภิปราย	เห็นด้วย	แก้ กฎหมาย	-	- หนังสือพิมพ์ ผู้จัดการ	- กลไกการตรวจสอบ
	07/08/58	ภาษีบาป	วิเคราะห์/ อภิปราย	เห็นด้วย	แก้ กฎหมาย	-	-	- กลไกการตรวจสอบ
	10/08/58	องค์กรภาษีบาป ต้อง ได้รับการทบทวน	วิเคราะห์/ อภิปราย	เห็นด้วย	แก้ กฎหมาย	งบประมาณ ที่มา ของรายได้	- ศ.ดร.จรัส สุวรรณ มาลา (กมธ.)	- ต้นทุน ที่มาของรายได้ - กลไกการตรวจสอบ โปร่งใส
	11/08/58	รัฐไม่เลิกเก็บภาษีบาป แต่ทุกกองทุนต้อง โปร่งใส	ข่าวอ่าน	กลาง ๆ	แก้ กฎหมาย	-	- พลตรีสรรเสริญ แก้วกำเนิด	-
	11/08/58	กมธ.เปิดทางไขงบภาษี บาปจำกัดเพดาน เพิ่ม ตรวจสอบ พาดหัว กรุงเทพธุรกิจ หน้า การเมือง	ข่าวอ่าน	กลาง ๆ	แก้ กฎหมาย	-	- คณะกรรมาธิการยก ร่างรัฐธรรมนูญ	-
	11/08/58	ยืนยันยังงักไม่เลิกภาษี บาป	ข่าวอ่าน	กลาง ๆ	แก้ กฎหมาย	-	- พลตรีสรรเสริญ แก้วกำเนิด	-

Tonight Thailand	10/08/58	รองนายกหนุ่ณภาชีบาป ไม่ต้องผ่านสภากัน นักการเมืองแทรกแซง	วิเคราะห์/ อภิปราย	เห็นด้วย	แก้ กฎหมาย	-	- ศ.ดร.จรัส สุวรรณ มาลา - ยงยุทธ ยุทธวงศ์ (รองนายกรัฐมนตรี ด้านสังคม) - พลตรีสรรเสริญ แก้วกำเนิด - ดร.สมเกียรติ ตั้งกิจ วานิชย์ (TDRI) - ทพ.กฤษดา เรือง อารีรัชต์ (สสส.) - สมชัย สุวรรณ บรรณ (ไทยพีบีเอส)	-
---------------------	----------	--	-----------------------	----------	---------------	---	---	---

● เว็บไซต์สถานี จากการค้นหาข่าวจากการใช้คำสำคัญตามที่กำหนด พบว่า เว็บไซต์ Voice TV มีข่าวในประเทศไทยพีบีเอส จำนวน 6 ข่าว มี 3 ข่าว เป็นข่าวเดียวกับที่พบจากการศึกษาสื่อโทรทัศน์ พบลักษณะการนำเสนอ ดังนี้

- ประเภทของข่าว เป็นข่าวอ่าน 2 ข่าว และ วิเคราะห์/อภิปราย 4 ข่าว ทั้งหมดใช้ผู้ประกาศ/ผู้ดำเนินรายการของสถานีทำหน้าที่วิเคราะห์
- โทนการนำเสนอ ข่าวอ่านทั้ง 2 ข่าวจะมีความคิดเห็นกลาง ๆ เน้นรายงานสถานการณ์/ความคืบหน้าของเหตุการณ์ ส่วนประเภทวิเคราะห์/อภิปราย ทั้ง 4 ข่าว มีโทนเห็นด้วยกับการแก้กฎหมายทั้งหมด
- ประเด็นหลักที่นำเสนอ ทั้ง 6 ข่าวเน้นประเด็นหลักคือการแก้กฎหมาย แต่มี 2 ข่าวที่นำเสนอประเด็นรองด้วย โดยเป็นข่าวที่นำเสนอประเด็นงบประมาณ ที่มาของรายได้ จำนวน 2 ข่าว และประเด็นความสำคัญของการเป็นสื่อสาธารณะ จำนวน 1 ข่าว²⁷
- แหล่งที่มาของข้อมูล พบ 3 ข่าวใช้แหล่งข่าวจากภาครัฐ คือ ศ.ดร.จรัส สุวรรณมาลา (กมธ. ยกร่างฯ) จำนวน 2 ข่าว และ พลตรีสรรเสริญ แก้วกำเนิด (โฆษกรัฐบาล) จำนวน 1 ข่าว แหล่งข่าวจากนักวิชาการ พบจำนวน 1 ข่าว ได้แก่ ดร.สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ (ทีดีอาร์ไอ) และยังพบการใช้หนังสือพิมพ์เป็นที่มาของข้อมูล คือ หนังสือพิมพ์ผู้จัดการ จำนวน 1 ข่าว
- รูปแบบของกรอบในการสร้างประเด็น มี 4 ข่าวที่พบกรอบในการสร้างประเด็น ทั้งหมดใช้กรอบเรื่องผลกระทบทางเศรษฐศาสตร์ แบ่งเป็น รูปแบบในการใช้จ่าย การตรวจสอบ และความโปร่งใส พบทั้ง 4 ข่าว เรื่องต้นทุน ที่มาของรายได้ ความคุ้มค่า ความจำเป็น ความเหมาะสม พบจำนวน 3 ข่าว และเรื่องการได้-เสียในเชิงเศรษฐศาสตร์ พบจำนวน 1 ข่าว
- Comment ข่าวบนเว็บ ไม่พบ เนื่องจากเว็บไซต์ Voice TV ไม่มีช่องให้แสดงความคิดเห็น

²⁷ 1 ข่าวพบได้มากกว่า 1 ประเด็น

เว็บไซต์ Voice TV							
วันที่	ชื่อข่าว	ประเภทข่าว	โทนนำเสนอ	ประเด็นหลัก	ประเด็นรอง	แหล่งข่าว	กรอบในการสร้างประเด็น
06/07/58	คนดีกับภาษีบาป	วิเคราะห์/ อภิปราย	เห็นด้วย	แก้กฎหมาย	- ความสำคัญของการ เป็นสื่อสาธารณะ - งบประมาณ ที่มาของ รายได้		- การได้-เสียในเชิง เศรษฐศาสตร์ - ต้นทุน ที่มาของรายได้ - กลไกการตรวจสอบ
07/08/58	ข้อเสนอลดภาษีบาป ฟรีๆควรทำสักที	วิเคราะห์/ อภิปราย	เห็นด้วย	แก้กฎหมาย	-	- หนังสือพิมพ์ผู้จัดการ	- กลไกการตรวจสอบ
09/08/58	ยุติเก็บ 'ภาษีบาป' รักษา วินัยทางการเงิน	ข่าวอ่าน	กลาง ๆ	แก้กฎหมาย	-	- ศ.ดร.จรัส สุวรรณมาลา (กมธ.) - ดร.สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ (ทีดีอาร์ไอ)	-
10/08/58	องค์กรภาษีบาป ต้อง ได้รับการทบทวน	วิเคราะห์/ อภิปราย	เห็นด้วย	แก้กฎหมาย	- งบประมาณ ที่มาของ รายได้	- ศ.ดร.จรัส สุวรรณมาลา	- ต้นทุน ที่มาของรายได้ ความคุ้มค่า ความจำเป็น ความเหมาะสม - กลไกการตรวจสอบ
11/08/58	รัฐไม่เลิกเก็บภาษีบาป แต่ทุกกองทุนต้อง โปร่งใส	ข่าวอ่าน	กลาง ๆ	แก้กฎหมาย	-	-พลตรีสรรเสริญ แก้วกำเนิด (โฆษกรัฐบาล)	-
11/08/58	ตัดภาษีบาปที่ประเคนให้ ฟรีๆ	วิเคราะห์/ อภิปราย	เห็นด้วย	แก้กฎหมาย	-	-	- ต้นทุน ที่มาของรายได้ - กลไกการตรวจสอบ

ช่องไทยรัฐทีวี

- รายการโทรทัศน์ มีรายการข่าวในช่วงเวลาที่ศึกษา จำนวน 2 รายการ แบ่งเป็น ข่าวเช้า จำนวน 1 รายการ คือ ข่าวเช้าสดโซเซียล และข่าวค่ำ จำนวน 1 รายการ คือ ครบข่าวดีก ผลการศึกษา พบว่า ช่องไทยรัฐทีวี มีรายงานข่าวประเด็นไทยพีบีเอส จำนวน 1 ข่าว ในรายการ ข่าวเช้าสดโซเซียล มีลักษณะการนำเสนอ ดังนี้
 - ประเภทของข่าว เป็นข่าวอ่าน
 - โทนการนำเสนอ เป็นความคิดเห็นกลาง ๆ รายงานสถานการณ์ว่าจะมีการประชุม คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ
 - ประเด็นหลักที่นำเสนอ การแก้กฎหมาย การประชุมของ กมธ.ยกร่างฯ จะมีการให้บทวนการใช้ภาษีบาป ไม่พบประเด็นรอง
 - แหล่งที่มาของข้อมูล ไม่พบ
 - รูปแบบของกรอบในการสร้างประเด็น ไม่พบ
 - ความเชื่อมโยงกับสื่อออนไลน์ ไม่พบความเชื่อมโยงกับเว็บไซต์และเฟซบุ๊กของสถานีและรายการ

ช่องไทยรัฐทีวี					
รายการ	วันที่	ชื่อข่าว	ประเภทข่าว	โทนนำเสนอ	ประเด็นหลัก
ข่าวเช้าสดโซเซียล	10/08/58	กมธ.ยกร่างถก กลับทบทวน เนื้อหา	ข่าวอ่าน	กลาง ๆ	แก้ กฎหมาย

- เว็บไซต์สถานี ไม่ปรากฏข่าวประเด็นไทยพีบีเอสในเว็บไซต์สถานีช่วงเวลาที่ศึกษา

ช่อง ONE

- รายการโทรทัศน์ มีรายการข่าวในช่วงเวลาที่ศึกษา จำนวน 2 รายการ แบ่งเป็น ข่าวเช้า จำนวน 1 รายการ คือ ข่าวเช้า และข่าวค่ำ จำนวน 1 รายการ คือ ข่าวคืนนี้ ผลการศึกษา ไม่ปรากฏข่าวประเด็นไทยพีบีเอสในรายการโทรทัศน์ช่วงเวลาที่ศึกษา
- เว็บไซต์สถานี ไม่ปรากฏข่าวประเด็นไทยพีบีเอสในเว็บไซต์สถานีช่วงเวลาที่ศึกษา

ช่อง PPTV

- รายการโทรทัศน์ มีรายการข่าวในช่วงเวลาที่ศึกษา จำนวน 2 รายการ แบ่งเป็น ข่าวเช้า 1 รายการ คือ ยกทัพข่าวเช้า และข่าวค่ำ จำนวน 1 รายการ คือ เป็นเรื่อง เป็นข่าว ผลการศึกษา พบว่า ช่อง PPTV มีรายงานข่าวประเด็นไทยพีบีเอส จำนวน 2 ข่าว ในรายการ ยกทัพข่าวเช้า มีลักษณะการนำเสนอ ดังนี้
 - ประเภทของข่าว วิเคราะห์/อภิปราย วิเคราะห์โดยนักวิชาการที่ทำหน้าที่เป็นผู้วิเคราะห์ข่าวประจำรายการ ได้แก่ ดำรง พุฒตาล ทั้ง 2 รายการ
 - โทนการนำเสนอ ไม่เห็นด้วยกับการแก้กฎหมาย เพราะภาชีบาบช่วยให้ไทยพีบีเอสทำหน้าที่สื่อสาธารณะ เป็นเครื่องมือที่ให้ความรู้แก่ประชาชน มีความเป็นอิสระไม่ถูกแทรกแซงโดยกลุ่มการเมืองและกลุ่มธุรกิจ
 - ประเด็นหลักที่นำเสนอ มีข่าวเรื่องงบประมาณ ที่มาของรายได้ เป็นประเด็นหลัก 1 ข่าว ส่วนอีก 1 ข่าวประเด็นหลักคือเรื่องความสำคัญของการเป็นสื่อสาธารณะ มีประเด็นรองเป็นเรื่องงบประมาณ ที่มาของรายได้ และเสรีภาพและความเป็นอิสระของสื่อ
 - แหล่งที่มาของข้อมูล ทั้ง 2 ข่าวเป็นการวิเคราะห์โดย ดำรง พุฒตาล โดยไม่ได้อ้างอิงแหล่งข่าวใด
 - รูปแบบของกรอบในการสร้างประเด็น พบ 1 ข่าว นำเสนอกรอบเรื่องผลกระทบทางเศรษฐศาสตร์ เรื่องต้นทุน ที่มาของรายได้ ความคุ้มค่า ความจำเป็น ความเหมาะสม
 - ความเชื่อมโยงกับสื่อออนไลน์ มี 1 ข่าว ถูกนำไปโพสต์ในหน้าเพจเฟซบุ๊กของรายการ ยกทัพข่าวเช้า แต่ไม่มีผู้แสดงความคิดเห็น

ช่อง PPTV							
รายการ	วันที่	ชื่อข่าว	ประเภทข่าว	โทนนำเสนอ	ประเด็นหลัก	ประเด็นรอง	กรอบในการสร้างประเด็น
ยกทัพข่าวเช้า	06/08/58	-	วิเคราะห์/อภิปราย	ไม่เห็นด้วย	งบประมาณที่มาของรายได้	-	- ต้นทุนที่มาของรายได้ ความคุ้มค่า จำเป็น ความเหมาะสม
	07/08/58	ปัญหาการจัดสรรงบประมาณให้ไทยพีบีเอส	วิเคราะห์/อภิปราย	ไม่เห็นด้วย	ความสำคัญของการเป็นสื่อสาธารณะ	- งบประมาณที่มาของรายได้ - เสรีภาพและความเป็นอิสระของสื่อ	-

- เว็บไซต์สถานี ไม่ปรากฏข่าวประเด็นไทยพีบีเอสในเว็บไซต์สถานีช่วงเวลาที่ศึกษา

1.2 สรุปภาพรวมผลการศึกษา สื่อโทรทัศน์ และ สื่อเว็บไซต์ ของสถานี

1) โทรทัศน์ จากการศึกษารายการข่าวเช้าและข่าวค่ำของสถานีโทรทัศน์ 12 ช่องที่เป็นหน่วยการศึกษา พบว่า มี 7 ช่อง นำเสนอข่าวประเด็นไทยพีบีเอส มีรายละเอียด ดังนี้

- ช่องไทยพีบีเอส พบจำนวน 8 ข่าว เป็นข่าวอ่านมากที่สุด จำนวน 4 ข่าว รองลงมาคือ วิเคราะห์/อภิปราย จำนวน 3 ข่าว และสื่อกฎหมายพบน้อยที่สุด จำนวน 1 ข่าว

- ช่อง Voice TV พบจำนวน 7 ข่าว เป็นวิเคราะห์/อภิปรายมากที่สุด จำนวน 4 ข่าว รองลงมาคือ ข่าวอ่าน จำนวน 3 ข่าว

- ช่อง Nation Channel พบจำนวน 3 ข่าว เป็นข่าวอ่านมากที่สุด จำนวน 2 ข่าว รองลงมาคือ วิเคราะห์/อภิปราย จำนวน 1 ข่าว

- ช่อง Spring News พบจำนวน 2 ข่าว เป็นข่าวอ่านและวิเคราะห์/อภิปราย อย่างละ 1 ข่าว

- ช่อง PPTV พบจำนวน 2 ข่าว เป็นวิเคราะห์/อภิปรายทั้ง 2 ข่าว

- ช่อง 3 HD พบจำนวน 1 ข่าว เป็นข่าวอ่าน

- ช่องไทยรัฐทีวี พบจำนวน 1 ข่าว เป็นข่าวอ่าน

อีก 5 ช่องที่ไม่พบข่าวประเด็นไทยพีบีเอส คือ ช่อง 5 ช่อง 7 HD ช่อง MCOT HD ช่อง 11 และ ช่อง ONE

รายละเอียด ดังตาราง

สถานี	จำนวนรายการ	จำนวนข่าว	ประเภทของข่าว (จำนวนชิ้นข่าว)		
			ข่าวอ่าน	สื่อกฎหมาย	วิเคราะห์
ไทยพีบีเอส	2	8	4	1	3
Voice TV	2	7	3	0	4
Nation Channel	2	3	2	0	1
Spring News	2	2	1	0	1
PPTV	1	2	0	0	2
3 HD	1	1	1	0	0
ไทยรัฐทีวี	1	1	1	0	0
รวม	11	24	12	1	11

ประเภทของข่าวที่นำเสนอส่วนใหญ่เป็นข่าวอ่าน จำนวน 12 ข่าว รองลงมาคือ วิเคราะห์/อภิปราย จำนวน 11 ข่าว ส่วนสื่อกฎหมายพบเพียง 1 ข่าว

เมื่อพิจารณาข่าวประเภทวิเคราะห์/อภิปราย จำนวน 11 ข่าว พบว่า ช่อง Voice TV ช่อง Nation Channel ช่อง Spring News และช่อง PPTV ใช้ผู้ประกาศข่าว ผู้ดำเนินรายการและนักวิชาการที่ทำหน้าที่เป็นผู้วิเคราะห์ข่าวประจำรายการเป็นวิเคราะห์/อภิปราย มีเพียงช่องไทยพีบีเอสที่ใช้ผู้มีส่วน

เกี่ยวข้องกับประเด็น นักวิชาการภายนอก และตัวแทนภาคประชาสังคมเป็นผู้วิเคราะห์/อภิปราย รายละเอียด ดังนี้

- ช่อง Voice TV จำนวน 4 ข่าว วิเคราะห์โดยใช้ผู้ประกาศข่าว/ผู้ดำเนินรายการ เป็นผู้วิเคราะห์/อภิปราย ได้แก่ มล.ณัฐภรณ์ เทวกุล, อธิกกิต แสงสุข, ชีรัตธ์ รัตนเสวี, ภาคพงศ์ อุดมกัลยา รักษ์, ลักษณ์า ปันวิชัย และพัชยา มหัทธโนธรรม

- ช่องไทยพีบีเอส จำนวน 3 ข่าว เป็นการวิเคราะห์/อภิปรายโดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับประเด็นภาครัฐ ได้แก่ ศ.จรัส สุวรรณมาลา กรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ และ สปช. นักวิชาการ ได้แก่ ศ.ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์ คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ นิติคำ และภาคประชาชน ได้แก่ ศรีสุวรรณ ควรขจร ประธานคณะกรรมการประสานงานองค์กรพัฒนาเอกชน, รัตนชัย นันทพุทธชาติ สมาชิกสภาผู้ชมและผู้ฟังรายการ , อานนท์ มีศรี ประธานสภาผู้ชมและผู้ฟังรายการ, คมสัน จันท์อ่อน เครือข่ายสลัม 4 ภาค

- ช่อง Nation Channel จำนวน 1 ข่าว วิเคราะห์โดยผู้สื่อข่าวของสถานี ได้แก่ กลกร เวียงดอน ก่อ

- ช่อง Spring News จำนวน 1 ข่าว วิเคราะห์โดยนักวิชาการที่ทำหน้าที่เป็นผู้วิเคราะห์ข่าวประจำรายการ ได้แก่ เฉลิม วัชรถานนท์ ประธานมูลนิธิศาสตราจารย์บำรุง สีหอำไพ

- ช่อง PPTV จำนวน 2 ข่าว วิเคราะห์โดยนักวิชาการที่ทำหน้าที่เป็นผู้วิเคราะห์ข่าวประจำรายการ ได้แก่ ดำรง พุฒตาล

● โทนของการนำเสนอข่าวโทรทัศน์ ส่วนใหญ่เป็นการแสดงความเห็นกลาง ๆ ได้แก่ การรายงานสถานการณ์/ความคืบหน้าของเหตุการณ์ และนำเสนอข้อเท็จจริงของทั้ง 2 ด้าน รองลงมาคือไม่เห็นด้วยกับการแก้กฎหมาย และเห็นด้วยกับการแก้กฎหมายพบน้อยที่สุด รายละเอียด ดังนี้

- ความเห็นกลาง ๆ จำนวน 14 ข่าว พบมากที่สุดในช่องไทยพีบีเอส จำนวน 4 ข่าว รองลงมาคือช่อง Voice TV และ ช่อง Nation Channel พบเท่ากันช่องละ 3 ข่าว ช่อง Spring News พบจำนวน 2 ข่าว ช่อง 3 HD และช่องไทยรัฐทีวี พบเท่ากันช่องละ 1 ข่าว

- ไม่เห็นด้วยกับการแก้กฎหมาย จำนวน 6 ข่าว พบมากที่สุดในช่องไทยพีบีเอส จำนวน 4 ข่าว รองลงมาคือช่อง PPTV จำนวน 2 ข่าว

- เห็นด้วยกับการแก้กฎหมาย จำนวน 4 ข่าว พบในช่อง Voice TV เพียงช่องเดียว

● ประเด็นเนื้อหา เนื้อหาหลักที่พบในข่าวโทรทัศน์ ส่วนใหญ่เป็นเรื่องการแก้กฎหมายและผลกระทบต่อไทยพีบีเอส แต่เนื้อหาส่วนใหญ่เน้นที่การรายงานสถานการณ์การแก้กฎหมายโดยที่ไม่ได้พูดถึงผลกระทบต่อไทยพีบีเอส รองลงมาคือเรื่องงบประมาณ ที่มาของรายได้ เรื่องความสำคัญของการเป็นสื่อสาธารณะ และเนื้อหาอื่น ๆ ตามลำดับ รายละเอียด ดังนี้

- การแก้กฎหมาย จำนวน 17 ข่าว พบมากที่สุดในช่อง Voice TV จำนวน 7 ข่าว รองลงมาคือช่องไทยพีบีเอส และช่อง Nation Channel พบช่องละ 3 ข่าวเท่ากัน ช่อง Spring News ช่องละ 2 ข่าว ส่วนช่อง 3 HD และช่องไทยรัฐทีวี พบช่องละ 1 รายการเท่ากัน

- งบประมาณที่มาของรายได้ จำนวน 4 ข่าว พบมากที่สุดในช่องไทยพีบีเอส จำนวน 3 ข่าว และช่อง PPTV จำนวน 1 ข่าว
 - ความสำคัญของการเป็นสื่อสาธารณะ จำนวน 2 ข่าว พบในช่องไทยพีบีเอส จำนวน 1 ข่าว และช่อง PPTV จำนวน 1 ข่าว
 - เนื้อหาอื่น ๆ จำนวน 1 ข่าว คือข่าวเปิดโปงธุรกิจบุหรี่ป้าชาติ พบในช่องไทยพีบีเอส
- จากผลการศึกษา ยังพบเนื้อหากรองที่ถูกนำเสนอควบคู่กับเนื้อหาหลัก ดังนี้
- งบประมาณ ที่มาของรายได้ จำนวน 5 ข่าว พบในช่องไทยพีบีเอส ช่อง Spring News ช่อง Voice TV ช่อง Nation Channel และช่อง PPTV ช่องละ 1 ข่าว
 - การนำเสนอทางออก จำนวน 2 ข่าว พบในช่องไทยพีบีเอส และช่อง Nation Channel ช่องละ 1 ข่าว
 - เสรีภาพและความเป็นอิสระของสื่อ พบ 2 ข่าว ในช่อง Spring News จำนวน 1 ข่าว และช่อง PPTV ช่องละ 1 ข่าว
 - ความสำคัญของการเป็นสื่อสาธารณะ จำนวน 1 ข่าว พบในช่องไทยพีบีเอส
 - การแก้กฎหมาย จำนวน 1 ข่าว พบในช่องไทยพีบีเอส

● แหล่งที่มาของข้อมูล แหล่งข่าวที่ปรากฏในข่าวมากที่สุดคือแหล่งข่าวจากภาครัฐ รองลงมาคือนักวิชาการ แหล่งข่าวจากไทยพีบีเอส ภาคประชาสังคม สื่อออนไลน์และโซเชียลมีเดีย และแหล่งข่าวอื่น ๆ ตามลำดับ รายละเอียด ดังนี้

- แหล่งข่าวจากรัฐบาล จำนวน 12 ข่าว มีบุคคลในข่าว ได้แก่ 1) ศ.ดร.จรัส สุวรรณมาลา กมธ.ยกร่างรัฐธรรมนูญ จำนวน 5 ข่าว 2) ไพบุลย์ นิตติวัณ กมธ.ยกร่างรัฐธรรมนูญ จำนวน 3 ข่าว 3) พลตรี สรรเสริญ แก้วกำเนิด โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี จำนวน 3 ข่าว 4) ประยุทธ์ จันทร์โอชา จำนวน 2 ข่าว 5) ยงยุทธ ยุทธวงศ์ รองนายกรัฐมนตรีด้านสังคม จำนวน 1 ข่าว 6) หม่อมราชวงศ์ปรีดิยาทร เทวกุล รองนายกรัฐมนตรี จำนวน 1 ข่าว 7) คำณูน สิทธิสมาน โฆษกคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ จำนวน 1 ข่าว และ 8) คณะกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญ จำนวน 1 ข่าว

- นักวิชาการ จำนวน 4 ข่าว มีบุคคลในข่าว ได้แก่ 1) ดร.สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ ประธานสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) จำนวน 2 ข่าว 2) สมชัย จิตสุชน ผู้อำนวยการวิจัย TDRI จำนวน 1 ข่าว 3) ศ.ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์ คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ นิด้า จำนวน 1 ข่าว และ 4) นพ.หทัย ชิตานนท์ ประธานสถาบันส่งเสริมสุขภาพไทย มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ จำนวน 1 ข่าว

- แหล่งข่าวจากไทยพีบีเอส จำนวน 2 ข่าว มีบุคคลในข่าว ได้แก่ 1) สมชัย สุวรรณบรรณ ผู้อำนวยการไทยพีบีเอส จำนวน 1 ข่าว และ 2) รศ.ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ กรรมการนโยบายไทยพีบีเอส จำนวน 1 ข่าว

- แหล่งข่าวจากภาคประชาชน จำนวน 2 ข่าว ได้แก่ 1) ศรีสุวรรณ ควรขจร ปธ.คณะกรรมการประสานงานองค์กรพัฒนาเอกชน รัตนชัย จำนวน 1 ข่าว 2) นันพุทธชาติ สมาชิกสภาผู้ชมและผู้ฟัง

รายการ จำนวน 1 ข่าว 3) อานนท์ มีศรี ประธานสภาผู้ชมและผู้ฟังรายการ จำนวน 1 ข่าว และ 4) คมสัน จันทร์อ่อน เครือข่ายสลัม 4 ภาค จำนวน 1 ข่าว

- แหล่งข่าวจากสื่อออนไลน์และโซเชียลมีเดีย_ จำนวน 1 ข่าว ได้แก่ เว็บไซต์ 1)

www.opensecrets.org

- แหล่งข่าวอื่น ๆ จำนวน 2 ข่าว ได้แก่ 1) ทพ. กฤษดา เรืองอารีย์รัชต์ ผู้จัดการกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) จำนวน 1 ข่าว และ 2) หนังสือพิมพ์ผู้จัดการ จำนวน 1 ข่าว

● รูปแบบของกรอบในการสร้างประเด็น จาก 4 รูปแบบของกรอบในการสร้างประเด็น พบว่าสื่อโทรทัศน์เน้นใช้กรอบเรื่องผลกระทบทางเศรษฐศาสตร์ มากที่สุด ขณะที่กรอบเรื่องความขัดแย้ง และกรอบเรื่องการกระตุ้นความสนใจคนพบค่อนข้างน้อย และไม่พบกรอบเรื่องความรับผิดชอบ รายละเอียดดังนี้

- กรอบเรื่องผลกระทบทางเศรษฐศาสตร์ จำนวน 7 ข่าว เป็นข่าวที่พูดถึงประเด็นต้นทุนที่มาของรายได้ ความคุ้มค่า ความจำเป็น ความเหมาะสม มากที่สุด จำนวน 5 ข่าว (ไทยพีบีเอส 3 ข่าว; Voice TV 1 ข่าว; PPTV 1 ข่าว) รองลงมาคือประเด็นรูปแบบในการใช้จ่าย การตรวจสอบ ความโปร่งใส จำนวน 4 ข่าว (Voice TV 3 ข่าว; ไทยพีบีเอส 1 ข่าว) และประเด็นการได้เสียในเชิงเศรษฐศาสตร์ พบน้อยที่สุด จำนวน 2 ข่าว (ไทยพีบีเอส 2 ข่าว)²⁸

- กรอบเรื่องความขัดแย้ง จำนวน 1 ข่าว ในช่อง Nation Channel นำเสนอประเด็นขัดข้อขัดแย้งหรือความเห็นต่าง

- กรอบเรื่องการกระตุ้นความสนใจของคน จำนวน 1 ข่าว ในช่องไทยพีบีเอส ใช้คนที่เกี่ยวข้องแสดงออกความรู้สึกต่อประเด็น

- กรอบเรื่องความรับผิดชอบ ไม่พบในข่าวช่วงที่ศึกษา

● ความเชื่อมโยงกับสื่อออนไลน์ของช่องที่ศึกษา จาก 7 ช่องที่นำเสนอข่าวประเด็นไทยพีบีเอสในสื่อโทรทัศน์ พบว่า มี 5 ช่องที่นำข่าวไปนำเสนอต่อในสื่อออนไลน์ รายละเอียด ดังนี้

- ช่องไทยพีบีเอส จาก 8 ข่าว มีข่าวที่นำเสนอต่อในสื่อออนไลน์ของสถานี ดังนี้

เว็บไซต์ไทยพีบีเอส มี 2 ข่าวที่นำข่าวจากสื่อโทรทัศน์มานำเสนอในเว็บไซต์สถานี ทั้ง 2 ข่าวไม่มีช่องให้แสดงความคิดเห็น

เฟซบุ๊กไทยพีบีเอส มี 3 ข่าวที่นำข่าวจากสื่อโทรทัศน์มาโพสต์บนหน้าเพจ พบมีการแสดงความคิดเห็น จำนวน 2 ข่าว และอีก 1 ข่าว ไม่พบการแสดงความคิดเห็น ซึ่งความคิดเห็นจาก Top Comment ของโพสต์ เป็นความคิดเห็นที่ไม่เห็นด้วยกับการแก้กฎหมาย จำนวน 1 ข่าว ความคิดเห็นกลางๆ จำนวน 1 ข่าว คือ เป็นข้อเสนอต่อการทำงานของไทยพีบีเอส

28
1 ข่าวมีได้มากกว่า 1 ประเด็น

เฟซบุ๊กรายการที่ Thai PBS มี 3 ข่าว ที่นำข่าวจากสื่อโทรทัศน์มาโพสต์บนหน้าเพจ (2 ข่าวแชร์จากเฟซบุ๊กไทยพีบีเอส) พบไม่มีผู้แสดงความคิดเห็น

- ช่อง Nation Channel จาก 3 ข่าว มีข่าวที่นำเสนอต่อในสื่อออนไลน์ของสถานี ดังนี้

เว็บไซต์ Nation TV มี 2 ข่าวที่นำข่าวจากสื่อโทรทัศน์มานำเสนอในเว็บไซต์สถานี ทั้ง 2 ข่าวมีช่องให้แสดงความคิดเห็น แต่ไม่มีผู้แสดงความคิดเห็น

เฟซบุ๊ก Nation TV 22 มี 1 ข่าวที่นำข่าวจากสื่อโทรทัศน์มาโพสต์บนหน้าเพจสถานี มีผู้แสดงความคิดเห็น 4 ราย ไม่มี Top Comment ทั้ง 4 ความคิดเห็นพูดในประเด็นเดียวกันคือ เห็นด้วยกับการปรับแก้กฎหมายและอยากให้จ่ายเงินไปใช้ประโยชน์อย่างอื่น มี 1 ความคิดเห็นถามถึงไทยพีบีเอสว่าจะต้องยุติการออกอากาศหรือไม่หากมีการปรับแก้กฎหมาย

เฟซบุ๊กข่าวชั้น รับอรุณ มี 1 ข่าวที่นำข่าวจากสื่อโทรทัศน์มาโพสต์บนหน้าเพจรายการ มีผู้แสดงความคิดเห็น 1 ราย แสดงความคิดเห็นในประเด็นการแก้กฎหมาย ในลักษณะไม่สนับสนุนภาชีบาป และตำหนินักการเมืองที่โกงกิน

- ช่อง Voice TV จาก 7 ข่าว มีข่าวที่นำเสนอต่อในสื่อออนไลน์ของสถานี ดังนี้

เว็บไซต์ Voice TV มี 3 ข่าวที่นำข่าวจากสื่อโทรทัศน์มานำเสนอในเว็บไซต์สถานี ทั้ง 3 ข่าวไม่มีช่องให้แสดงความคิดเห็น

เฟซบุ๊ก Voice TV มี 1 ข่าวที่นำข่าวจากสื่อโทรทัศน์มาโพสต์บนหน้าเพจสถานี มีผู้แสดงความคิดเห็น 3 ราย ไม่มี Top Comment ทั้ง 3 ความคิดเห็นสนับสนุนการแก้กฎหมาย

- ช่อง Spring News จาก 2 ข่าว มีข่าวที่นำเสนอต่อในสื่อออนไลน์ของสถานี ดังนี้

เว็บไซต์ Spring News มี 1 ข่าวที่นำข่าวจากสื่อโทรทัศน์มานำเสนอในเว็บไซต์สถานี มีช่องให้แสดงความคิดเห็น แต่ไม่มีผู้แสดงความคิดเห็น

- ช่อง PPTV จาก 1 ข่าว มีข่าวที่นำเสนอต่อในสื่อออนไลน์ของสถานี ดังนี้

เฟซบุ๊กยกทัพข่าวเช้า มี 1 ข่าวที่นำข่าวจากสื่อโทรทัศน์มาโพสต์บนหน้าเพจรายการ ไม่มีผู้แสดงความคิดเห็น

2) เว็บไซต์ จากการศึกษาเว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ 12 ช่องที่เป็นหน่วยการศึกษา พบว่า มี 4 ช่อง นำเสนอข่าวประเด็นไทยพีบีเอส มีรายละเอียด ดังนี้

- เว็บไซต์ไทยพีบีเอส พบจำนวน 10 ข่าว เป็นข่าวอ่านทั้งหมด ในจำนวนนี้มี 2 ข่าว เป็นข่าวเดียวกับที่พบจากการศึกษาสื่อโทรทัศน์

- เว็บไซต์ Nation TV พบจำนวน 7 ข่าว เป็นข่าวอ่านมากที่สุด จำนวน 4 ข่าว รองลงมาคือวิเคราะห์/อภิปราย จำนวน 2 ข่าว และสรุปข่าว จำนวน 1 ข่าว ในจำนวนนี้มี 2 ข่าว เป็นข่าวเดียวกับที่พบจากการศึกษาสื่อโทรทัศน์

- เว็บไซต์ Voice TV พบจำนวน 6 ข่าว เป็นวิเคราะห์/อภิปรายมากที่สุด จำนวน 4 ข่าว รองลงมาคือข่าวอ่าน จำนวน 2 ข่าว ในจำนวนนี้มี 2 ข่าว เป็นข่าวเดียวกับที่พบจากการศึกษาสื่อโทรทัศน์

- เว็บไซต์ Spring News พบจำนวน 2 ข่าว เป็นข่าวอ่าน จำนวน 1 ข่าว และวิเคราะห์/อภิปราย จำนวน 1 ข่าว ในจำนวนนี้มี 1 ข่าว เป็นข่าวเดียวกับที่พบจากการศึกษาสื่อโทรทัศน์

รายละเอียด ดังตาราง

เว็บไซต์ สื่อโทรทัศน์	จำนวน ข่าว	จำนวนข่าวที่ เชื่อมโยงกับสื่อ โทรทัศน์	ประเภทของข่าว (จำนวนชิ้น ข่าว)		
			ข่าว อ่าน	สื่อบุคคล	วิเคราะห์
ไทยพีบีเอส	10	2	10	0	0
Nation TV	7	2	4	1	2
Voice TV	6	3	2	0	4
Spring News	2	1	1	0	1
รวม	25	7	17	1	7

ประเภทของข่าวที่นำเสนอส่วนใหญ่เป็นข่าวอ่าน จำนวน 18 ข่าว รองลงมาคือ วิเคราะห์/อภิปราย จำนวน 6 ข่าว ส่วนสื่อบุคคลพบเพียง 1 ข่าว

เมื่อพิจารณาข่าวประเภทวิเคราะห์/อภิปราย จำนวน 6 ข่าว พบรายละเอียด ดังนี้

- เว็บไซต์ Voice TV จำนวน 4 ข่าว วิเคราะห์โดยใช้ผู้ประกาศข่าว/ผู้ดำเนินรายการ เป็นผู้วิเคราะห์/อภิปราย ได้แก่ มล.ณัฐกรณ์ เทวกุล, อธิกกิต แสงสุข และลักขณา ปันวิชัย

- เว็บไซต์ Nation TV จำนวน 2 ข่าว เป็นการวิเคราะห์/อภิปรายโดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับประเด็น จำนวน 1 ข่าว ได้แก่ รศ.ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ (ไทยพีบีเอส) และทพ. กฤษดา เรืองอารีย์รัชต์ (สสส.) ส่วนอีก 1 ข่าววิเคราะห์โดยผู้สื่อข่าวของสถานี ได้แก่ กลกร เวียงดอนก่อ

- เว็บไซต์ Spring News จำนวน 1 ข่าว วิเคราะห์โดยนักวิชาการที่ทำหน้าที่เป็นผู้วิเคราะห์ข่าวประจำรายการ ได้แก่ เฉลิม วัชรถานนท์

- เว็บไซต์ไทยพีบีเอส ไม่พบประเภทวิเคราะห์/อภิปราย

● โทนของการนำเสนอข่าวโทรทัศน์ ส่วนใหญ่เป็นการแสดงความเห็นกลาง ๆ รองลงมาคือไม่เห็นด้วยกับการแก้กฎหมาย และเห็นด้วยกับการแก้กฎหมายพบน้อยที่สุด รายละเอียด ดังนี้

- ความเห็นกลาง ๆ จำนวน 15 ข่าว พบมากที่สุดในเว็บไซต์ไทยพีบีเอส จำนวน 6 ข่าว รองลงมาคือ เว็บไซต์ Nation TV จำนวน 5 ข่าว ส่วนเว็บไซต์ Voice TV และเว็บไซต์ Spring News พบเท่ากันช่องละ 2 ข่าว

- ไม่เห็นด้วยกับการแก้กฎหมาย จำนวน 6 ข่าว พบมากที่สุดในเว็บไซต์ไทยพีบีเอส จำนวน 4 ข่าว รองลงมาคือเว็บไซต์ Nation TV จำนวน 1 ข่าว

- เห็นด้วยกับการแก้กฎหมาย จำนวน 4 ข่าว พบในเว็บไซต์ Voice TV เพียงช่องเดียว

- ประเด็นเนื้อหา ประเด็นหลักที่พบในข่าวออนไลน์เกือบทั้งหมดเป็นเรื่องการแก้กฎหมาย รายละเอียด ดังนี้

- การแก้กฎหมาย จำนวน 23 ข่าว พบมากที่สุดในเว็บไซต์ไทยพีบีเอส จำนวน 8 ข่าว รองลงมาคือเว็บไซต์ Nation TV จำนวน 7 ข่าว เว็บไซต์ Voice TV จำนวน 6 ข่าว และเว็บไซต์ Spring News พบน้อยที่สุด 2 ช่อง

- งบประมาณที่มาของรายได้ จำนวน 1 ข่าว พบในเว็บไซต์ไทยพีบีเอสทีเดียว
- เนื้อหาอื่น ๆ จำนวน 1 ข่าว คือข่าวกลไกการตรวจสอบการใช้งบประมาณของไทยพีบีเอส พบในเว็บไซต์ไทยพีบีเอสทีเดียว

จากผลการศึกษา ยังพบเนื้อหารองที่ถูกนำเสนอควบคู่กับเนื้อหาหลัก ดังนี้

- งบประมาณ ที่มาของรายได้ จำนวน 3 ข่าว พบในเว็บไซต์ Voice TV จำนวน 2 ข่าว ส่วนอีก 1 ข่าวพบในเว็บไซต์ไทยพีบีเอส

- เสรีภาพและความเป็นอิสระของสื่อ จำนวน 4 ข่าว พบในเว็บไซต์ Nation TV ที่เดียว
- ความสำคัญของการเป็นสื่อสาธารณะ จำนวน 3 ข่าว พบในเว็บไซต์ Voice TV จำนวน 2 ข่าว ส่วนอีก 1 ข่าวพบในเว็บไซต์ Nation TV

- การนำเสนอทางออก จำนวน 2 ข่าว พบในเว็บไซต์ไทยพีบีเอส และเว็บไซต์ Nation TV จำนวน 1 ข่าวเท่ากัน-

- การแก้กฎหมาย จำนวน 1 ข่าว พบในเว็บไซต์ Voice TV

- แหล่งที่มาของข้อมูล แหล่งข่าวที่ปรากฏในข่าวมากที่สุดคือแหล่งข่าวจากภาครัฐ รองลงมาคือแหล่งข่าวจากไทยพีบีเอส นักวิชาการ ส่วนภาคประชาสังคม สื่อออนไลน์และโซเชียลมีเดีย พบค่อนข้างน้อย รายละเอียด ดังนี้

- แหล่งข่าวจากรัฐบาล จำนวน 14 ข่าว มีบุคคลในข่าว ได้แก่ 1) ศ.ดร.จรัส สุวรรณมาลา กมธ.ยกร่างรัฐธรรมนูญ จำนวน 6 ข่าว คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ จำนวน 4 ข่าว 2) คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ จำนวน 3 ข่าว 3) พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี จำนวน 2 ข่าว 4) พลตรี สรรเสริญ แก้วกำเนิด โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี จำนวน 2 ข่าว 5) วิไลวรรณ ตันตินันท์ธนา ที่ปรึกษาด้านยุทธศาสตร์ ภาษีสรรพสามิต จำนวน 2 ข่าว 6) คำณูน สิทธิสมาน โฆษกคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ จำนวน 1 ข่าว และ 7) รศ.จุมพล รอดคำดี กมธ.ยกร่างรัฐธรรมนูญ จำนวน 1 ข่าว และ

- แหล่งข่าวจากไทยพีบีเอส จำนวน 5 ข่าว มีบุคคลในข่าว ได้แก่ 1) รศ.ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ กรรมการนโยบายไทยพีบีเอส จำนวน 3 ข่าว 2) สมชัย สุวรรณบรรณ ผู้อำนวยการไทยพีบีเอส จำนวน 1 ข่าว และ 3) คณะผู้บริหารไทยพีบีเอส จำนวน 1 ข่าว

- นักวิชาการ จำนวน 4 ชาว มีบุคคลในข่าว ได้แก่ 1) ดร.สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ ประธานสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) จำนวน 4 ชาว 2) ศ.ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์ นักวิชาการด้านเศรษฐศาสตร์ คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ นิด้า จำนวน 1 ชาว และ 3) นายไพโรจน์ พลเพชร อดีตคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย (คปก.) จำนวน 1 ชาว

- แหล่งข่าวจากภาคประชาชน จำนวน 1 ชาว ได้แก่ นายศรีสุวรรณ วรรณจร ประธานคณะกรรมการประสานงานองค์กรพัฒนาเอกชน (กป.อพช.)

- แหล่งข่าวอื่น ๆ จำนวน 4 ชาว ได้แก่ 1) ทพ. กฤษดา เรืองอารีย์รัชต์ ผู้จัดการกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) จำนวน 2 ชาว 2) นายแพทย์วิชัย โชควิวัฒน์ รองประธาน สสส. จำนวน 1 ชาว และ 3) หนังสือพิมพ์ผู้จัดการ จำนวน 1 ชาว

● รูปแบบของกรอบในการสร้างประเด็น จากการศึกษาพบว่า สื่อออนไลน์เน้นใช้กรอบเรื่องผลกระทบทางเศรษฐศาสตร์ มากที่สุด ส่วนกรอบเรื่องการกระตุ้นความสนใจคนพบรองลงมา ขณะที่กรอบเรื่องความขัดแย้งพบค่อนข้างน้อย และไม่พบกรอบเรื่องความรับผิดชอบ รายละเอียด ดังนี้

- กรอบเรื่องผลกระทบทางเศรษฐศาสตร์ จำนวน 6 ชาว เป็นข่าวที่พูดถึงประเด็นรูปแบบในการใช้จ่าย การตรวจสอบ ความโปร่งใสมากที่สุด จำนวน 6 ชาว (Voice TV 4 ชาว; ไทยพีบีเอส 1 ชาว; Nation TV 1 ชาว) รองลงมาคือประเด็นต้นทุน ที่มาของรายได้ ความคุ้มค่า ความจำเป็น ความเหมาะสม จำนวน 5 ชาว (Voice TV 3 ชาว; ไทยพีบีเอส 1 ชาว; Nation TV 1 ชาว) และประเด็นการได้เสียในเชิงเศรษฐศาสตร์ พบเพียง 1 ชาวในช่อง Voice TV²⁹

- กรอบเรื่องการกระตุ้นความสนใจของคน จำนวน 3 ชาว ในเว็บไซต์ Nation TV ใช้คนที่เกี่ยวข้องแสดงออกความรู้สึกต่อประเด็น

- กรอบเรื่องความขัดแย้ง จำนวน 1 ชาว ในเว็บไซต์ Nation TV นำเสนอประเด็นขัดข้อขัดแย้งหรือความเห็นต่าง

- กรอบเรื่องความรับผิดชอบ ไม่พบในข่าวช่วงที่ศึกษา

● Comment ข่าวบนเว็บไซต์ จาก 25 ชาวที่พบในเว็บออนไลน์ของสถานีโทรทัศน์ที่ศึกษาพบว่า มีเพียงชาวเดียวที่มีการแสดงความคิดเห็นจากผู้เข้าชม คือ “ไทยพีบีเอสค่าน ยกเลิกเงินอุดหนุนจากภาษีบาป” จากเว็บไซต์ Nation TV ชาว มีผู้แสดงความคิดเห็น 1 ความคิดเห็น ที่ไม่เห็นด้วยกับการแก้กฎหมาย

²⁹ 1 ชาวมีได้มากกว่า 1 ประเด็น

ส่วนที่ 2 การใช้พื้นที่สาธารณะสื่อออนไลน์ต่อประเด็น

การศึกษาการใช้พื้นที่สาธารณะสื่อออนไลน์ในการแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นเป็นการศึกษากลุ่มผู้ใช้สื่อออนไลน์ที่สื่อสารบนทวิตเตอร์และพันทิป ผลการศึกษา ผู้ใช้สื่อออนไลน์มีการสื่อสารเกี่ยวกับประเด็นร่างรัฐธรรมนูญกับไทยพีบีเอสบนทวิตเตอร์ แต่ไม่พบบนพันทิป รายละเอียดผลการศึกษาบนทวิตเตอร์ มีดังนี้

2.1 รูปแบบการใช้ทวิตเตอร์ของบุคคลทั่วไปในการสื่อสารประเด็นไทยพีบีเอส

การศึกษาสื่อทวิตเตอร์ในประเด็นไทยพีบีเอสโดยใช้คำสำคัญค้นหา พบ 98 ข้อความ พบรูปแบบในการสื่อสาร 6 รูปแบบ รูปแบบที่พบมากที่สุดคือ การใช้ทวิตเตอร์ในการแชร์ลิงค์ พบ 78 ทวิต รองลงมาคือ รูปภาพพร้อมข้อความ จำนวน 8 ทวิต ข้อความทวิต จำนวน 7 ทวิต เชื่อมจาก platform อื่น จำนวน 3 ทวิต และ ทวิตวิดีโอและการรีทวีตบุคคลอื่นพบอย่างละ 1 ทวิต

ลำดับ	รูปแบบในการสื่อสาร	จำนวน (ทวิต)
1	แชร์ลิงค์	8
2	รูปภาพพร้อมข้อความ	7
3	ข้อความทวิต	78
4	เชื่อมจาก platform อื่น (Facebook/instagram)	3
5	วิดีโอ	1
6	Retweet บุคคลอื่น	1
รวม		98

2.2 โทนการแสดงความคิดเห็นบนทวิตเตอร์

ข้อความจากทวิตเตอร์ในประเด็นไทยพีบีเอส จำนวน 98 ทวิต พบว่า ส่วนใหญ่มีความคิดเห็น “ไม่เห็นด้วย” กับการแก้กฎหมาย จำนวน 44 ทวิต รองลงมาคือ มี “ความเห็นกลางๆ” จำนวน 38 ทวิต และ “เห็นด้วย” กับการแก้กฎหมาย จำนวน 15 ทวิต

ลำดับ	รูปแบบในการสื่อสาร	จำนวน	โทนข่าว		
			เห็นด้วยกับการ แก้	ความเห็น กลางๆ	ไม่เห็นด้วย กับการแก้
1	รูปภาพพร้อมข้อความ	8	2	3	3
2	ข้อความทวิต	7	0	5	2
3	แชร์ลิงค์	78	14	27	37
4	เชื่อมจาก platform อื่น (Facebook/instagram)	3	0	2	1
5	วิดีโอ	1	0	1	0
6	Retweet บุคคลอื่น	1	0	0	1
	รวม	97	16	38	44

2.3 ประเด็นเนื้อหาหลักของข้อความทวิตเตอร์ในประเทศไทยพีบีเอส

การนำเสนอประเด็นหลักของทวิตเตอร์ส่วนใหญ่เป็นทวิตข้อความเรื่องการแก้กฎหมายมากที่สุด จำนวน 57 ทวิต รองลงมาคือประเด็นอื่นๆ เช่น การทวิตสนับสนุนให้รักษา 2 องค์กร(ไทยพีบีเอส-สสส.) การประชาสัมพันธ์งานเสวนา เป็นต้น จำนวน 18 ทวิต ประเด็นงบประมาณและที่มาของรายได้ จำนวน 13 ทวิต ประเด็นความสำคัญของการเป็นสื่อสาธารณะและประเด็นเสรีภาพและความเป็นอิสระของสื่อ พบอย่าง 4 ทวิต ประเด็นการนำเสนอทางออก พบน้อยที่สุดจำนวน 2 ทวิต

2.4 แหล่งที่มาของข้อมูล

เนื่องจากการทวิตข้อความส่วนใหญ่เป็นการทวิตข่าวแนบลิงค์ข่าว แหล่งที่มาของข้อมูลจึงเป็นแหล่งข่าวจากสื่อออนไลน์และโซเชียลมีเดียจำนวน 77 ทวิต รองลงมาคือแหล่งข่าวจากกลุ่มชุมชน หรือภาคประชาชน จำนวน 27 ทวิต แหล่งข่าวจากรัฐบาล จำนวน 22 ทวิต แหล่งข่าวจากไทยพีบีเอส จำนวน 5 ทวิต และแหล่งข่าวจากนักวิชาการจำนวน 3 ทวิต ตามลำดับ ทั้งนี้ในหนึ่งทวิตอาจมีแหล่งข่าวมากกว่า 1 แหล่งข้อมูล

2.5 รูปแบบของกรอบในการสร้างประเด็น

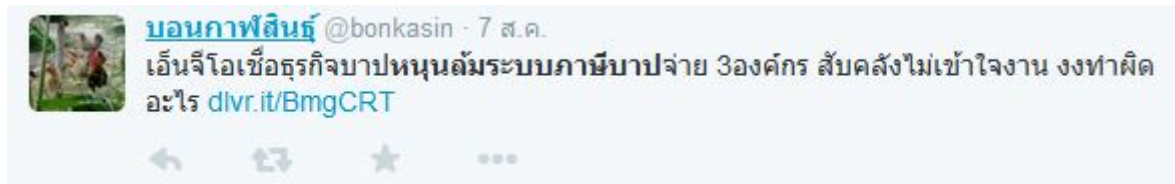
จากรูปแบบของกรอบในการสร้างประเด็นทั้ง 4 เรื่อง พบว่าข้อความทวิตที่เกี่ยวข้องกับประเด็นไทยพีบีเอสทั้ง 98 ข้อความ พบการใช้กรอบเรื่องการกระตุ้นความสนใจของคนมากที่สุด 57 ทวิต รองลงมาคือกรอบเรื่องความขัดแย้งพบ 5 ทวิต และกรอบเรื่องผลกระทบทางเศรษฐกิจศาสตร์ จำนวน 1 ทวิต

ทั้งนี้ไม่พบข้อความทวิตที่ใช้กรอบเรื่องความรับผิดชอบต่อประเด็นไทยพีบีเอส

ตัวอย่าง

2.5.1 รูปแบบของการสร้างประเด็นในเรื่องการกระตุ้นความสนใจของคน โดยใช้คนที่เกี่ยวข้องแสดงออกความรู้สึกต่อประเด็น 25 ทวิต

ตัวอย่างการใช้คนที่เกี่ยวข้องแสดงออกความรู้สึกต่อประเด็น

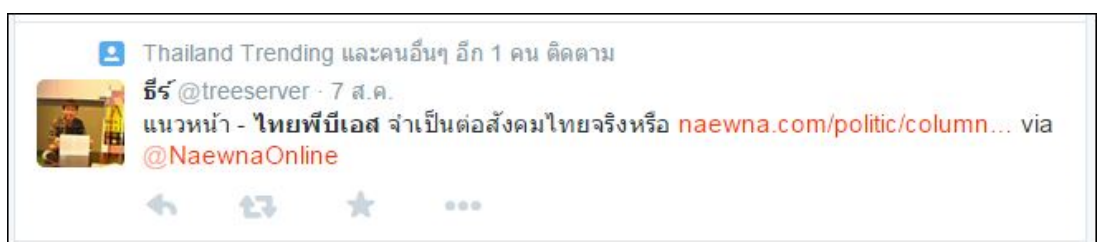
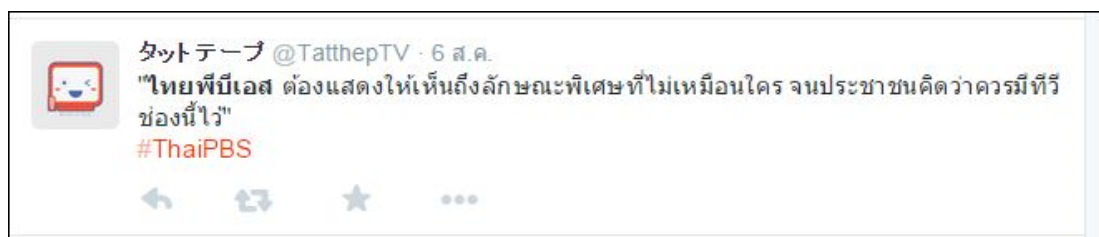

การใช้คำหรือข้อความที่ทำให้รู้สึกถึงอารมณ์ตั้งอารมณ์ของการมีส่วนร่วม 22 ทวิต

ตัวอย่างข้อความที่ทำให้รู้สึกดิ่งอารมณ์

2.5.2 การใช้กรอบเรื่องความขัดแย้ง พบ 3 ข้อความ เป็นการวิพากษ์ฝ่ายตรงข้าม

2.5.3 กรอบเรื่องผลกระทบทางเศรษฐศาสตร์ พบ 1 ทวิต

2.5.4 การรีทวีต (Retweet) จากข้อความที่เกี่ยวข้อง 97 ทวิต มีข้อความที่ถูกรีทวีต (retweet) จำนวน 12 ข้อความ โดยข้อความที่ถูกรีทวีตมากที่สุดคือ ข้อความการแสดงความคิดเห็นของคุณกรณ์ จาติกวณิช ที่แสดงความไม่เห็นด้วยต่อการแก้กฎหมาย จำนวน 16 ครั้ง

ลำดับที่ 2 ข้อความทวิตเรื่องนายกปฏิบัติเสรีไม่ได้ตัดงบ สสส.ไทยพีบีเอส แต่ส่งหน่วยงานตรวจสอบเพิ่มเติม 13 ครั้ง

ลำดับที่ 3 ข้อความประชาสัมพันธ์รายการที่ไทยพีบีเอสที่จะพูดคุยในประเด็น “ข้อสงสัยบริษัท ยาสูบหนุนล้มภาษีบาป” จำนวน 10 ครั้ง

ลำดับที่ 4 ทวิตข่าวเรื่องนายกฤษเชษฐการตังบ สสส.และไทยพีบีเอส จำนวน 6 ครั้ง

2.5.5 Hashtag

การใช้ Hashtag ของข้อความที่เกี่ยวข้องกับประเด็น ไทยพีบีเอส พบ 6 คำ ได้แก่ #ThaiHealth (8ทวิต) #ThaiPBS (2 ทวิต) #ที่นี้ThaiPBS (1ทวิต) #Nation(1ทวิต) #internship_Tight (1ทวิต) และ #Vision (1ทวิต)

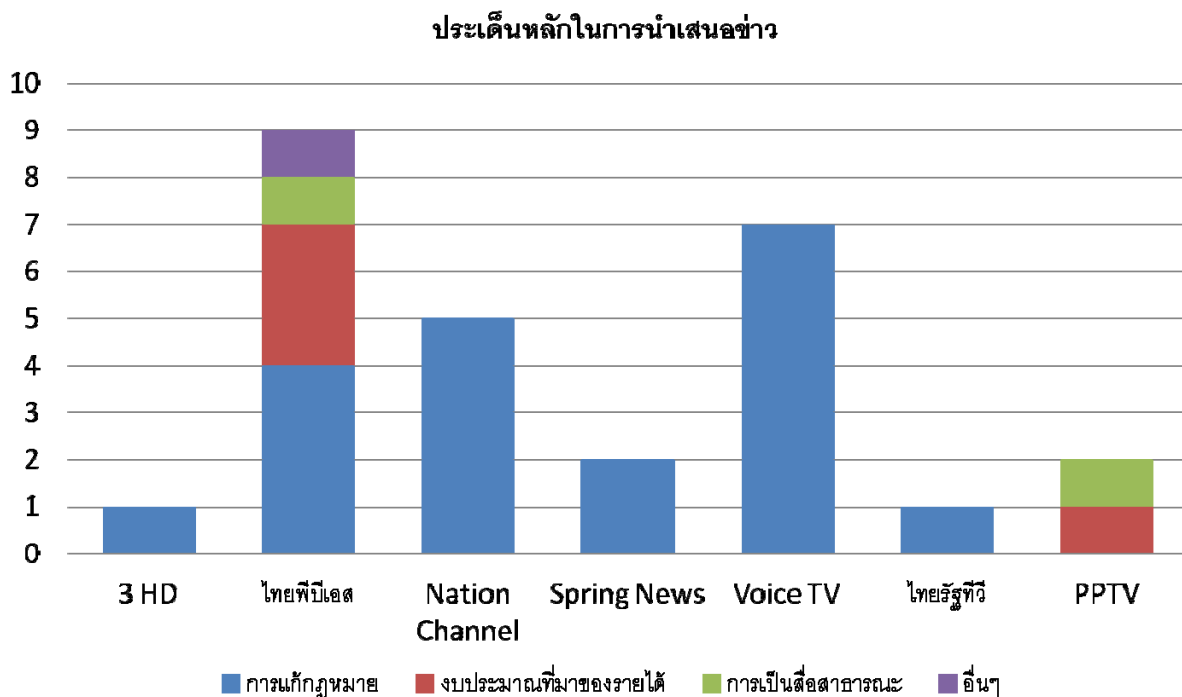
2.5.6 การตอบกลับ (Mention) ไม่พบการตอบกลับในประเด็นไทยพีบีเอส

สรุป วิเคราะห์ และอภิปรายผล

จากกรณีการเสนอร่างรัฐธรรมนูญ มาตรา 190 เกี่ยวกับการห้ามตรากฎหมายเพื่อจัดเก็บและจัดสรรภาษีเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (earmarked tax) ในขณะที่ที่ผ่านมาประเทศไทยมีการใช้ Earmarked tax กับ พ.ร.บ. กองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.), พ.ร.บ.องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (ไทยพีบีเอส) และ พ.ร.บ. การกีฬาแห่งประเทศไทย ที่มีวงเงินจากภาษีสรรพสามิตยาสูบและสุรา ที่เรียกเก็บเพิ่มจากภาษีที่เข้าคลังตามปกติ คิดรวมกันเพียงประมาณร้อยละ 0.3 - 0.4 ของงบประมาณแผ่นดินเท่านั้น การตรากฎหมายนี้ระบุให้หน่วยงานรัฐจัดเก็บภาษีและจัดสรรเงินจากผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากรตามกฎหมายซึ่งมิใช่การจัดสรรภาษีหรืออากรให้องค์กรการบริหารท้องถิ่น หรือมิใช่การจัดสรรเงินให้พรรคการเมืองตามกฎหมาย จะกระทำมิได้ ซึ่งเป็นการยกเลิกระบบ Earmarked Tax หรือที่รู้จักกันว่าเป็นกองทุนจากค่าธรรมเนียมและภาษีสุราและบุหรี่ หรือ ภาษีบาป โดยองค์กรที่รับผลกระทบโดยตรงจากสาระในร่างรัฐธรรมนูญ มาตรา 190 คือสำนักงานคณะกรรมการกองทุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) และองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (สทท.) หรือไทยพีบีเอส

โครงการสื่อมวลชนศึกษาในยุคการเปลี่ยนผ่านของสื่อ เทคโนโลยีและสังคม มุลินธิสื่อมวลชนศึกษา หรือ มีเดียมอนิเตอร์ สนใจในเรื่องการสื่อสารของสื่อโทรทัศน์และสื่อสังคมออนไลน์ ในเหตุการณ์การร่างรัฐธรรมนูญที่ส่งผลกระทบต่อไทยพีบีเอสซึ่งเป็นโทรทัศน์บริการสาธารณะ จึงทำการศึกษาเป็นกรณีเฉพาะ เพื่อสะท้อนบริบทในสังคมว่า สังคมมองความเป็นสื่อสาธารณะอย่างไร มีความคิดเห็นต่อประเด็นอย่างไร ในขณะที่ตัวกันสื่อด้วยกันเองโดยเฉพาะสื่อโทรทัศน์นั้นให้ความสำคัญกับการกำหนดประเด็นวาระข่าวสารในเรื่องนี้อย่างไร การศึกษานี้ มีใช้เพื่อปกป้องไทยพีบีเอส แต่เพื่อใช้กรณีไทยพีบีเอสที่อาจได้รับผลกระทบจากร่างรัฐธรรมนูญมาตรา 190 เป็นกรณีศึกษา “ประเด็นสื่อสาธารณะ” ที่อาจได้รับผลกระทบในการทำหน้าที่เพื่อประโยชน์ต่อสังคม เพื่อศึกษาว่าสื่อจะมีการกำหนดกรอบในการนำเสนอข่าวเพื่อทำให้เกิดพื้นที่สาธารณะ (Public Sphere) ในการอภิปรายและหาทางออกเกี่ยวกับประเด็นสาธารณะอย่างไร ขณะเดียวกัน ยังศึกษาเปรียบเทียบ สื่อโทรทัศน์ และสื่อออนไลน์ของสื่อโทรทัศน์ที่ศึกษา ทั้งศึกษาการแสดงออกบนโลกออนไลน์ของประชาชนทั่วไป เพื่อให้เห็นมิติของการร่วมกำหนดวาระข่าวสารข้ามสื่อ (inter-media agenda setting) เพื่อสะท้อนรูปแบบการสื่อสารและการมีส่วนร่วมของประชาชนกับประเด็นที่เป็นเรื่องที่เป็นผลประโยชน์ของสาธารณะ

การให้พื้นที่ข่าว (Media Coverage) จากการศึกษาในภาพรวมของการให้พื้นที่ข่าว ของหน่วย การศึกษาคือ โทรทัศน์จำนวน 12 สถานี ได้แก่ ช่อง 3 HD ช่อง 5 ช่อง 7 HD ช่อง MCOT HD ช่อง 11 ช่องไทยพีบีเอส ช่อง Nation Channel ช่อง Spring News ช่อง Voice TV ช่องไทยรัฐทีวี ช่อง ONE และ ช่อง PPTV พบว่า มีการนำเสนอข่าวเพียง 7 ช่อง และมีข่าวทั้งหมด 27 ข่าว ประเด็นเนื้อหาที่พบ ในข่าวโทรทัศน์ในช่วงเวลาที่ทำการศึกษาค้นคว้าส่วนใหญ่เป็นเรื่องของการแก้กฎหมาย (20 ข่าว) โดยเน้นการ รายงานสถานการณ์เกี่ยวกับการแก้กฎหมายและข้อวิพากษ์วิจารณ์ต่อการแก้กฎหมาย รองลงมาคือเรื่อง ของงบประมาณและที่มาของรายได้ (4 ข่าว) มีบ้างที่มีการรายงานเกี่ยวกับประเด็นความเป็นสื่อ สาธารณะ ที่มีเพียง 2 ข่าว และอื่นๆ (1 ข่าว) ที่เป็นเรื่องของอุตสาหกรรมบุหรี่ยังมีน้อยเชื่อมโยงกับ ที่มาของรายได้ที่มาจากภาษีบาป

ทั้งนี้ในการให้พื้นที่ข่าว สื่อมีการกำหนดกรอบประเด็น (Frame) ในการนำเสนอข่าวซึ่ง พิจารณาตามกรอบแนวคิดเรื่องการกำหนดกรอบประเด็นการนำเสนอ (Framing Theory) พบว่า มี กรอบที่สื่อใช้ในการกำหนดประเด็นอยู่ 3 กรอบด้วยกัน กรอบที่พบมากที่สุดคือ กรอบเรื่องผลกระทบ ทางเศรษฐศาสตร์ คือการให้ความสำคัญกับการนำเสนอทิศทางของประเด็นในแง่การสะท้อนผลของ เรื่องในเชิงเศรษฐศาสตร์ เรื่องของรายได้ ความคุ้มค่า ซึ่งเป็นกรอบที่มีการใช้ในการนำเสนอมากที่สุด

จำนวน 7 ข่าว แบ่งเป็นเรื่องของ ที่มารายได้ ความคุ้มค่า ความจำเป็นและความเหมาะสมของการใช้งบประมาณเมื่อคิดในเชิงเศรษฐศาสตร์จำนวน 5 ข่าว (ไทยพีบีเอส 3 ข่าว Voice TV 1 ข่าว และ PPTV 1 ข่าว) ส่วนประเด็นการวิเคราะห์ผลได้-ผลเสียเชิงเศรษฐศาสตร์พบ 2 ข่าวทางไทยพีบีเอส

กรอบเรื่องความขัดแย้งเป็นเรื่องของการใช้การถกเถียง การขัดแย้งระหว่างคน ระหว่างกลุ่ม หรือการแสดงออกต่อประเด็นที่มีกาวีพากษ์ แสดงความเห็นที่แตกต่างกัน พบข่าวที่ใช้กรอบนี้เพียง 1 ข่าวในช่อง Nation Channel ซึ่งเป็นการเน้นนำเสนอความประเด็นถกเถียงต่อการแก้กฎหมาย

กรอบเรื่องการกระตุ้นความสนใจของคน เป็นการเล่นกับความรู้สึกของผู้รับสารผ่านเรื่องราวของคน หรือสิ่งที่ผลกระทบในเชิงความรู้สึก พบจำนวน 1 ข่าวทางไทยพีบีเอส เป็นการใช้บุคคลที่เกี่ยวข้องแสดงความรู้สึกต่อเรื่อง

ส่วนโทนของการนำเสนอของสื่อ ซึ่งหมายถึงการที่สื่อเลือกใช้ข้อมูล เลือกใช้แหล่งข่าว เลือกสิ่งที่แหล่งข่าวพูด สะท้อนการเห็นด้วยกับการร่างมาตรา 190 หรือการคัดค้านการร่างกฎหมายดังกล่าว พบว่า ส่วนใหญ่สื่อเลือกนำเสนอข้อมูลแบบกลางๆ ไม่ให้นัยยะในการสนับสนุนหรือคัดค้าน โดยความเห็นกลางๆ เป็นเพียงการรายงานข้อเท็จจริงตามข้อมูลความคืบหน้าของเหตุการณ์ มีจำนวน 14 ข่าว ส่วนการนำเสนอในเชิงการคัดค้านร่างกฎหมายมาตรา 190 มีจำนวน 6 ข่าว เป็นการให้พื้นที่กับแหล่งข่าว และการนำเสนอข้อมูลที่อธิบายความไม่เหมาะสมของร่างกฎหมาย และผลกระทบที่จะเกิดถ้ามีการใช้กฎหมายมาตราดังกล่าวจริง ข่าวในเชิงนี้ส่วนมากพบในช่องไทยพีบีเอสจำนวน 4 ข่าว และ PPTV จำนวน 4 ข่าว ซึ่งในจำนวนนี้มีประเด็นในเรื่องของการเป็นสื่อสาธารณะและความอิสระของสื่อด้วย ส่วนข่าวที่เห็นด้วยกับการกฎหมายมาตรา 190 คือการสนับสนุนให้มีการใช้กฎหมายนี้ มีจำนวน 4 ข่าวพบในช่อง Voice TV อย่างไรก็ตามไม่ว่าจะเป็นโทนการนำเสนอใด สิ่งที่สื่อเน้นคือเรื่องของงบประมาณ และความเหมาะสมของการร่างกฎหมาย แต่ไม่พบการวิเคราะห์ในแง่บริบทของความเป็นสื่อสาธารณะ ซึ่งอาจส่งผลให้สังคมยังขาดความเข้าใจว่า ทำไมเรื่องนี้จึงมีผลกระทบต่อคนในสังคม และคนในสังคมควรร่วมกันหาคำตอบต่อ บทบาทหน้าที่ รูปแบบ และการคงอยู่ของสื่อสาธารณะด้วยเหตุผลต่างๆ เพื่อประโยชน์ของสังคม

ความสมดุลในการให้พื้นที่กับแหล่งข่าว จากข่าวที่เก็บข้อมูลทั้งหมด พบสื่อให้พื้นที่กับแหล่งข่าวที่เป็นภาครัฐมากที่สุด (จำนวน 2 ข่าว) ได้แก่ แหล่งข่าวนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง โฆษกรัฐบาล และกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ รองลงมาคือนักวิชาการ (จำนวน 4 ข่าว) เป็นนักวิชาการ และเครือข่ายมูลนิธิ ได้แก่ มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ ประเด็นเป็นการแสดงความคิดเห็นในเรื่องความจำเป็นงบประมาณต่อการนำไปใช้ในประเด็นสาธารณะ ลำดับที่สามคือ แหล่งข่าวจากไทยพีบี

เอส มีจำนวน 2 คนคือผู้อำนวยการไทยพีบีเอส และกรรมการนโยบายไทยพีบีเอส ซึ่งให้ข้อมูลในลักษณะของการทำงานของสื่อสาธารณะ งบประมาณที่ใช้อย่างเกิดประโยชน์ และการแสดงความพร้อมในการถูกตรวจสอบ ส่วนแหล่งข่าวภาคประชาสังคม คือ เครือข่ายสลัม 4 ภาค มีเพียง 2 ข่าวที่สะท้อนประโยชน์จากงบประมาณแต่การวิเคราะห์บทบาทและความจำเป็นของการมีสื่อสาธารณะยังไม่ชัดเจน สื่อออนไลน์และโซเซียลมีเดีย มี 1 แหล่งข่าว คือ เว็บไซต์ www.opensecrets.org และแหล่งข่าวอื่น ๆ เป็นเกี่ยวกับเรื่องของอุตสาหกรรมบุหรี จะเห็นว่าการเลือกแหล่งข่าวให้นำหนักไปที่แหล่งข่าวจากรัฐบาลและภาครัฐ ซึ่งเป็นเรื่องของการอธิบายการแก้ไขกฎหมาย ส่วนการใช้ข้อมูลจากนักวิชาการ พบว่าเป็นความคิดเห็นต่อการแก้ไขกฎหมายในมุมต่าง ๆ ส่วนแหล่งข่าวประเภทอื่น ๆ ข้อมูลที่ใช้เป็นการให้ข้อมูลและแสดงความเห็นต่อประโยชน์ และความจำเป็นของงบประมาณที่จัดสรรในแบบเดิม อย่างไรก็ตาม การเลือกประเด็นที่น่าเสนอจากแหล่งข่าว เป็นการเลือกในส่วนของกฎหมาย และ งบประมาณเป็นหลัก การพูดถึงประเด็นสื่อสาธารณะเป็นเรื่องรองและพบการระบุไม่มากนักในข่าวที่เก็บข้อมูลศึกษา

จากพื้นที่ข่าวที่สื่อให้ในการรายงานข่าวประเด็นนี้ เมื่อจับคู่กับกรอบการกำหนดประเด็นสะท้อนว่า สื่อให้ความสำคัญกับประเด็นนี้ในมิติของเงิน ความคุ้มค่าในเชิงตัวเลขเงิน การรายงานในมิติของการร่างกฎหมาย ให้ข้อดี ข้อเสียของกฎหมายต่อการนำเงินมาใช้ประโยชน์ อย่างไรก็ตาม ประเด็นที่ไม่ถูกพูดถึงอย่างชัดเจนคือเรื่องของ ความเป็นสื่อสาธารณะ การคงอยู่ในสังคม รวมถึงการตรวจสอบความคุ้มค่าของการมีไทยพีบีเอสในฐานะสื่อสาธารณะอยู่ในสังคมในมิติของ “คุณค่าสื่อสาธารณะที่สังคมควรได้รับประโยชน์” การนำเสนอในมิตินี้ ไม่ได้หมายถึงการที่สื่อต้องเข้าข้างหรือบอกว่าการมีไทยพีบีเอสอยู่เป็นเรื่องดี แต่เป็นการพูดถึงบทบาทของสื่อสาธารณะ การนำงบประมาณมาเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานดังกล่าวจะเป็นผลอย่างไรต่อสังคม ทำให้สังคมเข้าใจบทบาท หน้าที่ และการทำงานของสื่อสาธารณะ ในขณะที่ตัวกันสื่อก็ยังสามารถตั้งคำถามต่อการทำงานของสื่อสาธารณะเพื่อให้สังคมช่วยกันหาคำตอบเรื่องนี้ในมิตินี้เพิ่มมากขึ้นได้ การมีสื่อสาธารณะถือเป็นสิ่งสำคัญในสังคม บทบาทของสื่อสาธารณะที่สำคัญคือการมีสื่อที่เป็นอิสระต่ออำนาจทุน การเมือง และรัฐ และสื่อเหล่านั้นจะต้องสามารถปฏิบัติหน้าที่ในการให้ข่าวสาร ความรู้ และความบันเทิงได้เพื่อพัฒนาสังคม แต่สังคมให้ความสำคัญกับการพิจารณาเรื่องนี้ในประเด็นนี้หรือไม่ สื่อไม่ได้กำหนดทิศทางในการอภิปราย หรือถกเถียงในประเด็นดังกล่าวให้กว้างขวาง ทั้ง ๆ ที่เป็นประเด็นที่สะท้อน “ประโยชน์ของสาธารณะ” ประชาชนควรได้ข้อมูล และมีพื้นที่ในการแสดงออกในประเด็นดังกล่าว เพื่อ 1. สะท้อนความคิดของสังคมต่อสื่อสาธารณะ 2. เพื่อหารูปแบบที่สังคมจะเชื่อมั่นในการสนับสนุนงบประมาณและการตรวจสอบการดำเนินงานในความคุ้มค่าตามมิติการปฏิบัติหน้าที่สื่อสาธารณะ

ความเชื่อมโยงกับสื่อออนไลน์ของช่องที่ศึกษา จาก 7 ช่องที่นำเสนอข่าวประเด็นไทยพีบีเอสในสื่อโทรทัศน์ พบว่า มี 5 ช่องที่นำข่าวไปนำเสนอต่อในสื่อออนไลน์ รายละเอียด ดังนี้

เว็บไซต์ สื่อโทรทัศน์	จำนวน ข่าว	จำนวนข่าวที่ เชื่อมโยงกับสื่อ โทรทัศน์	ประเภทของข่าว (จำนวนชิ้น ข่าว)		
			ข่าว อ่าน	สรุปข่าว	วิเคราะห์
ไทยพีบีเอส	10	2	10	0	0
Nation TV	7	2	4	1	2
Voice TV	6	3	2	0	4
Spring News	2	1	1	0	1
รวม	25	7	17	1	7

ประเด็นเนื้อหา ประเด็นหลักที่พบในข่าวออนไลน์ เกือบทั้งหมดเป็นเรื่องการแก้กฎหมาย เช่นเดียวกับในสื่อโทรทัศน์ ได้แก่ การแก้กฎหมาย จำนวน 23 ข่าว พบมากที่สุดในเว็บไซต์ไทยพีบีเอส จำนวน 8 ข่าว รองลงมาคือเว็บไซต์ Nation TV จำนวน 7 ข่าว เว็บไซต์ Voice TV จำนวน 6 ข่าว และเว็บไซต์ Spring News พบน้อยที่สุด 2 ข้อ ประเด็นงบประมาณที่มาของรายได้ จำนวน 1 ข่าว พบในเว็บไซต์ไทยพีบีเอสที่เดียว และเนื้อหาอื่น ๆ จำนวน 1 ข่าว คือข่าวกลไกการตรวจสอบการใช้งบประมาณของไทยพีบีเอส พบในเว็บไซต์ไทยพีบีเอสที่เดียว ทั้งนี้มีการสอดแทรกประเด็นรองที่นำเสนอควบคู่กับประเด็นหลักข้างต้น ในเรื่องเสรีภาพและความเป็นอิสระของสื่อจำนวน 4 ข่าวบนเว็บไซต์ Nation TV ความสำคัญของการเป็นสื่อสาธารณะจำนวน 3 ข่าว พบในเว็บไซต์ Voice TV จำนวน 2 ข่าว ส่วนอีก 1 ข่าวพบในเว็บไซต์ Nation TV ประเด็นการนำเสนอทางออก จำนวน 2 ข่าว พบในเว็บไซต์ไทยพีบีเอส และเว็บไซต์ Nation TV ทั้งนี้ Comment ข่าวบนเว็บไซต์ จาก 25 ข่าวที่พบในเว็บออนไลน์ของสถานีโทรทัศน์ที่ศึกษา พบว่า มีเพียงข่าวเดียวที่มีการแสดงความคิดเห็นจากผู้เข้าชม คือ “ไทยพีบีเอสค่าน ยกเลิกเงินอุดหนุน จากภาษีบาป” จากเว็บไซต์ Nation TV ข่าว มีผู้แสดงความคิดเห็น 1 ความคิดเห็น ที่ไม่เห็นด้วยกับการแก้กฎหมาย ส่วนเฟซบุ๊กของสถานีมีการนำข่าวย้อนหลังไปเผยแพร่ในเพจ การปฏิสัมพันธ์มีไม่มาก ลักษณะของการแสดงความคิดเห็นจะสอดคล้องกับโทนของข่าวว่าเห็นด้วยหรือไม่กับการแก้กฎหมาย ข่าวกำหนดวาระสิ่งที่คนเข้าใจและแสดงออกความเห็นระดับหนึ่ง

การวิเคราะห์ผลการศึกษา จากข้อมูลทั้งสื่อโทรทัศน์และสื่อออนไลน์ สะท้อนให้เห็นว่า ประเด็นในการรายงานเน้นเฉพาะมิติของการแก้กฎหมาย ความเห็นต่อเรื่องของตัวร่างรัฐธรรมนูญในประเด็นงบประมาณ ที่มาของภาษีบาป การนำเงินงบประมาณไปใช้ ซึ่งเป็นกรอบความคุ้มค่าในเชิงเศรษฐศาสตร์ การกำหนดกรอบและประเด็นในการนำเสนอลักษณะนี้ สะท้อนนัยยะว่าสื่อด้วยกันเองให้ความสำคัญกับไทยพีบีเอสในฐานะเป็นสื่อสถานีหนึ่งซึ่งมีสิทธิพิเศษมากกว่าสื่ออื่น และสื่อด้วยกันก็มีมิติของการมองเรื่องการเมืองของสื่อสาธารณะในสังคมในมิติที่จำกัด และไม่เห็นความสำคัญต่อการตรวจสอบประเด็นนี้ในเชิงของการตรวจสอบการเป็นสื่อสาธารณะของไทยพีบีเอสเพื่อให้สังคมได้เข้าใจได้ร่วมอภิปราย และเพื่อเป็นกระจกสะท้อนการทำงานให้กับสื่อสาธารณะ

ในประเทศอังกฤษที่เป็นต้นแบบของสื่อสาธารณะ เมื่อมีเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน การทบทวนบทบาท การทบทวนเรื่องโมเดลที่มาของรายได้ และประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวกับสื่อสาธารณะ สื่ออื่นๆ ในประเทศจะหยิบขึ้นมาวิพากษ์ วิจาร์ณ อธิบายในมิติของการสะท้อนมุมมองสื่อสาธารณะ และสะท้อนความคิดของสื่อด้วยกัน และประชาชนในสังคมต่อการคงอยู่ของสื่อสาธารณะอย่างกว้างขวาง ซึ่งการใช้พื้นที่สาธารณะในลักษณะนี้เป็นผลต่อการพัฒนาและกำกับดูแลการทำงานของสื่อสาธารณะให้ตอบโจทย์ประโยชน์สาธารณะเป็นหลักได้ แต่ก่อนจะไปถึงประเด็นในเรื่องการร่วมเป็นกระจกสะท้อนการกำหนดวาระข่าวสารที่จะทำให้เรื่องของสื่อสาธารณะเป็นประเด็นสาธารณะที่สังคมต้องร่วมแสดงออกเป็นสิ่งสำคัญ

เมื่อพิจารณาตามหลักและหน้าที่บทบาทอันพึงประสงค์ของสื่อ ในเรื่องของการกำหนดวาระข่าวสาร การกำหนดกรอบประเด็นการนำเสนอ กับการสร้างการมีส่วนร่วมจากภาคพลเมือง ซึ่งเป็นมิติที่จำเป็นในการขับเคลื่อนเรื่องที่เป็นประเด็นสาธารณะนั้น แนวคิดนี้ มีกรอบอธิบายการทำงานของสื่อที่บอกว่าการกำหนดวาระข่าวสารนั้นสามารถนำไปสู่การสร้างรูปแบบและทิศทางในการแสดงความคิดเห็นสาธารณะและสามารถมีอิทธิพลต่อพฤติกรรม (McCombs, 2005) บทบาทการกำหนดวาระข่าวสารของสื่อมีผลต่อการสร้างการรับรู้ การคิด การเข้าใจ การเชื่อ และบทบาทของสื่อก็คือมีที่เชื่อมต่อกับข้อมูลและความเห็นสาธารณะ โดยสิ่งที่มีผลกระทบโดยตรง (Direct Impact) จะสร้างการอภิปราย ถกเถียงและมีส่วนร่วมในการแสดงออกและพฤติกรรมต่างๆ ได้ นั้นนำไปสู่การมีส่วนร่วมของพลเมืองได้ และในประเด็นที่เป็นเรื่องสาธารณะ การมีส่วนร่วมจากภาคพลเมือง (Civic participation) จะเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนและพัฒนาสังคม

ดังนั้น ในเรื่องของการกำหนดกรอบประเด็นในการนำเสนอ สื่อตีวงแคบ ไว้ที่เรื่องงบประมาณ การใช้เงิน รูปแบบการให้เงิน เป็นเรื่องถูกในการอธิบายประเด็นนี้ เพราะเกี่ยวข้องโดยตรงกับตัวบทกฎหมาย แต่เมื่อเป็นเรื่องเงินและกฎหมาย โดยขาดการเชื่อมโยงกลับสู่ประโยชน์และ

ผลกระทบต่อคนในสังคม ทำให้สื่อไม่สามารถใช้การกำหนดกรอบประเด็นในการนำเสนอข่าวนี้ ไปสู่การอภิปราย ถกเถียง และการร่วมมือมีส่วนในการหาทางออกซึ่งเป็นการมีส่วนร่วมภาคพลเมือง (Civic Participation) จากภาคประชาชนในสังคมอย่างเต็มที่ ในทางทฤษฎีแล้ว หากมีประเด็นสาธารณะที่เป็นเรื่องของผลประโยชน์ของส่วนร่วม สื่อควรสามารถกำหนดทิศทางของประเด็นให้ไปสู่การสร้างการมีส่วนร่วมได้ แต่หากกรอบการนำเสนอประเด็นขาด Direct Impact หรือสะท้อนถึงประโยชน์สาธารณะที่จะเกิดกับคนในสังคม จะทำให้เกิดข้อจำกัดต่อความเข้าใจในประเด็นซึ่งจะนำไปสู่ Public Debate ในสังคม

ในส่วนของประเด็นร่างกม.กับไทยพีบีเอสนี้เป็นกรณีตัวอย่างหนึ่งที่ “ประเด็นประโยชน์สาธารณะ” ไม่ถูกขยายความให้ไปสู่ขั้นตอนการมีส่วนร่วมจากภาคพลเมือง ซึ่งลักษณะของประเด็นแบบนี้ หากมีการกำหนดวาระข่าวสารให้ไปสู่การพูดถึงในเรื่องของการตรวจสอบ ทบทวนบทบาทของสื่อสาธารณะเพื่อให้สังคมเห็นถึงการมีอยู่ สิ่งที่จะควรจะเป็น และสิ่งที่สื่อสาธารณะจะเป็นประโยชน์ให้กับสังคม การอภิปรายจะทำให้มีการมองถึงโมเดลและบทบาทของการมีสื่อสาธารณะในบริบทของสังคมไทยได้ชัดเจนขึ้น จะนำไปสู่การมีชุดข้อมูลที่ผลักดันการพัฒนาไทยพีบีเอสให้ไปถึงจุดของการเป็นสื่อสาธารณะที่ตอบโจทย์สังคม ในขณะเดียวกัน ยังอาจนำไปสู่การหาโมเดลตัวอย่างของการมีสื่อสาธารณะที่จะเกิดขึ้นอีก 6 ช่องที่จะตอบโจทย์สังคมได้เต็มที่มากยิ่งขึ้น พูดอีกนัยคือ การกำหนดกรอบประเด็นในการนำเสนอข่าวเรื่องนี้โดยไม่ว่ายอดในมิติการอภิปรายเรื่องสื่อสาธารณะให้มากพอ ทั้งๆ ที่มีโอกาส เพราะประเด็นถูกจุดด้วยบางอย่างแล้ว มีคนที่ไม่เคยสนใจในเรื่องของสื่อสาธารณะถูกจุดความสนใจเพิ่มขึ้นแล้ว แต่ประเด็นไม่คืบไปถึงจุดที่จะเกิด Public Debate เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาสื่อสาธารณะได้

สื่อได้มีความพยายามในการพูดถึงเรื่องของสื่อสาธารณะอยู่บ้าง แต่วงกว้างไม่พอ และ influencer จากโลกออนไลน์ หรือการทำให้กระแสความสงสัย ความอยากรู้ การอยากมีส่วนร่วมในการหาคำตอบไม่มากพอที่จะขับเคลื่อนประเด็น แตกต่างจากเรื่องกระแสอื่นๆ ที่เมื่อสื่อหยิบมุมมองที่กระทบโดยตรงกับคน ก็พัฒนาประเด็นสู่ประเด็นสาธารณะที่ต้องมีการหาทางออก แก้ไข และพัฒนาได้

ทั้งนี้ การเลือกนำเสนอข่าวหรือไม่นำเสนอข่าว อาจมีนัยยะได้ 2 กรณีคือ สื่อไม่ได้มองไทยพีบีเอสในฐานะสื่อสาธารณะที่เป็นพันธมิตรหนึ่งในการทำประโยชน์เพื่อสังคม หรืออาจมองข้ามการสร้าง ความเข้าใจในประเด็นนี้ หรืออาจมองไทยพีบีเอสเป็นเพียงทีวีช่องหนึ่งเท่านั้น อีกนัยยะหนึ่งก็คือ ไทยพีบีเอสอาจยังสื่อสารความเป็นสื่อสาธารณะและคุณค่าของการทำหน้าที่สื่อสาธารณะในสังคมได้ไม่ชัดเจน ทำให้สำหรับสังคม สื่อด้วยกันเอง ยังไม่เห็นประเด็นเรื่องสื่อสาธารณะเป็นเรื่องที่ไม่มีผลกระทบโดยตรงกับสังคม หรือคนทั่วไป และไม่ถูกตั้งขึ้นมากำหนดเป็นวาระสำคัญในการนำเสนอข่าว

ในมิติของการศึกษาปฏิสัมพันธ์ และการใช้การพูดถึงสื่อสาธารณะบนพื้นที่สาธารณะสื่อออนไลน์ ซึ่งหน่วยการศึกษาคือพันทิปและทวิตเตอร์ พบว่า ไม่มีกระทู้พันทิปที่เกี่ยวกับข้อถกเถียงการอภิปรายเรื่อง ของสื่อสาธารณะ ส่วนบนทวิตเตอร์ จากการใช้คำสำคัญในการค้นหา พบ 98 ข้อความ พบรูปแบบใน การสื่อสาร 6 รูปแบบ รูปแบบที่พบมากที่สุดคือ การใช้ทวิตเตอร์ในการแชร์ลิงค์ พบ 78 ทวิต รองลงมา คือ รูปภาพพร้อมข้อความ จำนวน 8 ทวิต ข้อความทวิต จำนวน 7 ทวิต เชื่อมจาก platform อื่น จำนวน 3 ทวิต และ ทวิตวิดีโอและการรีทวีตบุคคลอื่นพบอย่างละ 1 ทวิต

ลำดับ	รูปแบบในการสื่อสาร	จำนวน (ทวิต)
1	แชร์ลิงค์	8
2	รูปภาพพร้อมข้อความ	7
3	ข้อความทวิต	78
4	เชื่อมจาก platform อื่น (Facebook/instagram)	3
5	วิดีโอ	1
6	Retweet บุคคลอื่น	1
รวม		98

ข้อความจากทวิตเตอร์ในประเทศไทยพีบีเอส จำนวน 98 ทวิต พบว่า ส่วนใหญ่มีความคิดเห็น “ไม่เห็นด้วย” กับการแก้กฎหมาย จำนวน 44 ทวิต รองลงมาคือ มี“ความเห็นกลางๆ” จำนวน 38 ทวิต และ “เห็นด้วย” กับการแก้กฎหมาย จำนวน 15 ทวิต

การนำเสนอประเด็นหลักของทวิตเตอร์ส่วนใหญ่เป็นทวิตข้อความเรื่องการแก้กฎหมายมากที่สุด จำนวน 57 ทวิต รองลงมาคือประเด็นอื่นๆ เช่น การทวิตสนับสนุนให้รักษา 2 องค์กร(ไทยพีบีเอส-สสส.) การประชาสัมพันธ์งานเสวนา เป็นต้น จำนวน 18 ทวิต ประเด็นงบประมาณและที่มาของรายได้ จำนวน 13 ทวิต ประเด็นความสำคัญของการเป็นสื่อสาธารณะและประเด็นเสรีภาพและความเป็นอิสระ ของสื่อ พบ 4 ทวิต ประเด็นการนำเสนอทางออก พบน้อยที่สุดจำนวน 2 ทวิต

จากข้อมูลที่เก็บจากทวิตเตอร์คนทั่วไปที่แสดงความคิดเห็นต่อประเด็นพบกรอบในการสร้าง ประเด็นทั้ง 4 เรื่อง พบว่าข้อความทวิตที่เกี่ยวข้องกับประเด็นไทยพีบีเอสทั้ง 98 ข้อความ พบการใช้ กรอบเรื่องการกระตุ้นความสนใจของคนมากที่สุด 57 ทวิต รองลงมาคือกรอบเรื่องความขัดแย้งพบ 5 ทวิต และกรอบเรื่องผลกระทบทางเศรษฐศาสตร์ จำนวน 1 ทวิต แสดงให้เห็นว่าการให้ความสำคัญต่อ ประเด็นเรื่องนี้จากมุมมองของประชาชนทั่วไปต่างจากกรอบประเด็นของสื่อ จะเป็นสิ่งที่เป็นเรื่องใกล้ตัว ใกล้ชิด เป็นความคิดเห็นจากความรู้สึก และความสงสัยต่อบทบาทหน้าที่ของสื่อสาธารณะ ซึ่งตรงกับ

แนวคิดเรื่องของ Public Debate ซึ่งสิ่งที่จำทำให้เกิดการอภิปรายสาธารณะได้ต้องเป็นเรื่องที่มีผลกระทบ เป็นเรื่องที่ได้หรือเสียประโยชน์โดยตรง หรือ เป็นประสบการณ์ตรงที่สัมผัสได้ด้วยตัวเอง

จากผลการศึกษาในส่วนของการใช้พื้นที่สาธารณะของประชาชนในประเด็นสื่อสาธารณะพบว่า คนยังมีความสงสัยต่อการเป็นสื่อสาธารณะ ตอบทบทวนหน้าที่ มีคำถามในเรื่องความคุ้มค่าของการให้งบประมาณกับไทยพีบีเอส มากกว่าการบอกว่า ต้องมีสื่อสาธารณะ หรือพูดในเชิงที่อธิบายสะท้อนความเข้าใจต่อการมีสื่อสาธารณะ นอกจากนี้ไม่มีผู้ทรงอิทธิพลบนออนไลน์ช่วยกันขับเคลื่อนประเด็นนี้เพื่อการอภิปรายหรือหาทางออก ต่างจากประเด็นสาธารณะบางเรื่องถ้ามีผู้ทรงอิทธิพลมาร่วมผลักดันประเด็นสื่อให้ความสำคัญนำไปนำเสนอต่อยอด จะทำให้ขับเคลื่อนการมีส่วนร่วมและเกิดกระแสบางอย่างที่จะเป็นผลต่อการตรวจสอบนโยบายหรือกำหนดทิศทางของนโยบายรัฐที่มีต่อประเด็นสาธารณะได้ นี่เป็นกระจกสะท้อนส่วนหนึ่งว่า “สื่อสาธารณะกับสังคม” ยังอาจเป็นเรื่องเฉพาะกลุ่ม การเข้าใจในวงกว้างยังจำกัด การเห็นถึงความสำคัญของการมีสื่อสาธารณะไม่ชัดเจน ไทยพีบีเอสเองก็ต้องพิจารณาว่าในระยะเวลาที่ผ่านมาได้ทบทวนหน้าที่การเป็นสื่อสาธารณะได้ตอบโจทย์สังคมแล้วหรือยัง

นอกจากนั้น ในมิติของการเชื่อมโยงสื่อกับคนบนโลกออนไลน์ การกำหนดวาระข่าวสารร่วมกันนั้น ในกรณีศึกษาี้ยังไม่เห็นการมีส่วนร่วมลักษณะนั้น เนื่องจากสื่อไม่ได้ให้ความสำคัญกับประเด็นที่คนแสดงความคิดเห็น และยังไม่มีการเชื่อมโยงไปตอบคำถามหรืออธิบายเพิ่ม ทำให้การผลักประเด็นสาธารณะ และการให้พื้นที่สาธารณะทั้งบนสื่อดั้งเดิมและสื่อออนไลน์ยังไม่มียผลต่อการสร้างการรับรู้ความเข้าใจในมิติที่รอบด้าน ที่สำคัญคือประเด็นเรื่องสื่อสาธารณะถูกจุดประเด็นให้มาอยู่ในความสนใจของสังคมได้ระดับหนึ่ง แต่ทั้งไทยพีบีเอสและสื่อมวลชนเสียโอกาสในการทำให้ประเด็นมีการต่อยอด มีการอภิปรายที่จะนำไปสู่การตั้งคำถามต่อการมีสื่อสาธารณะ การร่วมกันหาทางออกและนิยามบทบาทหน้าที่ และกำหนดรูปแบบการทำงานเพื่อตอบสนองสังคมของสื่อสาธารณะร่วมกันในสังคม

ดังนั้น สรุปผลวิเคราะห์ได้ว่า จากผลการมอเนเตอร์ ทั้งสื่อโทรทัศน์ ข่าวออนไลน์ และประชาชนที่ใช้พื้นที่สาธารณะบนสื่อออนไลน์คือ ทวิตเตอร์และพันทิป พบว่า มีการพูดถึงสื่อสาธารณะ บนพื้นที่สาธารณะจำนวนน้อย โดยประเด็นหลักที่มีคนพูดถึงคือเน้นไปในเรื่องของการแก้กฎหมายและงบประมาณ ประเด็นที่พูดถึงเรื่องสื่อสาธารณะมีเพียงไม่กี่ข่าว ไม่พบกระทู้พันทิปที่แลกเปลี่ยนเรื่องนี้ บนทวิตเตอร์มีบ้างที่ตั้งคำถามเรื่องสื่อสาธารณะแต่ไม่มีการอภิปรายพูดคุยต่อ ในเชิงคุณภาพของประเด็นพบว่า เป็นลักษณะของการให้ข้อมูลเฉพาะสถานการณ์เรื่องการร่างกฎหมาย ความคิดเห็นต่อกฎหมาย งบประมาณ และเรื่องความคุ้มค่าเชิงเศรษฐศาสตร์ แต่การต่อยอดประเด็นเรื่องสื่อสาธารณะ บทบาท หน้าที่ ความคาดหวัง สิ่งที่สังคมต้องการจากสื่อสาธารณะไม่มีการนำเสนอ แม้แต่ไทยพีบีเอสเองก็นำเสนอในประเด็นที่เปิดพื้นที่การอภิปราย “การคงอยู่ของสื่อสาธารณะ” ไม่มาก

จากผลการศึกษาในส่วนของคุณสัมพันธ์ระหว่างสื่อดั้งเดิม (โทรทัศน์) และสื่อออนไลน์ (เว็บไซต์ของโทรทัศน์, เว็บไซต์ข่าวออนไลน์) พบว่าถ้าเป็นเว็บไซต์ของโทรทัศน์และเฟซบุ๊กมีการนำข่าวจากโทรทัศน์ไปนำเสนอแต่ไม่มีการปฏิสัมพันธ์จากผู้รับสารอย่างเต็มที่ ความคิดเห็นที่มีการแสดงออกจะเป็นไปในทางเห็นด้วยการสิ่งที่นำเสนอในข่าว และขณะที่ประเด็นของข่าวออนไลน์ก็เน้นในเรื่องของการแก้กฎหมาย งบประมาณ ภาษี และใช้กรอบในการสร้างประเด็นเป็นเรื่องของเศรษฐศาสตร์ เหมือนกับสื่อโทรทัศน์ ประเด็นในการพูดถึงสื่อสาธารณะบนข่าวออนไลน์พบเพียงไม่กี่ข่าวและแหล่งข่าวที่พูดเรื่องนี้จะเป็เพียงคนในของไทยพีบีเอส ซึ่งแสดงถึงการขาดแหล่งข่าวที่เป็น stakeholder อื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการมีสื่อสาธารณะในสังคม ในขณะที่พื้นที่สาธารณะบนโลกออนไลน์อย่างทวิตเตอร์ที่มีคนแสดงความคิดเห็นและตั้งคำถามต่อสื่อสาธารณะ ไม่ถูกหยาบคายมาต่อยอดประเด็นในสื่อ ไม่มีผู้ทรงอิทธิพลบนโลกออนไลน์ให้ความสำคัญในการเปิดประเด็นและขับเคลื่อนกระแส สิ่งที่คนแชร์กันบนโลกออนไลน์ยังเป็นสิ่งที่เป็ข่าวจากสื่อ ดังนั้นในกรณีนี้ การกำหนดวาระข่าวสารข้ามสื่อ สื่อกระแสหลักยังมีอิทธิพลในฐานะผู้กำหนดวาระข่าวสารหลัก และไม่ได้ให้ความสำคัญต่อประเด็นที่คนในสังคมตั้งคำถาม หรือพูดคุยกันเพื่อหยาบมาต่อยอด อธิบาย และเปิดพื้นที่สาธารณะ (Public Sphere)

การอธิบายปรากฏการณ์ในข้อ 1 และ 2 แสดงนัยยะสาเหตุของการที่สื่อสาธารณะ ซึ่งเป็นประเด็นสาธารณะไม่ได้พื้นที่สาธารณะในการอภิปรายเรื่องนี้ เป็นเพราะ

(1) ไทยพีบีเอสและบทบาทของสื่อสาธารณะยังไม่อยู่ในใจคน ยังไม่มีผลกระทบหรือประสบการณ์ตรงที่ทำให้คนรู้สึกว่าเป็น “ประโยชน์สาธารณะ” ที่ต้องอภิปรายและร่วมแสดงออกทางความคิด

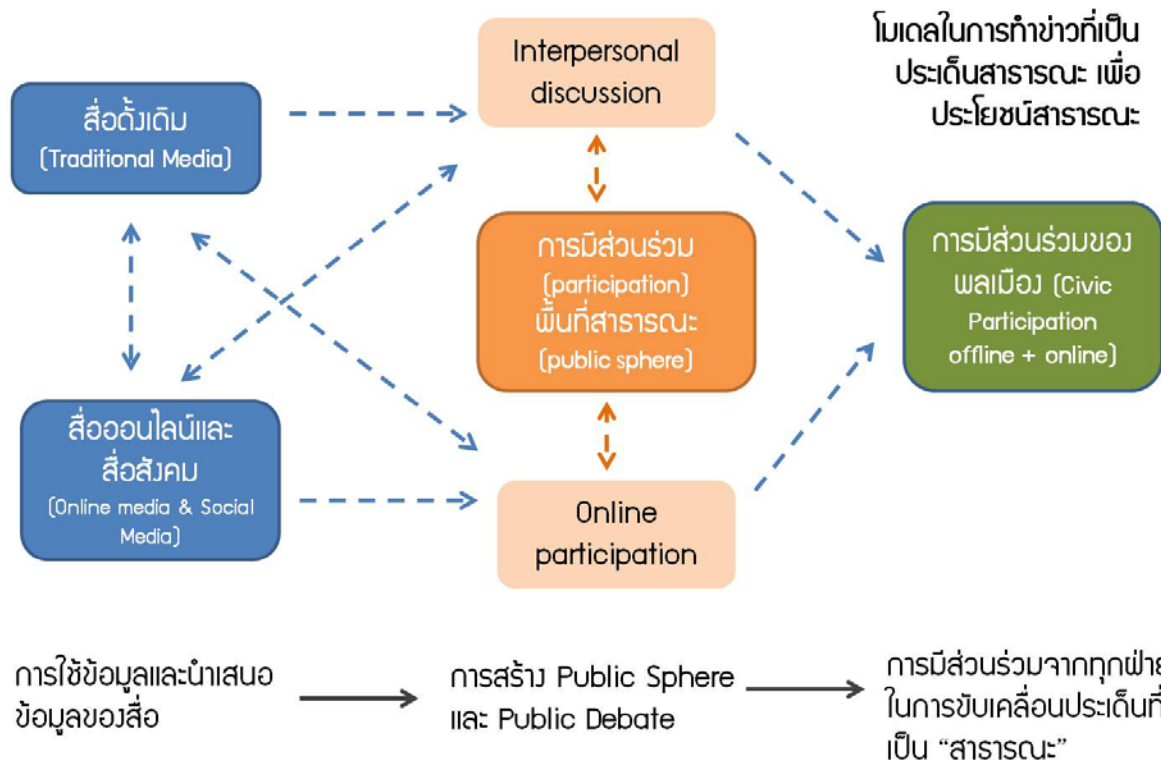
(2) การ agenda ข่าวของสื่อ นัยยะก็คือ สื่อเองก็ยังไม่ให้ความสำคัญกับการมีสื่อสาธารณะ และไม่ผลักดันนี้ให้สังคมได้ร่วม debate แม้แต่ thaipbs เองก็พูดเรื่องนี้ไม่ชัดเจน ตามหลักแนวคิดเรื่องของ Media Agenda Setting และ Framing Theory สิ่งที่จะนำไปสู่การอภิปรายสาธารณะ (Public Debate) ได้จะต้องมีความใกล้ชิดกับคนในมิติของผลกระทบหรือประสบการณ์โดยตรง ดังนั้นแสดงว่าเรื่องของสื่อสาธารณะยังไม่มีความที่ใกล้ชิด ข้อเสนอแนะคือ ไทยพีบีเอสจะอย่างไรให้คำว่าสื่อสาธารณะและบทบาทหน้าที่การทำงานของไทยพีบีเอสมีความชัดเจน เป็นที่เข้าใจในวงกว้างมากขึ้น เพื่อให้สื่อด้วยตัวเอง และสังคมให้ความสำคัญกับการอภิปราย ตรวจสอบ ทบทวนบทบาท และส่งเสริมการพัฒนาสื่อสาธารณะในประเทศไทยได้

กรณีเรื่องของสื่อสาธารณะกับการร่างกฎหมายมาตรา 190 เป็นตัวอย่างของ "ประเด็นสาธารณะ" ที่ถูกละเลย ด้วยการ agenda setting การเปิดพื้นที่สาธารณะในการอภิปรายประเด็นที่เป็นประโยชน์สาธารณะได้ไม่มากพอที่จะขับเคลื่อน หรือเป็นการระดมความคิดเพื่อการตรวจสอบ ทบทวนบทบาท และพัฒนาสื่อสาธารณะให้ตอบโจทย์สังคม จากกรณีนี้เป็นตัวอย่างของการที่ประเด็นข่าวเป็นประโยชน์สาธารณะยังไม่สามารถพัฒนาไปสู่การแก้ปัญหาได้จากทุกภาคส่วนร่วมกัน ดังนั้น มีเดียมอนิเตอร์เสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะประการแรก คือ ไทยพีบีเอสในฐานะสื่อสาธารณะยังไม่สามารถทำให้สังคมเข้าใจบทบาท หน้าที่ และประโยชน์สาธารณะได้อย่างเต็มที่ อาจเป็นเพราะการสื่อสารกับสังคม อาจเป็นเพราะการดำเนินหน้าที่ในบทบาทสื่อสาธารณะยังให้ประโยชน์กับสังคมที่จะสร้างประสบการณ์ร่วมต่อการเห็นคุณค่าของการที่สังคมต้องมีสื่อสาธารณะ เพื่อสาธารณะประโยชน์ ดังนั้น กรณีการนำเสนอข่าวในประเด็นนี้ เป็นกระจกสะท้อนอย่างหนึ่งให้กับไทยพีบีเอสว่าสังคมยังไม่มี "สื่อสาธารณะ" ในหัวใจอย่างเต็มที่ และไทยพีบีเอสต้องทบทวนบทบาท เพื่อพัฒนาสู่การเป็นสื่อสาธารณะที่เป็นสื่อของคนในสังคมอย่างแท้จริง รวมถึงไทยพีบีเอสเองควรทำให้มีพื้นที่ในการแลกเปลี่ยน อภิปรายต่อบทบาทการทำหน้าที่ในวงกว้างอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างการอภิปรายสาธารณะบนพื้นที่สาธารณะซึ่งจะเป็นตัวกระจายความเข้าใจต่อการทำงานของไทยพีบีเอส ในขณะที่เดียวกันก็จะเป็นกระจกสะท้อนการทำงานให้ได้ เมื่อคนในสังคมเห็นว่าสื่อสาธารณะเป็นสิ่งที่สังคมจำเป็นต้องมี สังคมจะพร้อมลุกขึ้นมามีส่วนร่วมในการกำหนดประเด็นวาระข่าวสาร และจะทำให้สื่อด้วยกันมองเห็นความสำคัญในการกำหนดวาระข่าวสารในประเด็นสื่อสาธารณะกับประโยชน์สาธารณะเพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะประการที่สอง คือ จากการศึกษาการนำเสนอข้อมูลข่าวสาร และการใช้พื้นที่สาธารณะบนโลกออนไลน์ในการแลกเปลี่ยนและแสดงความคิดเห็นในกรณีนี้ พบว่า ประเด็นสาธารณะบางเรื่องอาจถูกลดทอนความสำคัญ และมองข้ามการผลักดันประเด็นสู่การมีส่วนร่วมจากภาคพลเมือง ซึ่งเป็นทางที่จะขับเคลื่อนประเด็นสาธารณะให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมได้ ดังนั้น มีเดียมอนิเตอร์ขอเสนอโมเดลของการนำเสนอข่าวที่เป็น "ประเด็นสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของสาธารณะ" ให้สื่อมีการกำหนดกรอบวาระข่าวสาร (Agenda Setting) และการกำหนดกรอบประเด็นการนำเสนอ (Frame Theory) ให้สามารถนำไปสู่การสร้างพื้นที่สาธารณะ (Public Sphere) การอภิปรายสาธารณะ (Public Debate) และผลักดันการมีส่วนร่วมจากภาคพลเมือง (Civic Participation) โดยใช้ประโยชน์จากการสื่อข่าวข้ามสื่อ

การกำหนดวาระข่าวสารข้ามสื่อ และการดึงการมีส่วนร่วมจากการอภิปรายและแสดงความคิดเห็นของประชาชนผ่านสื่อออนไลน์

โมเดลนี้คือกระบวนการที่สื่อใช้พื้นที่ในการนำเสนอข่าวและข้อมูลทั้งบนสื่อดั้งเดิม และ สื่อออนไลน์ โดยมีการกำหนดวาระข่าวสารแบบข้ามสื่อ โดยดูจากการปฏิสัมพันธ์ ข้อมูล และความคิดเห็นจากผู้รับสารที่นำเสนอผ่านพื้นที่สาธารณะบนสื่อออนไลน์ และในระดับการสื่อสารระหว่างบุคคล การทำข่าวแบบสองทาง (Two-way communication) การดึงการมีส่วนร่วมจากผู้รับสาร และการเปิดกว้างให้มิติของการกำหนดวาระข่าวสารไม่ได้ศูนย์กลางมาจากสื่อเท่านั้น แต่สามารถมาจากประเด็นการมีส่วนร่วมของคน ในการกำหนดกรอบประเด็นการนำเสนอ (Media Framing) ก็ควรมีการเลือกประเด็นที่นำไปสู่การอภิปรายสาธารณะ (Public Debate) ในสังคมผ่านแพลตฟอร์มสื่อออนไลน์จะทำได้ง่ายและมีวงกว้าง หลากหลายผู้เข้าร่วม การผลักดันประเด็นสาธารณะให้ทุกฝ่ายได้พื้นที่ในการแสดงออก จะนำไปสู่การมีส่วนร่วมของภาคพลเมือง (Civic Participation) ทั้งในโลกออนไลน์ และออฟไลน์ การทำให้สังคมเข้าใจประเด็น มีมุมมองที่เพิ่มมากขึ้น ได้พื้นที่ทั้งจากสื่อ และพื้นที่สาธารณะถูกใช้ให้เป็นประโยชน์มากขึ้น จะทำให้สื่อทำหน้าที่พึงประสงค์ในเรื่องกาขับเคลื่อนประเด็นสาธารณะได้ดียิ่งขึ้น โมเดลนี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับประเด็นสาธารณะเรื่องอื่นๆ เพื่อตอบสนองสังคมได้รอบด้านมากยิ่งขึ้น

- Arendt, Hannah. 1958. *The Human Condition*. Chicago: University of Chicago Press. 2nd edition
- Axel Bruns and Tim Highfield (2016). 'Is Habermas on Twitter? Social Media and the Public Sphere'. In Bruns, Axel, Enli, Gunn, Skogerbø, Eli, Larsson, Anders Olof, & Christensen, Christian (Eds.) **The Routledge Companion to Social Media and Politics**. Routledge, New York, pp. 56-73.
- Brosius, H. B., & Kepplinger, H. M. (1990). The Agenda-Setting Function of Television News: Static and Dynamic Views. *Communication Research*, 17(2), 183–211. doi:10.1177/009365090017002003
- Chaffee, S.H., & Metzger, M.J. (2001). The end of mass communication? *Mass Communication & Society*, 4(4). pp. 365–379.
- Dahlberg, L. (2004). The Habermasian Public Sphere: A Specification of the Idealized Conditions of Democratic Communication. *Studies in Social and Political Thought*, 10, p. 2-18.
- Dearing, J. W., & Rogers, E. (1996). *Agenda-setting*. London: SAGE.
- Drezner, D. W., & Farrell, H. (2004). Web of influence. *Foreign Policy*, 145, 32–40.
- Fuchs, Christian (2015) **Social media and the public sphere**. tripleC: Open Access Journal for a Global Sustainable Information Society, 12 (1). pp. 57-101. ISSN 1726-670X
- Fuchs, Christian. 2008. *Internet and Society. Social Theory in the Information Age*. New York: Routledge
- Habermas, Jürgen. 1991. *The Structural Transformation of the Public Sphere. An Inquiry into a Category of Bourgeois Society*. Cambridge, MA: MIT Press.
- Lee, B., Lancendorfer, K. M., & Lee, K. J. (2005). Agenda-Setting and the Internet: The Intermedia Influence of Internet Bulletin Boards on Newspaper Coverage of the 2000 General Election in South Korea. *Asian Journal of Communication*, 57-71.
- Lim, J. (2011). First-level and second-level intermedia agenda-setting among major news websites. *Asian Journal of Communication*, 21(2), 167-185.

Macnamara, J. (2010). Emergent' media and public communication: Understanding the changing mediascape. *Public Communication Review*, Vol. 1 No. 2, p.3-17.

Mathes, R., & Pfetsch, B. (1991). The role of the alternative press in the agenda-building process: Spill-over effects and media opinion leadership. *European Journal of Communication*, 6(1), 33–62.

McCombs, M. (2000). The agenda setting role of mass media in the shaping of public opinion. สืบค้นจาก http://www.infoamerica.org/documentos_pdf/mccombs01.pdf

McCombs, M. (2004). *Setting the Agenda: The Mass Media and Public Opinion*. Cambridge, UK: Polity Press.

McCombs, M. (2004). *Setting the Agenda: The Mass Media and Public Opinion*. Cambridge, UK: Polity Press.

McKenna, J. (1995). *Politics, Participation and the Public Sphere*. Unit 10 of the MA in Mass Communications (by Distance Learning). Department of Media & Communication, University of Leicester, United Kingdom

Protest, D., & McCombs, M. (1991). *Agenda Setting: readings on media, public opinion, and policymaking*. Hillsdale: Lawrence Earlbaum.

Sweetser, K. D., Golan, G. J., & Wanta, W. (2008). Intermedia Agenda Setting in Television, Advertising and Blogs During the 2004 Election. *Mass Communication and Society*, 11(2), 197-216.

The impact of social media on traditional media agenda setting theory. the case study of occupy wall street movement in USA Grzywinska, J Borden - *Agenda setting: old and new problems in old and new ...*, 2012

Vis, F. (2013). Twitter as a reporting tool for breaking news. *Digital Journalism*, 1(1), 27–47.

Vliegenthart, R., & Walgrave, S. (2008). The contingency of intermedia agenda setting: A longitudinal study in Belgium. *Journalism & Mass Communication Quarterly*, 85(4), 860–877.

กาญจนา แก้วเทพ, กิตติ กันภัย และปาริชาติ สถาปิตานนท์ สโรบล. 2543. **มองสื่อใหม่ มองสังคมใหม่**. กรุงเทพฯ : เอ็ดดิสัน เพรส โปรดักส์.

อ้างอิงใน Berstrom, G. (2014). Are bloggers parasites on the mainstream media: New study says blogs do mostly original reporting. About.com Marketing. Retrieved from http://marketing.about.com/od/traditional_social_media_roles/a/Are-Bloggers-Parasites-on-the-MainstreamMedia.htm

ภาคผนวก

กิจกรรมการเสวนา “จากกรณีไทยพีบีเอสถึงอนาคตโทรทัศน์เพื่อบริการสาธารณะในประเทศไทย”

วันที่ 8 ตุลาคม 2558 ที่ห้องประชุมอิสรา อัมมันตกุล

สมาคมนักข่าวหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย

.....

งานเสวนา “จากกรณีไทยพีบีเอสถึงอนาคตโทรทัศน์เพื่อบริการสาธารณะในประเทศไทย” จัดขึ้นเพื่อนำเสนอภาพรวมผลการศึกษาวិเคราะห์ผังและเนื้อหารายการโทรทัศน์บริการสาธารณะ ช่อง 5 ช่อง 11 และไทยพีบีเอส ร่วมกับ ผลการศึกษาเรื่อง “สื่อและการสื่อสารออนไลน์ในกรณีร่างรัฐธรรมนูญกับไทยพีบีเอส” ที่มีเดียมอนิเตอร์ดำเนินการศึกษาจากเหตุการณ์ที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเสนอร่างกฎหมายเพื่อยุติระบบภาษีบาป (Earmarked Tax) อันส่งผลกระทบต่อหน่วยงานที่ได้รับรายได้จากระบบภาษีนี้ ตาม พ.ร.บ. กองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.), พ.ร.บ.องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (ไทยพีบีเอส) และ พ.ร.บ. การกีฬาแห่งประเทศไทย จึงทำให้เกิดกระแสความเห็นหลากหลายในสังคม แม้ต่อมา กมธ.จะยกเลิกข้อเสนอนี้ และร่างรัฐธรรมนูญทั้งฉบับได้ถูกล้มโดยมติเสียงส่วนใหญ่ของสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ ก็ตาม แต่การศึกษาเรื่อง “สื่อและการสื่อสารออนไลน์ในกรณีร่างรัฐธรรมนูญกับไทยพีบีเอส” ที่เป็นผลจากเหตุการณ์นี้ ได้สะท้อนมติ “สื่อสาธารณะ” “พื้นที่สาธารณะ” เป็นประเด็นเสนอให้สังคมได้ใช้ประโยชน์ ต่อไป

ดร.เอื้อจิต วิโรจน์ไตรรัตน์ ผู้อำนวยการโครงการมีเดียมอนิเตอร์ กล่าวเปิดการเสวนาและนำเสนอภาพรวม ผลการศึกษาโทรทัศน์บริการสาธารณะ ช่อง 5 ช่อง 11 และ ไทยพีบีเอส ในปี 2556 และปี 2558 ว่า ตามประกาศของ กสทช.โทรทัศน์บริการสาธารณะต้องมีสัดส่วนรายการข่าวสารและสาระที่เป็นประโยชน์ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ซึ่งการศึกษาของมีเดียมอนิเตอร์ พบว่า

ไทยพีบีเอส และ ช่อง 11เป็นไปตามเกณฑ์ ทั้ง 2 ช่วงเวลาที่ศึกษา ขณะที่ช่อง 5 ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ทั้งการศึกษาในปี 2556 และ 2558 นอกจากนี้ ตามระเบียบ กสทช. ที่วีบริการสาธารณะ ประเภทที่ 1 และ ประเภทที่ 3 ไม่สามารถหารายได้ได้ แต่กลับพบทั้งโฆษณาตรงและโฆษณาแฝง ในช่อง 11 ขณะที่ช่อง 5 ซึ่งเป็นที่วีบริการสาธารณะ ประเภทที่ 2 สามารถหารายได้จากการโฆษณาได้ ก็พบการโฆษณาเกินกว่าที่ กสทช.กำหนด คือ เฉลี่ยทั้งวัน เกินชั่วโมงละ 10 นาที และยังพบเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมใน

เรื่องเพศ 1 รายการ แต่การศึกษา ไม่พบเนื้อหาไม่เหมาะสมด้าน เพศ ภาษา ความรุนแรง และอคติ ใน ช่องไทยบีเอส และ ช่อง 11

ผู้อำนวยการโครงการมีเดียมอนิเตอร์ สรุปว่า ผลการศึกษานี้ สะท้อนการทำหน้าที่โทรทัศน์บริการ สาธารณะที่เป็นอยู่ และท้าทายประสิทธิภาพการกำกับดูแลของ กสทช. ทั้งในปัจจุบัน และในอนาคตที่จะ มีช่องสถานีโทรทัศน์บริการสาธารณะเพิ่มมากขึ้น

อาจารย์สุกฤษฎี ศรีสารคาม อาจารย์ประจำคณะนิเทศศาสตร์ สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ นำเสนอสาระสรุปจากผล การศึกษาเรื่อง “สื่อและการสื่อสารออนไลน์ในกรณีร่าง รัฐธรรมนูญกับไทยพีบีเอส” หรือ กรณีเหตุการณ์การร่าง รัฐธรรมนูญเมื่อช่วงต้นเดือนสิงหาคมที่ผ่านมา เพื่อยกเลิก “ภาชี บาบ” อันอาจส่งผลกระทบต่อไทยพีบีเอส สื่อที่มีเดียมอนิเตอร์

ทำการศึกษา คือ 1) โทรทัศน์ จำนวน 12 สถานี คัดเลือกจาก 6 ช่องหลักเดิม ได้แก่ 3 HD ,ททบ. 5, 7 HD , MCOT HD , สทท.11 ไทยพีบีเอส กับสุ่มเลือกจากโทรทัศน์กลุ่มข่าวและสาระ 3 ช่อง ได้แก่ Nation Channel , Voice TV , Spring News และ กลุ่มทั่วไปแบบความคมชัดสูง (HD) จำนวน 3 ช่อง ได้แก่ ไทยรัฐทีวี ,ONE HD และ PPTV สำหรับรายการที่ศึกษา คือ รายการข่าวเช้า ช่วง 06.00-09.00 น. และ รายการข่าวค่ำกับรายการวิเคราะห์ข่าว ในช่วง 21.00-24.00 น. 2) เว็บไซต์ข่าวของ สถานีที่ศึกษา 3) เฟซบุ๊กของสถานีที่ศึกษา ในส่วนสื่อออนไลน์ศึกษา 4) เว็บไซต์ข่าวออนไลน์ จำนวน 12 ฉบับ คือ ผู้จัดการออนไลน์ ไทยรัฐออนไลน์ แนวหน้าออนไลน์ เดลินิวส์ออนไลน์ กรุงเทพธุรกิจออนไลน์ บ้านเมืองออนไลน์ มติชนออนไลน์ โพสต์ทูเดย์ออนไลน์ ไทยโพสต์ออนไลน์ คมชัดลึกออนไลน์ ข่าวสดออนไลน์ และสยามรัฐออนไลน์ นอกจากนี้ยังศึกษาสื่อสังคมออนไลน์ 5) ทวิตเตอร์ของบุคคล ทั่วไป 6) เว็บไซต์ Pantip.com

ผลการศึกษา พบว่า สื่อหลัก เน้นการนำเสนอเกี่ยวกับประเด็นการร่างกฎหมาย และ ความคุ้มค่าทาง เศรษฐศาสตร์ โดยมีแหล่งข่าวสำคัญเป็นรัฐบาลและเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นหลัก รองลงมาเป็นนักวิชาการ เนื้อหาที่นำเสนอ ไม่มีเรื่องสื่อสาธารณะ ทั้งเชิงคุณค่า ความสำคัญ หรือ การตรวจสอบสื่อสาธารณะ เพื่อให้ประชาชนเกิดความสนใจ ส่วนการเชื่อมโยงไปสู่สื่อออนไลน์ พบว่าช่องสถานีที่ศึกษามีการนำข่าว ที่ออกอากาศในสื่อกระแสหลักไปโพสต์บนเว็บไซต์ และเฟซบุ๊กของสถานี ทิศทางข่าวจึงเป็นไปในทาง เดียวกัน

ส่วนในหนังสือพิมพ์ออนไลน์ 12 ฉบับที่ศึกษา พบว่า นำเสนอประเด็นนี้ จำนวน 114 ข่าว และ 20 บทความ แต่มีข่าวและบทความเพียง 9 ชิ้นเท่านั้นที่ให้ความสำคัญหรือวิพากษ์วิจารณ์การคงอยู่ของ ไทยพีบีเอส ขณะที่การศึกษาสื่อสังคมออนไลน์ของบุคคลทั่วไป โดยการสืบค้นด้วยคำสำคัญ คือ ไทยพีบีเอส ภาษีบาป สื่อสาธารณะ ร่างกฎหมายมาตรา 190 พบว่า ในเว็บบอร์ด Pantip.com ซึ่งเป็นพื้นที่สาธารณะที่เปิดโอกาสให้กลุ่มคนหลากหลายได้นำเสนอและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ แต่ในช่วงเวลาที่ทำการศึกษา ไม่พบกระทู้พันทิปที่คุยเรื่องไทยพีบีเอสเลย แสดงให้เห็นว่าคนในโลกออนไลน์กลุ่มหนึ่ง ไม่ได้สนใจว่าจะเกิดอะไรขึ้นกับไทยพีบีเอส

ส่วนในทวิตเตอร์พบการแชร์ข่าวและแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ จำนวน 98 ข้อความ ซึ่งมีทั้งที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย แต่สิ่งที่สำคัญคือ การแสดงความคิดเห็นในทวิตเตอร์ ไม่ได้ให้ความสำคัญที่ความคุ้มค่าเชิงเศรษฐศาสตร์และการแก้กฎหมายเหมือนในสื่อกระแสหลัก แต่กลับตั้งคำถามถึงความสำคัญและบทบาทหน้าที่ของไทยพีบีเอส และตั้งข้อสงสัยว่าทำไมสังคมจึงต้องมีไทยพีบีเอส

จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าสื่อกระแสหลักมองข้ามสิ่งที่คนบนโลกออนไลน์สนใจ ทั้งไม่ผลักดันประเด็นให้เกิดการขับเคลื่อน ไม่เปิดพื้นที่ให้เกิดการถกเถียงหรืออภิปรายในประเด็นสื่อสาธารณะ อาจเพราะสื่อหลักอย่างสื่อโทรทัศน์ที่ศึกษา มองไทยพีบีเอสเป็นเพียงสื่อหนึ่ง ไม่เห็นความสำคัญในฐานะเป็นสื่อสาธารณะ ขณะที่ไทยพีบีเอสเองก็อาจจะสื่อสารความเป็นสื่อสาธารณะของตนเองได้ไม่ดีพอ

อ.สกุศลศรี กล่าวว่า กรณีเหตุการณ์ภาษีบาปกับไทยพีบีเอส อาจสรุปได้ว่า สื่อโทรทัศน์ไม่ได้ให้ความสนใจตั้งคำถามเกี่ยวกับบทบาท หน้าที่ ความสำคัญ รวมทั้งประโยชน์ต่อสังคมของไทยพีบีเอสในฐานะที่เป็นสื่อสาธารณะ ในขณะที่ในสื่อสังคมออนไลน์ ไม่พบผู้มีอิทธิพล (Influencer) ที่หยิบยกประเด็นนี้มาสื่อสาร ส่งต่อ จึงไม่ทำให้เกิดการถกเถียง อภิปรายกันอย่างจริงจังบนโลกสื่อสังคมออนไลน์ จนอาจกล่าวได้ว่า ทั้งสื่อโทรทัศน์ระดับประเทศ สื่อออนไลน์ รวมทั้งไทยพีบีเอส ได้เสียโอกาสที่จะทำให้เกิดการขับเคลื่อนประเด็นเรื่องสื่อสาธารณะโดยเฉพาะในยุคหลอมรวมสื่อ ซึ่งหากสามารถนำเสนอประเด็นที่เป็นวาระทางสังคมได้ สื่อจะเป็นพื้นที่เพียงในการขับเคลื่อนประเด็น "สื่อสาธารณะ" ที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะบน "พื้นที่สาธารณะ" โดยเปิดโอกาสให้คนในสังคมมีส่วนร่วม (Public Debate)

คุณเทพชัย หย่อง นายกสผาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย "ผลการศึกษาสะท้อนการทำงานของสื่อกระแสหลักที่ไม่สนใจกรณีของไทยพีบีเอสมากนัก สื่อให้ความสนใจแต่เรื่องของงบประมาณว่าถูกใช้ไปอย่างคุ้มค่าหรือไม่ ไม่ได้ให้ความสนใจ

เรื่องบทบาทของไทยพีบีเอสว่าควรเป็นอย่างไร ที่เป็นเช่นนี้เพราะปกติสื่อไม่ได้ให้ความสนใจในเรื่องที่ซับซ้อน อธิบายยาก อยู่แล้ว จึงเห็นด้วยกับบทวิเคราะห์ผลการศึกษาที่ว่าสื่อพลาดโอกาสในการนำเสนอประเด็นสื่อสาธารณะรวมทั้งการตรวจสอบไทยพีบีเอส

จากปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น สื่อต้องปรับวิธีคิดการมองบทบาทของไทยพีบีเอสว่าไม่ใช่คู่แข่ง และเพราะสื่อสาธารณะเป็นองค์ประกอบสำคัญของสังคมประชาธิปไตย สื่อสาธารณะต้องเป็นอิสระจากหน่วยงานรัฐ บทบาทของไทยพีบีเอสจึงเป็นมากกว่าสื่อ ในหลายประเทศ สื่อสาธารณะที่ประสบความสำเร็จ จะถูกมองเป็นสถาบัน สังคมต้องมีความคาดหวังต่อไทยพีบีเอส ดังนั้นสื่อกระแสหลักต้องช่วยกันทำหน้าที่ตรวจสอบการทำงานของไทยพีบีเอส

ในทัศนะคุณเทพชัย เห็นว่า ช่อง 5 และช่อง 11 ไม่ใช่สื่อสาธารณะ เพราะรัฐบาลควบคุมได้ ขณะที่เงื่อนไขและการทำหน้าที่ของไทยพีบีเอสมีความเป็นสากลด้วยที่มา โครงสร้าง และบทบาทหน้าที่ของไทยพีบีเอส ทำให้สามารถนำเสนอเนื้อหาที่สื่ออื่นทำไม่ได้ด้วยเพราะเงื่อนไขทางธุรกิจ หรือการควบคุมแทรกแซงจากฝ่ายอำนาจ จากเหตุการณ์ “ภาชีบาป” ถือเป็นโอกาสดีที่ไทยพีบีเอสจะได้ทบทวนบทบาทหน้าที่ว่าควรอยู่ตรงไหน มีอะไรที่ควรทำแล้วยังไม่ได้ทำ ทั้งนี้ คุณเทพชัยเห็นว่า 8 ปีที่ผ่านมาจะนานพอที่ทำให้ไทยพีบีเอสเป็นสถาบันที่คนในสังคมต้องช่วยกันปกป้อง ในสถานะที่เป็นอยู่และเชื่อว่าคงอยู่ในสังคมไทยอีกนานพอควร ถ้าไทยพีบีเอสจะทำหน้าที่อย่างจริงจัง ก็จะทำให้เป็นที่ยอมรับได้

ทีวีเพื่อธุรกิจผลิตรายการที่คนอยากดู แต่ทีวีสาธารณะมีพันธกิจ กับโจทย์ที่ต้องทำให้มีคนดู จึงไม่ใช่เรื่องง่าย หากประเทศไทยจะมีทีวีสาธารณะเพิ่มขึ้น คำถามคือ “ทำให้ใครดู” ต้องมีการกำหนดกลไกการตรวจสอบที่ชัดเจน ที่สำคัญต้องตอบโจทย์ให้ได้ว่า “มีเพื่ออะไร” “มีแล้วทำตามหลักการสื่อบริการสาธารณะ ได้หรือไม่” ถ้าตอบโจทย์ไม่ได้ ก็ยังไม่จำเป็นต้องมีสื่อสาธารณะเพิ่มขึ้นในประเทศไทย เพราะเป้าหมายแรกของสื่อสาธารณะ “ไม่ใช่การตอบโจทย์ว่าทำอย่างไรให้มีคนดูมากที่สุด” “ไม่ใช่การนำเสนอประเด็นที่คนอยากดูมากที่สุด” แต่สื่อสาธารณะจะต้อง “ทำในเรื่องที่ต้องทำ” “ทำในเรื่องที่มีความหมายต่อสังคม” ด้วยวิธีการนำเสนอที่น่าสนใจ เพื่อทำให้คนในสังคมได้ตระหนักรู้ถึงบทบาท ความสำคัญ และประโยชน์ ของสื่อสาธารณะ

คุณสมชัย สุวรรณบรรณ ผู้อำนวยการองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย กล่าวว่า ผลการศึกษานี้มีหลายส่วนที่เห็นด้วย แต่ก็มีส่วนที่จะขอเพิ่มเติม ตอนที่มีการประเมินมาตรา 190 บทบาทของไทยพีบีเอสตอนนั้นมุ่งอยู่กับการ Defense ตนเอง จนละเลยการสร้าง ความเข้าใจกับประชาชน เพื่อให้ประชาชนปกป้อง ขณะที่

สื่อมวลชนด้วยกันไม่ได้มองไทยพีบีเอสเป็นเพื่อน แต่มองว่าเป็นคู่แข่ง ทั้งที่ไทยพีบีเอสไม่ได้แย่งเม็ดเงินโฆษณาจากใคร และแม้แต่ในไทยพีบีเอสเองก็มีแรงกดดันว่าเราต้องแข่งกับช่องธุรกิจด้วย ทำให้การแข่งขันทวีความรุนแรงขึ้น การที่คาดหวังว่าจะให้สื่อมวลชนมาช่วย อาจเป็นความคาดหวังที่มากเกินไป เมื่อเกิดเหตุการณ์ลักษณะนี้ ไทยพีบีเอสจึงมีความรู้สึกค่อนข้างโดดเดี่ยว เนื่องจากสื่อมวลชนด้วยกันมองว่าไทยพีบีเอสเป็นสื่อที่มีอิทธิพล ควรต้องดูแลตัวเอง

สิ่งที่เราจะทำต่อไป ซึ่งเป็นภาระของผู้บริหารที่จะเข้ามา และกรรมการนโยบายที่จะเปลี่ยนคณะไป ทำอย่างไรจะสร้างความมั่นคงให้กับองค์กร มีหลายเรื่องอย่างที่คุณเทพชัยกล่าวว่าไทยพีบีเอสทำได้แต่ไม่ทำ คือบางเรื่องเราพยายามทำแต่เกิดมีผลกระทบขึ้นมา เช่นวันที่เกิดเหตุการณ์ที่เอราวัณ มีโทรศัพท์เข้ามาว่าต้องเพลลา ๆ การนำเสนอเพราะจะทำให้รูปการเสีย และอาจเกิดผลกระทบต่อความมั่นคงระหว่างประเทศ แต่ช่องก็ไม่สามารถหยุดได้เพราะช่องอื่น ๆ ก็นำเสนอข่าวแบบจัดเต็ม ซึ่งถ้าเกิดเหตุการณ์ลักษณะนี้ ทุกช่องก็ต้องรายงานแบบจัดเต็มอยู่แล้ว ถ้าไม่มีแถลงการณ์ที่ชัดเจนจากภาครัฐ อย่างไรก็ตามก็ต้องนำเสนอแบบจัดเต็มที่อยู่แล้ว เราต้องพยายามทำตามหน้าที่ของสื่อสาธารณะที่ต้องเสนอข้อมูลข่าวสารออกไปสู่คนดูอย่างรวดเร็ว อย่างถูกต้องมากที่สุด

มีหลายเรื่องที่ไทยพีบีเอสทำแล้วทำให้เราถูกจับจ้องมากที่สุดด้วย เพราะเนื้อหาในลักษณะแหลมคม แต่สื่ออื่นนำเสนอได้ แต่เมื่อไทยพีบีเอสนำเสนอจะมีเสียงตามสายมาว่าจะเกินเลยต่อสิ่งที่เขาคาดหวังจากไทยพีบีเอส ทำให้การทำงานของไทยพีบีเอสอยู่ในภาวะที่ขาดความมั่นใจในความเป็นนักวิชาชีพ ไม่สามารถตอบสนองความคาดหวัง ความต้องการของประชาชนได้ ทำให้งานที่ออกมามีลักษณะกล้า ๆ กลัว ๆ

กลุ่มทีวีสาธารณะตอนนี้ไม่ดึงดูคนดูเพราะมีเพียงแค่ 4 ช่อง ถ้ามีครบทั้ง 12 ช่องจะช่วยทำให้คนสนใจมาดูโทรทัศน์ในกลุ่มนี้เพิ่มมากขึ้น ส่วนที่มีการพูดถึงไทยพีบีเอสว่าเป็นสื่อที่โดดเดี่ยว ส่วนตัวคิดว่าเป็นเรื่องจริง เช่น เมื่อไทยพีบีเอสทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ แต่ไม่มีสื่อโทรทัศน์ช่องใดมาทำข่าว ทั้ง ๆ ที่ไทยพีบีเอสย้ำหลายครั้งว่าเราไม่ได้ทำข่าวเป็นคู่แข่งกับสื่อพาณิชย์ แต่เราทำงานเป็นสื่อสาธารณะ แต่การทำงานร่วมกับสื่อสาธารณะด้วยกัน เช่น ช่อง 5 โทรทัศน์รัฐสภา ก็เป็นไปได้ด้วยดี เพราะฉะนั้นถ้าสื่อสาธารณะด้วยกันมารวมมือทำงานประสานกัน น่าจะช่วยทำให้รายการในกลุ่มโทรทัศน์เพื่อการบริการสาธารณะมีคนดูมากขึ้น เป็นการสร้างทางเลือกให้กับผู้บริโภคให้มากขึ้นด้วย

คุณสุภิญญา กลางณรงค์ กสทช.ด้านคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ กล่าวถึงทีวีสาธารณะที่เป็นอยู่และบทบาทของกสทช. ว่าทีวีสาธารณะช่อง 5 ช่อง 11 และไทยพีบีเอส ถึงแม้จะได้สิทธิในการออกอากาศแบบคู่ขนานโดยอัตโนมัติ ไม่ต้องเข้าสู่ระบบการประมูล แต่ก็จะต้องผ่านกระบวนการตรวจสอบ

ความจำเป็นในการถือครองสิทธิความเป็นสื่อสาธารณะ และต้องปรับเนื้อหาให้เป็นไปตามเกณฑ์ใบอนุญาตประเภทบริการสาธารณะแต่ละช่อง ซึ่งทั้ง 3 ช่อง มีไทยพีบีเอสผ่านเกณฑ์เพียงช่องเดียว ส่วนช่อง 11 และ ช่อง 5 ยังไม่ผ่านเกณฑ์ต้องปรับผังเพื่อให้มีเนื้อหาเป็นไปตามเกณฑ์ที่กสทช.กำหนด

บทบาทของ กสทช. ที่ผ่านมาได้ทำหน้าที่ดูแลแก้ปัญหาในภาพรวม ดูแลโครงข่าย แก้ปัญหาที่วิพาคณิชย์ที่มีปัญหา และประเมินทีวีสาธารณะให้เป็นไปตามแผนภารกิจอย่างเป็นธรรมระหว่างผู้แสวงหากำไรและไม่แสวงหากำไร แต่ยอมรับว่าเกณฑ์ในการประเมินทีวีสาธารณะ ยังไม่มีความชัดเจน กสทช. ต้องทำเกณฑ์ในการประเมินทีวีสาธารณะ(Beauty Contest) ให้ชัดเจนขึ้น เช่น ความเหมาะสมของการจัดโครงสร้างองค์กร ความเหมาะสมในการจัดทำแผนและผังรายการ แผนและแนวทางในการจัดหาแหล่งเงินทุน แนวทางกลไกการตรวจสอบการดำเนินงานองค์กร และความพร้อมด้านเทคนิค

ส่วนทีวีสาธารณะที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคต อยากให้ตอบโจทย์สิ่งที่หายไปจากสังคมไทย ซึ่งทีวีพาคณิชย์ไม่มี สื่อสาธารณะควรมีสื่อ 2 ประเภทคือ ทีวีสาธารณะที่มีระดับเข้มข้นด้านคุณภาพเนื้อหา และทีวีสาธารณะบริการขั้นพื้นฐานเพื่อสร้างความเข้าใจและให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่ประชาชน เช่น ความรู้เรื่องสุขภาพ ราคาเกษตรพืชผล หรือให้ข้อมูลที่ถูกต้องของโฆษณาสินค้าที่เข้าข่ายเกินจริงหรือหลอกลวงผู้บริโภค ซึ่งเป็นเรื่องทำลายเพราะต้องการคนที่มีความเป็นมืออาชีพมาทำข้อมูล ดังนั้น สิ่งที่กสทช.ต้องทำ คือ สร้างเกณฑ์การประเมินทีวีสาธารณะที่ชัดเจน (Beauty Contest) รวมทั้งวิสัยทัศน์เรื่องทุนที่จะมาสนับสนุนทีวีสาธารณะที่จะเกิดขึ้น และโจทย์สำคัญสำหรับทีวีสาธารณะคือ ทีวีสาธารณะจะดำรงความเป็นอิสระได้อย่างไรโดยไม่ถูกแทรกแซงจากรัฐบาล

อ.สุวรรณดา สมบัติรักษาสุข รองผอ.การสถานีโทรทัศน์เครือข่ายมหาวิทยาลัยเพื่อบริการสาธารณะ (More TV) จากผลการศึกษาได้สะท้อนถึงผลที่มีต่อ 4 กลุ่ม คือ ไทยพีบีเอส สื่อมวลชนโดยรวม ภาคประชาชน และกสทช. โดยเริ่มต้นที่ประชาชนไม่ได้สนใจบทบาทหน้าที่ของไทยพีบีเอส รวมไปถึงการเกิดขึ้นและการดำรงอยู่ของไทยพีบีเอส นั้นมีสาเหตุหลักมาจากการที่ กสทช.ไม่อธิบายแก่นแท้ความเป็นสื่อสาธารณะที่ส่งผลต่อความเป็นไปในสังคม และมีส่วนช่วยขับเคลื่อนให้สังคมดีขึ้นได้อย่างไร ดังนั้นสังคมจึงยังไม่รู้จักเนื้อหาความเป็นสื่อสาธารณะหรือความสำคัญของสื่อสาธารณะอย่างแท้จริง กสทช.จำเป็นต้องให้ความรู้ อธิบายเหตุผลและความจำเป็นของการมีอยู่ของสื่อสาธารณะ

นอกจากนี้กสทช.ในฐานะคนออกใบอนุญาตทีวีสาธารณะแต่กลับไม่ได้อธิบายให้ชัดเจนว่าใบอนุญาตแต่ละชนิดที่มีความแตกต่างกันอย่างไร จึงทำให้ประชาชนตั้งคำถามในเรื่องความคุ้มค่าของ

การให้งบประมาณจำนวนมาก แม้กระทั่งเพื่อนร่วมวิชาชีพอย่างสื่อมวลชนเองก็ยังไม่เข้าใจสื่อสาธารณะ และยังแยกไม่ออกระหว่างสื่อสาธารณะกับบริการสาธารณะ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ไทยพีบีเอสอยู่อย่างโดดเดี่ยว ไม่มีเพื่อนร่วมภาคี

นอกจากนี้ อ.สุวรรณา ยังกล่าวถึงช่อง More TV ซึ่งตอนนี้กำลังอยู่ในระหว่างการดำเนินการเพื่อขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการทีวีเพื่อการบริการสาธารณะ ว่าเป็นช่องที่เกิดจากการประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทยร่วมกับมหาวิทยาลัยเอกชน 5 แห่ง มีเจตนาที่ว่าจะเป็นสื่อทางเลือกให้กับสังคม โดยรายการในช่องจะมีแหล่งอ้างอิงทางวิชาการและฐานคิดจากงานวิจัยและมีรูปแบบการนำเสนอที่น่าสนใจ มีองค์ประกอบคือ การมีรายการเด็ก รายการธุรกิจ รายการสำหรับคนพิการ การเน้นความร่วมมือต่อเครือข่ายและให้ความเคารพต่อทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อให้สังคมเกิดการเรียนรู้ โดยการให้โอกาสและทางเลือกเพื่อให้คนมีส่วนร่วม เป็นทีวีแห่งการเรียนรู้ตามสโกแกน “เพราะทั้งชีวิตคือการเรียนรู้” ที่จะช่วยเติมเต็มสื่อที่สังคมขาดหายไปและช่วยต่อยอดความคิดให้กับสังคม

อ.สุวรรณา กล่าวทิ้งท้ายถึงการทำสื่อสาธารณะ ว่าควรให้ความสำคัญกับเนื้อหา มากกว่าคำนึงถึงเรื่องเรตติ้ง โดยเมื่อไหร่ก็ตามที่คนทำสื่อสาธารณะใช้เรตติ้งมาเป็นหน่วยวัด นั้นหมายความว่าสื่อสาธารณะได้ลืมนคุณค่าที่แท้จริงของตัวเองไป

.....

ข่าวจากสื่อมวลชน

สำนักข่าวอิศรา เขียนวันที่ วันพฤหัสบดี ที่ 08 ตุลาคม 2558 เวลา 13:40 น. เขียนโดย thaireform

หมวดหมู่ [Thaireform](#) | [ในกระแส](#) | [สื่อสารมวลชน](#) | [Isranews](#) | [เวทีทัศน์](#)

Tags [มีเดียมอนิเตอร์](#) | [สมชัย สุวรรณบรรณ](#) | [สื่อสาธารณะ](#) | [เทพชัย หย่อง](#) | [ไทยพีบีเอส](#)

.....
เทพชัย หย่อง ที่สื่อสาธารณะจะเกิดได้ต้องทำให้ประชาชนรู้สึกเป็นเจ้าของ

นายก สภาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทยแจ้งกรณีเลิกอาชีพาปกระทบไทยพีบีเอส แต่ไม่มีประชาชนออกโรงป้อง เหตุที่วิสาธารณะไม่อยู่ในใจประชาชน ด้านผอ.ไทยพีบีเอสฝากทีมบริหารชุดใหม่คำนึงความมั่นคงองค์กร พร้อมแนะกสทช.เรียงช่องเบอร์เดิมทั้งระบบดิจิทัลและดาวเทียมตั้งคนดูเพิ่ม

วันที่ 8 ตุลาคม 2558 โครงการสื่อมวลชนศึกษาในยุคการเปลี่ยนผ่านของสื่อ เทคโนโลยีและสังคม (Media Monitor) มูลนิธิสื่อมวลชนศึกษา จัดเสวนาเรื่อง “จากกรณีไทยพีบีเอส ถึงอนาคตโทรทัศน์เพื่อบริการสาธารณะในประเทศไทย” ณ ห้องประชุมอิศรา อมันตกุล ชั้น 3 สภาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย

นายเทพชัย หย่อง นายกสภาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย กล่าวถึงกรณีข่าวของไทยพีบีเอสที่จะได้รับผลกระทบจากกรณีการยกเลิกอาชีพาป ว่า ไม่แปลกใจที่สื่อกระแสหลักไม่ได้ใส่ใจกับสิ่งที่เกิดขึ้นกับไทยพีบีเอส เพราะโดยปกติสื่อกระแสหลักจะไม่ค่อยทำเรื่องที่ซับซ้อนหรืออธิบายยากอยู่แล้ว แต่สื่อ

เหล่านั้นจะตื่นตื่นก็ต่อเมื่อมีประเด็นหรือหว่า นอกจากนี้เมื่อมีการนำเสนอข่าวสื่อส่วนใหญ่ก็เสนอเพียงประเด็นของตัวเลขว่า ไทยพีบีเอสได้เงินปีละเท่าไร สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) ได้งบประมาณปีละเท่าไร แต่ไม่มีใครนำเสนอว่าบทบาทหน้าที่ที่สำคัญขององค์กรเหล่านี้ที่มีต่อสังคมอยู่ตรงไหน หรืออธิบายว่าสององค์กรนี้มีความสำคัญมากเพียงใดกับสังคม หรือใช้เงินได้คุ้มค่ากับสังคมหรือไม่ นี่คือสิ่งที่สื่อไม่ได้กล่าวถึงในการนำเสนอข่าว

นายเทพชัย กล่าวว่า สื่อกระแสหลักควรปรับวิธีการมองบทบาทของไทยพีบีเอส โดยไม่มองไทยพีบีเอสเป็นคู่แข่ง แต่มองในแง่ของสื่อที่ทำโดยสาธารณะเพื่อสาธารณะ ที่สำคัญคือไทยพีบีเอสเป็นสื่อที่มีองค์ประกอบสำคัญของประชาธิปไตย ดังนั้นบทบาทของไทยพีบีเอสจึงเป็นมากกว่าสื่อ ที่สำคัญไทยพีบีเอสเป็นองค์กรที่ทุกภาคส่วนมีความคาดหวังสูงในการทำหน้าที่ สื่อสาธารณะในการส่งเสริมประชาธิปไตย ส่งเสริมให้สังคมมีส่วนร่วม ซึ่งสื่อกระแสหลักควรตรวจสอบการทำหน้าที่ของไทยพีบีเอส และอย่ามองไทยพีบีเอสเป็นเพียงสื่อสื่อหนึ่งเท่านั้น

“ปรากฏการณ์ข่าวของไทยพีบีเอสที่เกิดขึ้นจากกรณีจะมีการยกเลิกภาษีบาปนั้นสะท้อนให้เห็นว่า ไทยพีบีเอสเองอาจจะไม่ได้นำเสนอในสิ่งที่สังคมคาดหวังเท่าที่ควรจึงทำให้ไทย พีบีเอสไม่ได้อยู่ในใจของคนทั่วไป ดังนั้นต้องย้อนถามตัวเองว่า 8 ปีที่ผ่านมาของการทำหน้าที่สื่อสาธารณะนานเพียงพอไหมกับความคาดหวังของคนใน สังคม ที่จะทำให้เขาเห็นคุณค่าและอยากออกมาปกป้อง”

ส่วนการจะมีสื่อสาธารณะเพิ่มขึ้นในอนาคต นายเทพชัย กล่าวว่า สื่อสาธารณะที่จะเกิดขึ้นใหม่จะต้องตอบคำถามให้ได้ว่ามีไปเพื่ออะไร ไม่ว่าจะเป็สื่อสาธารณะหรือเชิงพาณิชย์ก็ต้องตอบคำถามให้ได้ว่าทำให้ใครดู เพราะสื่อทีวีจะมีความหมายก็ต่อเมื่อมีคนดู แต่ละวินาทีที่ออกอากาศมีใครดูเราอยู่บ้าง หากตอบโจทย์คำถามเหล่านี้ไม่ได้ก็ไม่ว่าจะขึ้นเพื่ออะไร นอกจากนี้โจทย์หลักของสื่อสาธารณะคือการรับใช้สาธารณะ ในอเมริกาสื่อสาธารณะเขาประสบความสำเร็จมากเนื่องจากเขามีจุดยืนที่ชัดเจน มีเอกลักษณ์ ขณะที่บ้านเราเอาเรื่องเรตติ้งมาประเมินผู้อำนวยการบริหารสถานี ซึ่งไม่สอดคล้องกับการเป็นสื่อสาธารณะ

“ดังนั้นหน้าที่ของสื่อสาธารณะจะต้องทำ เรื่องที่ชาวบ้านอาจจะไม่อยากจะรู้ แต่จำเป็นต้องรู้ หรือเรื่องยากมานำเสนอในรูปแบบที่ชาวบ้านเห็นแล้วมองว่าสำคัญและเข้าใจได้ ที่สำคัญในทางปฏิบัติก็ต้องมีการกำกับดูแลสื่อสาธารณะอย่างชัดเจน สำหรับสื่อสาธารณะที่จะเกิดขึ้นใหม่ต้องผ่านการตรวจสอบ พร้อมกับตอบโจทย์ของสังคมให้เขารู้สึกว่าเป็นเจ้าของ ตราบใดคนดูไม่รู้สึกรู้ว่าเป็นเจ้าของสื่อสาธารณะไม่มีทางเกิดขึ้นได้”

ด้านนายสมชาย สุวรรณบรรณ ผู้อำนวยการกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (ไทยพีบีเอส) กล่าวว่า สื่อมวลชนมองไทยพีบีเอสเป็นคู่แข่งไม่ใช่เพื่อนในวงการเดียวกัน บางครั้งมีแรงกดดันว่าเราต้องแข่งกับช่องการค้า ส่วนการจะมองว่า สื่อมวลชนด้วยกันจะเข้ามาช่วยปกป้องไทยพีบี

เอสหรือไม่ว่า บางครั้งไทยพีบีเอสถูกมองว่าเป็นสื่อที่มีอิทธิพลเหนือคนอื่นและกลายเป็น กระหน่ำซ้ำเติมด้วยซ้ำ ดังนั้นจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจึงเป็นภาระของผู้บริหารชุดใหม่ที่จะเข้ามา รับผิดชอบที่ที่จะต้องมีความชัดเจนว่าจะสร้างความมั่นคงยั่งยืนอย่างไรให้กับ องค์การ

นายสมชัย กล่าวด้วยว่า ทางสถานีเข้าใจดีถึงความคาดหวังของกลุ่มคนที่จะต้องตอบสนองความต้องการให้ ผู้ชมได้ แต่ปัญหาอย่างหนึ่งของบุคลากรในองค์กรก็ยังไม่แน่ใจว่า บุคลากรพันกว่าคนนั้นหล່หลอมให้มีแนวคิดในลักษณะเดียวกันได้เพียงใด ซึ่งได้พยายามที่จะให้มีแนวคิดในลักษณะเดียวกันแต่ก็ยังไม่สำเร็จ

ส่วนสื่อสาธารณะที่จะเกิดขึ้นในอนาคต นั้น ผอ.ไทยพีบีเอส กล่าวว่า จะต้องคิดวิธีการสนับสนุนว่าจะอุดหนุนเขาให้ทำงานที่มีคุณภาพได้อย่างไร ทำแล้วไปให้ใครดู เพื่อตอบสนองความต้องการของภาคประชาชน ทั้งนี้การจะดึงดูดให้คนมาดูทีวีสาธารณะมากขึ้นจะต้องสนับสนุนให้มีทีวี สาธารณะครบทั้ง 12 ช่องตามที่วางไว้ รวมทั้งควรกำหนดมาตรการให้ชัดเจนเรื่องการเรียงช่องให้เหมือนกันหมดไม่ว่าจะเป็นแบบดาวเทียมหรือดิจิตอลต้องใช้เบอร์ช่องเดียวกัน

ขณะที่นางสาวสุภิญญา กลางณรงค์ คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (กสทช.) กล่าวว่า สื่อสาธารณะที่จะเกิดขึ้นจะมีการตรวจสอบการให้ใบอนุญาตอย่างละเอียด พร้อมทั้งจะพิจารณาด้านคุณสมบัติ สัดส่วนความเหมาะสมให้ละเอียดมากขึ้น

.....

สำนักข่าว กรมประชาสัมพันธ์

กสทช.เตรียม ออกใบอนุญาตช่องทีวีดิจิตอลบริการสาธารณะเพิ่มเติมต้นปีหน้า(2559) เน้นจัดสรรให้องค์กร หรือหน่วยงานที่สร้างสรรค์และนำเสนอเนื้อหาเพื่อประโยชน์สาธารณะ

8 ต.ค. 2558 | (507 ผู้เข้าชม) |

กสทช.เตรียมออกใบอนุญาตช่องทีวีดิจิตอลบริการสาธารณะเพิ่มเติม ต้นปีหน้า(2559) เน้นจัดสรรให้องค์กร หรือหน่วยงานที่สร้างสรรค์และนำเสนอเนื้อหาเพื่อประโยชน์สาธารณะ

ในเวทีเสวนา เรื่อง “จากกรณีไทยพีบีเอสถึงอนาคตโทรทัศน์บริการสาธารณะในประเทศไทย” จัดโดยโครงการมีเดียอินเตอร์ เปิดเผยผลการศึกษา เรื่อง การสื่อสารในสื่อโทรทัศน์และสื่อสังคมออนไลน์ของช่องโทรทัศน์ประเภทบริการ สาธารณะในกรณีร่างรัฐธรรมนูญกับไทยพีบีเอส พบว่าภาพรวมสื่อกระแสหลัก

ทั่วไปไม่ค่อยให้ความสนใจมากนัก จะเน้นนำเสนอข่าวด้านเศรษฐศาสตร์และงบประมาณมากกว่า ส่วนการนำเสนอเนื้อหารายการสร้างสรรค์สังคม รายการสำหรับเด็กและเยาวชนสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอสและช่อง 5 นำเสนอเนื้อหาผ่านเกณฑ์ที่กำหนด 60 นาทีต่อวันเฉลี่ย 2 วันต่อสัปดาห์ ส่วนสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยนำเสนอเนื้อหาผ่านเกณฑ์ทุกวัน

นางสาวสุภิญญา กลางณรงค์ กสทช. และคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ (กสท.) กล่าวว่า กสทช. จะเน้นจัดสรรใบอนุญาตของสาธารณะให้กับองค์กรที่มีความพร้อมและสามารถผลิตเนื้อหารายการที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะอย่างแท้จริง ส่วนความคืบหน้าการจัดสรรใบอนุญาตช่องโทรทัศน์ดิจิทัลประเภทบริการสาธารณะยังไม่แล้วเสร็จครบทั้ง 12 ช่อง คาดว่าต้นปีหน้า(2559) จะสามารถจัดสรรเพิ่มเติมให้แก่ภาคการศึกษาและหน่วยงานความมั่นคง สอดคล้องกับการติดตั้งโครงข่ายทีวีดิจิทัลของกรมประชาสัมพันธ์ที่แล้วเสร็จ พร้อมแนะนำให้ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตช่องทีวีสาธารณะในอนาคตนำเสนอเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ที่สังคมยังขาดแคลน เช่น การเรียนรู้ของเยาวชน สุขภาพและการแพทย์ ข้อมูลการเกษตร และด้านภาษา

ด้านนางสุวรรณมา สมบัติรักษาสุข รองผู้อำนวยการสถานีโทรทัศน์เครือข่ายมหาวิทยาลัยเพื่อบริการสาธารณะ กล่าวว่า ภาคการศึกษาเตรียมพร้อมผลิตเนื้อหาเสนอหากได้รับการจัดสรรใบอนุญาตช่อง ทีวีบริการสาธารณะจาก กสทช. แล้ว โดยเป็นความร่วมมือจากมหาวิทยาลัยต่างๆ ทั่วประเทศ ทั้งด้านเครื่องมือ ห้องปฏิบัติการและบุคลากร ซึ่งมั่นใจว่าจะนำเสนอเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะในด้านต่างๆ อย่างครบถ้วน

ข้อมูลข่าวและที่มา

ผู้สื่อข่าว : อนงนาฏ สิทธิคง / สวท. อนงนาฏ สิทธิคง / สวท. ผู้เรียบเรียง : ชนิตา ศรีปัญญา แหล่งที่มา : Radio-สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย

.....

จาก sakdaper.blogspot.com

วันศุกร์ที่ 9 ตุลาคม พ.ศ. 2558

จากกรณีไทยพีบีเอสถึงอนาคตโทรทัศน์เพื่อบริการสาธารณะในประเทศไทย

มีเดียมอนิเตอร์จัดงานเสวนา “จากกรณีไทยพีบีเอสถึงอนาคตโทรทัศน์เพื่อบริการสาธารณะในประเทศไทย” เมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2558 ที่ ห้องประชุมสมาคมนักข่าวหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย

เพื่อนำเสนอภาพรวมผลการศึกษาวิเคราะห์ห้วงและเนื้อหารายการโทรทัศน์บริการ สาธารณะ ช่อง 5 ช่อง 11

และไทยพีบีเอส ร่วมกับ ผลการศึกษาเรื่อง “สื่อและการสื่อสารออนไลน์ในกรณีร่างรัฐธรรมนูญกับไทยพีบีเอส” ที่มีเดียมอนิเตอร์ดำเนินการศึกษาจากเหตุการณ์ที่คณะกรรมการการยกย่องรางวัล รัฐธรรมนูญเสนอร่างกฎหมายเพื่อยุติระบบภาษีบาป (Earmarked Tax) อันส่งผลกระทบต่อหน่วยงานที่ได้รับรายได้จากระบบภาษีนี้ ตาม พ.ร.บ. กองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.), พ.ร.บ.องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (ไทยพีบีเอส) และ พ.ร.บ. การกีฬาแห่งประเทศไทย จึงทำให้เกิดกระแสความเห็นหลากหลายในสังคม แม้ต่อมา กมธ.จะยกเลิกข้อเสนอนี้ และร่างรัฐธรรมนูญทั้งฉบับได้ถูกล้มโดยมติเสียงส่วนใหญ่ของสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ ก็ตาม แต่การศึกษาเรื่อง “สื่อและการสื่อสารออนไลน์ในกรณีร่างรัฐธรรมนูญกับไทยพีบีเอส” ที่เป็นผลจากเหตุการณ์นี้ ได้สะท้อนมิติ “สื่อสาธารณะ” “พื้นที่สาธารณะ” เป็นประเด็นเสนอให้สังคมได้ใช้ประโยชน์ ต่อไป

.....

มีเดียมอนิเตอร์ เปิดมุมมอง ไทยพีบีเอส ที่วิสาธารณะที่ถูกมองข้าม
ข่าวทั่วไป RYT9.COM -- พุธที่ 8 ตุลาคม 2558 18:17:09 น.
มีเดียมอนิเตอร์ เปิดมุมมอง ไทยพีบีเอส ที่วิสาธารณะที่ถูกมองข้าม
ดูรูปทั้งหมด

มีเดียมอนิเตอร์ เผยผลการศึกษาสื่อสาธารณะในสังคมไทย ยกกรณีศึกษา ไทยพีบีเอส สถานีนำร่องความเป็นเสรีในการนำเสนอข้อมูล ซึ่งประชาชนยังไม่ตื่นตัวมากนัก ด้านสื่อกระแสหลักมองเป็นคู่แข่งทางการตลาด ขณะที่ กสทช. เตรียมออกใบอนุญาตช่องทีวีสาธารณะเพิ่มในต้นปีหน้า แนะนำองค์กรที่ได้รับใบอนุญาต ควรนำเสนอเนื้อหาเพื่อประโยชน์ของสาธารณะอย่างแท้จริง

อ่านต่อได้ที่ : <http://www.ryt9.com/s/iqry/2269859>

เอกสารประกอบการกิจกรรม

ประเด็นร่างกฎหมายที่ส่งผลกระทบต่อไทยพีบีเอส “ไม่โดนใจ” ทั้งในพื้นที่สื่อหลักและสื่อสังคมออนไลน์

ช่วงเดือนสิงหาคม ที่ผ่านมา เกิดเหตุการณ์ที่คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญได้เสนอร่างรัฐธรรมนูญ มาตรา 190 เกี่ยวกับการห้ามตรากฎหมายเพื่อจัดเก็บและจัดสรรภาษีเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (Earmarked Tax) ในบริบทการออกกฎหมายภาษีเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะในประเทศไทย ซึ่งที่ผ่านมามีการใช้กับ พ.ร.บ. กองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.), พ.ร.บ.องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (ไทยพีบีเอส) และ พ.ร.บ. การกีฬาแห่งประเทศไทย ที่มีรายได้จากภาษีสรรพสามิตยาสูบและสุรา ที่เรียกเก็บเพิ่มจากภาษีที่เข้าคลังตามปกติ การตรากฎหมายนี้จึงเป็นการยกเลิกระบบ Earmarked Tax หรือที่รู้จักกันว่าเป็นกองทุนจากค่าธรรมเนียมและภาษีสุราและบุหรี่ หรือ ที่เรียกกันว่า ภาษีบาป ร่างกฎหมายนี้จึงส่งผลกระทบต่อ สำนักงานคณะกรรมการกองทุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (สสท.) หรือไทยพีบีเอส และ การกีฬาแห่งประเทศไทย

ในส่วนของไทยพีบีเอสนั้น มาตรา 12 ของพระราชบัญญัติองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย พ.ศ.2551 กำหนดให้องค์การมีอำนาจจัดเก็บเงินบำรุงองค์การจากผู้มีหน้าที่เสียภาษีตามกฎหมายว่าด้วยสุราและกฎหมายว่าด้วยยาสูบ ในอัตราร้อยละ 1.5 ของภาษีที่เก็บจากสุราหรือยาสูบ (ระบบ Earmarked Tax) ข้าราชการเสนอร่างรัฐธรรมนูญ มาตรา 190 จึงทำให้เกิดกระแสทางสังคมทั้งเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย แม้ต่อมคณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญได้ยกเลิกการปรับแก้ดังกล่าว รวมทั้งเมื่อช่วงต้นเดือนกันยายน ที่ผ่านมา มติเสียงข้างมากของสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ ได้มีผลให้ร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ตกไปแล้วก็ตาม แต่มีเดียมอนิเตอร์เห็นว่า ข้อมูลความคิดเห็นที่นำเสนอในสื่อหลักและสื่อออนไลน์ ต่อเหตุการณ์ดังกล่าว น่าจะสะท้อนทัศนคติต่อโทรทัศน์บริการสาธารณะได้ในระดับหนึ่ง จึงได้ทำการศึกษาเรื่อง สื่อและสื่อออนไลน์ในกรณีร่างรัฐธรรมนูญกับไทยพีบีเอส

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. ศึกษาลักษณะการใช้พื้นที่สาธารณะ หรือ **Public Sphere** ในการแสดงออกเรื่อง “สื่อสาธารณะ” ของสื่อหลักและสื่อสังคมออนไลน์
2. ศึกษาลักษณะความสัมพันธ์แบบข้ามสื่อ ระหว่างสื่อหลักและสื่อสังคมออนไลน์ในการกำหนดวาระข่าวสาร (*inter-media agenda setting*)

โจทย์การศึกษา

1. สังคมมองสื่อสาธารณะอย่างไร
2. สังคมสะท้อนความคิดเห็นในประเด็นนี้อย่างไร
3. สื่ออาชีพมองประเด็นนี้อย่างไร
4. ทิศทางการกำหนดวาระของเรื่องเป็นอย่างไร

หน่วยการศึกษา

1. ช่วงเวลาที่ศึกษาในทุกสื่อที่เป็นหน่วยการศึกษา คือระหว่างวันที่ 6 - 12 สิงหาคม พ.ศ. 2558 หรือระยะเวลาประมาณ 1 สัปดาห์ หลังมีกระแสข่าวการเสนอร่างรัฐธรรมนูญ มาตรา 190 ของ คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ

2.สื่อที่ศึกษา

2.1 โทรทัศน์ จำนวน 12 สถานี คัดเลือกจาก 6 ช่องหลักเดิม กับสุ่มเลือกจากกลุ่มข่าวและสาระ 3 ช่อง กับกลุ่ม HD 3 ช่อง ได้หน่วยการศึกษา คือ 1) 3 HD 2) ททบ. 5 3) 7 HD 4) MCOT HD 5) สทท. 11 6) ไทยพีบีเอส 7) Nation Channel 8) Voice TV 9) Spring News 10) ไทยรัฐทีวี 11) ONE HD 12) ช่อง PPTV หน่วยรายการที่ศึกษาคือ 1) รายการข่าว ช่วงข่าวเช้า (06.00-09.00 น.) และ ช่วงข่าวค่ำ/รายการวิเคราะห์ข่าวภาคค่ำ (21.00-24.00 น.)

2.2 เว็บไซต์ข่าวของสถานีโทรทัศน์ที่เป็นหน่วยการศึกษา

2.3 เฟซบุ๊กของสถานีโทรทัศน์ที่เป็นหน่วยการศึกษา

2.4 ทวิตเตอร์บุคคลทั่วไป โดยใช้คำค้นหาเป็นคำสำคัญเกี่ยวกับประเด็นที่ศึกษา คือ ไทยพีบีเอส ภาษีบาป สื่อสาธารณะ ร่างกฎหมาย มาตรา 190

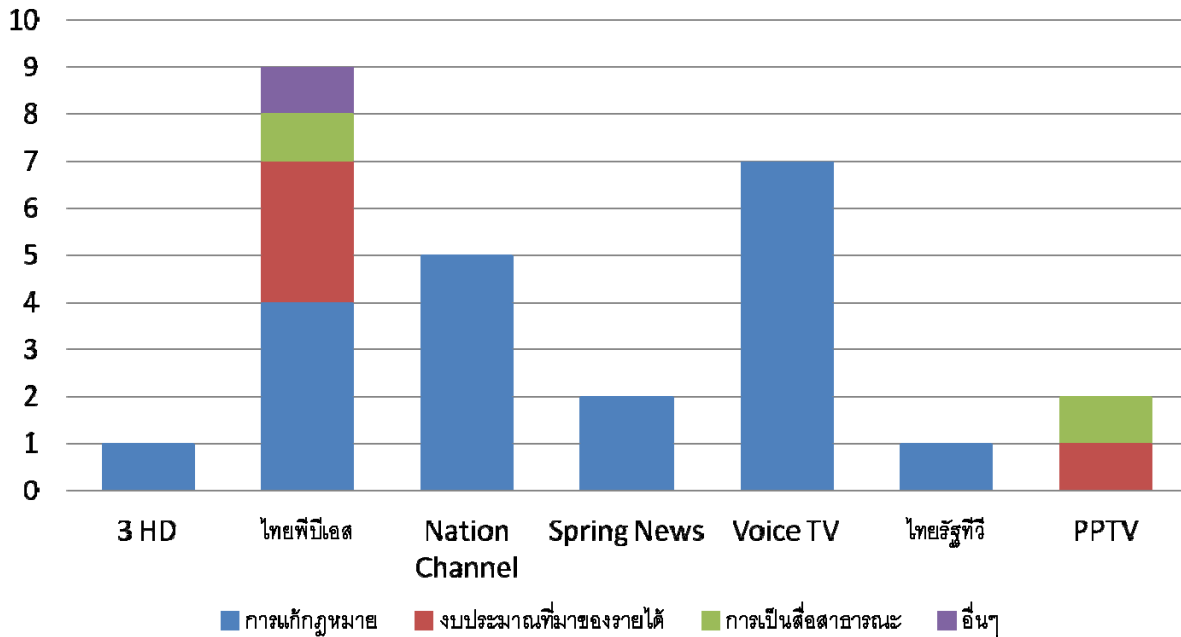
2.5 เว็บไซต์ Pantip.com โดยใช้คำค้นหา เช่นเดียวกับ ทวิตเตอร์บุคคลทั่วไป

ผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์การศึกษาสื่อโทรทัศน์และข่าวออนไลน์

1.การให้พื้นที่ข่าว (Media Coverage) ในภาพรวมของการให้พื้นที่ข่าว ของสื่อโทรทัศน์ที่เป็นหน่วยการศึกษาคือ ช่อง 3 HD ช่อง 5 ช่อง 7 HD ช่อง MCOT HD ช่อง 11 ช่องไทยพีบีเอส ช่อง Nation Channel ช่อง Spring News ช่อง Voice TV ช่องไทยรัฐทีวี ช่อง ONE และ ช่อง PPTV พบว่า มีการนำเสนอข่าวเพียง 7 ช่อง และมีข่าวทั้งหมด 27 ข่าว ประเด็นเนื้อหาที่พบในข่าวโทรทัศน์ในช่วงเวลาที่ทำการศึกษาส่วนใหญ่เป็นเรื่องของการแก้กฎหมาย (20 ข่าว) โดยเน้นการรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับการแก้กฎหมายและข้อวิพากษ์วิจารณ์ต่อการแก้กฎหมาย รองลงมาคือเรื่องของงบประมาณและที่มาของรายได้ (4 ข่าว) มีบ้างที่มีการรายงานเกี่ยวกับประเด็นความเป็นสื่อสาธารณะ แต่มีเพียงจำนวน 2 ข่าว และมีข่าวอื่น 1 ข่าว คือ เรื่องของอุตสาหกรรมบุหรี่เพื่อมีนโยบายเชื่อมโยงกับที่มาของภาษีบาป

ประเด็นหลักในการนำเสนอข่าว

2. การกำหนดกรอบประเด็น (Frame) ทั้งนี้ในการให้พื้นที่ข่าว สื่อมีการกำหนดกรอบประเด็น (Frame) ในการนำเสนอข่าวซึ่งพิจารณาตามกรอบแนวคิดเรื่องการทำหนดกรอบประเด็นการนำเสนอ (Framing Theory) พบว่า กรอบที่สื่อใช้ในการกำหนดประเด็น คือ กรอบเรื่องผลกระทบทางเศรษฐศาสตร์ คือการให้ความสำคัญกับการนำเสนอทิศทางของประเด็นในแง่การสะท้อนผลของเรื่องในเชิงเศรษฐศาสตร์ เรื่องของรายได้ ความคุ้มค่า ซึ่งเป็นกรอบที่มีการใช้ในการนำเสนอมากที่สุด จำนวน 7 ข่าว แบ่งเป็นเรื่องของ ที่มารายได้ ความคุ้มค่า ความจำเป็นและความเหมาะสมของการใช้งบประมาณเมื่อคิดในเชิงเศรษฐศาสตร์จำนวน 5 ข่าว (ไทยพีบีเอส 3 ข่าว Voice TV 1 ข่าว และ PPTV 1 ข่าว) ส่วนประเด็นการวิเคราะห์ผลได้-ผลเสียเชิงเศรษฐศาสตร์พบ 2 ข่าวทางไทยพีบีเอส

กรอบเรื่องความขัดแย้ง เป็นเรื่องของการใช้การถกเถียง การขัดแย้งระหว่างคน ระหว่างกลุ่ม หรือการแสดงออกต่อประเด็นที่มีการวิพากษ์ การแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างกัน พบข่าวที่ใช้กรอบนี้เพียง 1 ข่าวในช่อง Nation Channel ซึ่งเน้นนำเสนอประเด็นการถกเถียงต่อการแก้กฎหมาย

กรอบเรื่องการกระตุ้นความสนใจของคน เป็นการเล่นกับความรู้สึกของผู้รับสารผ่านเรื่องราวของคน หรือสิ่งทีผลกระทบในเชิงความรู้สึก พบจำนวน 1 ข่าวทางไทยพีบีเอส เป็นการใช้บุคคลที่เกี่ยวข้องแสดงความรู้สึกต่อเรื่อง

จากพื้นที่ข่าวที่สื่อใช้ในการรายงานข่าวประเด็นนี้ เมื่อจับคู่กับกรอบการกำหนดประเด็น สะท้อนว่า สื่อให้ความสำคัญกับประเด็นนี้ในมิติของเงิน ความคุ้มค่าในเชิงตัวเลขเงิน การรายงานในมิติของการร่างกฎหมาย ให้ข้อดีข้อเสียของกฎหมายต่อการนำเงินมาใช้ประโยชน์ แต่ประเด็นที่ไม่ถูกพูดถึงอย่างชัดเจนคือเรื่องของ ความเป็นสื่อสาธารณะ การคงอยู่ของสื่อสาธารณะในสังคม รวมถึงการตรวจสอบความคุ้มค่าของการมีไทยพีบีเอสในฐานะสื่อ

สาธารณชนอยู่ในสังคมในมิติของ “คุณค่าสื่อสาธารณะที่สังคมควรได้รับประโยชน์” การนำเสนอในมิตินี้ ไม่ได้หมายถึง การที่สื่อต้องเข้าข้างหรือบอกว่าการมีไทยพีบีเอสอยู่เป็นเรื่องดี แต่เป็นการพูดถึงบทบาทของสื่อสาธารณะ การนำ งบประมาณมาเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานดังกล่าวจะเป็นผลอย่างไรต่อสังคม ทำให้สังคมเข้าใจบทบาท หน้าที่ และ การทำงานของสื่อสาธารณะ ในขณะที่ตัวกันสื่อก็ยังสามารถตั้งคำถามต่อการทำงานของสื่อสาธารณะเพื่อให้สังคม ช่วยกันหาคำตอบในมิตินี้เพิ่มมากขึ้นได้ การมีสื่อสาธารณะถือเป็นสิ่งสำคัญในสังคม บทบาทของสื่อสาธารณะที่สำคัญ คือการที่สังคมมีสื่อที่เป็นอิสระจากอำนาจทุน การเมือง และรัฐ และสื่อนั้นต้องสามารถปฏิบัติหน้าที่ในการให้ข่าวสาร ความรู้ และความบันเทิง ที่มีคุณค่า น่าสนใจ เพื่อพัฒนาสังคม แต่สังคมให้ความสำคัญกับการพิจารณาเรื่องนี้ใน ประเด็นนี้หรือไม่ สื่อไม่ได้กำหนดทิศทางในการอภิปราย หรือถกเถียงในประเด็นดังกล่าวให้กว้างขวาง ทั้งๆ ที่เป็น ประเด็นที่สะท้อน “ประโยชน์ของสาธารณะ” ที่ประชาชนควรได้ข้อมูลและมีพื้นที่ในการแสดงออกในประเด็นดังกล่าว เพื่อ 1). สะท้อนความคิดของสังคมต่อสื่อสาธารณะ 2). เพื่อหารูปแบบความเชื่อมั่นของสังคมในการสนับสนุน งบประมาณและการตรวจสอบการดำเนินงานในความคุ้มค่าตามมิติการปฏิบัติหน้าที่สื่อสาธารณะ

3. โทนของการนำเสนอของสื่อ คือการนำเสนอข้อมูลที่สะท้อนความคิดของสื่อต่อประเด็นที่นำเสนอ โทนในการเห็น ด้วยคือ เห็นด้วยกับการร่างกฎหมาย และโทนในการไม่เห็นด้วยคือนำเสนอข้อมูลในเชิงที่ให้ผู้รู้สึกถึงการคัดค้านร่าง กฎหมาย ส่วนการให้ข้อมูลโดยไม่ให้นำหน้าไปไหนทางใด หรือให้ข้อมูลทั้งสองด้าน คือโทนการนำเสนอแบบกลางๆ จากการมอเนเตอร์พบว่า ส่วนใหญ่สื่อเลือกนำเสนอข้อมูลแบบกลางๆ ไม่ให้นัยยะในการสนับสนุน หรือ คัดค้าน แต่เป็น การรายงานข้อเท็จจริงตามข้อมูลความคืบหน้าของเหตุการณ์ ซึ่งมีจำนวน 14 ข่าว ส่วนการนำเสนอในเชิงการคัดค้าน ร่างกฎหมายมาตรา 190 มีจำนวน 6 ข่าว ซึ่งเป็นการให้พื้นที่กับแหล่งข่าว และการนำเสนอข้อมูลที่อธิบายความไม่ เหมาะสมของร่างกฎหมาย และผลกระทบที่จะเกิดถ้ามีการใช้กฎหมายมาตราดังกล่าวจริง ข่าวในเชิงนี้ส่วนมากพบใน ช่องไทยพีบีเอสจำนวน 4 ข่าว และ PPTV จำนวน 4 ข่าว ซึ่งในจำนวนนี้มีเรื่องการเป็นสื่อสาธารณะและคามอิสระของ สื่อเป็นประเด็นในการนำเสนอด้วย ส่วนข่าวที่เห็นด้วยกับการออกกฎหมายมาตรา 190 คือการสนับสนุนให้มีการใช้ กฎหมายนี้ มีจำนวน 4 ข่าวพบในช่อง Voice TV อย่างไรก็ตามไม่ว่าจะเป็นโทนการนำเสนอใด สิ่งที่สื่อเน้นคือเรื่องของ งบประมาณ และความเหมาะสมของการร่างกฎหมาย แต่ยังมีขาดการวิเคราะห์ในแง่บริบทของความเป็นสื่อสาธารณะ อันส่งผลให้สังคมขาดความเข้าใจว่า ทำไมประเด็นเรื่องนี้จึงมีผลกระทบต่อคนในสังคม และคนในสังคมควรร่วมกันหา คำตอบต่อ บทบาทหน้าที่ รูปแบบ และการคงอยู่ของสื่อสาธารณะด้วยเหตุผลต่างๆ เพื่อประโยชน์ของสังคม

4. ความสมดุลในการให้พื้นที่กับแหล่งข่าว แหล่งข่าวที่ปรากฏในข่าวมากที่สุดคือแหล่งข่าวจากภาครัฐ (จำนวน 12 ข่าว) ได้แก่ กมธ.ยกร่างรัฐธรรมนูญ นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรี รองลงมาคือนักวิชาการ (จำนวน 4 ข่าว) เป็นนักวิชาการ และเครือข่ายมูลนิธิ ที่แสดงความคิดเห็นในความจำเป็นของงบประมาณต่อการนำไปใช้ในภารกิจเพื่อสาธารณะ แหล่งข่าวจากไทยพีบีเอส มีจำนวน 2 คนคือผู้อำนวยการไทยพีบีเอส และกรรมการนโยบายไทยพีบีเอส ซึ่งให้ข้อมูลใน ลักษณะการทำงานของสื่อสาธารณะ งบประมาณที่ใช้อย่างเกิดประโยชน์ และการแสดงความพร้อมในการถูกตรวจสอบ แต่พบเพียง 2 ข่าวเท่านั้นที่ใช้แหล่งข่าวจากไทยพีบีเอส สำหรับแหล่งข่าวภาคประชาสังคมมีเพียง 2 ข่าวที่สะท้อน ประโยชน์จากงบประมาณ อย่างไรก็ตาม ในมิติของสื่อสาธารณะ ก็ยังไม่ชัดเจน

ในส่วน สื่อออนไลน์และโซเชียลมีเดีย มี 1 แหล่งข่าว และ แหล่งข่าวอื่น ๆ ที่เป็นเรื่องของอุตสาหกรรมบุหรื

โดยสรุป การเลือกแหล่งข่าวจะให้น้ำหนักที่แหล่งข่าวจากรัฐบาลและภาครัฐ ในเรื่องของการอธิบายการแก้ไขกฎหมาย โดยนักวิชาการเป็นแหล่งข่าวที่น่าเสนอความเห็นที่เห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร ต่อการแก้กฎหมาย ส่วนแหล่งข่าวอื่นๆ ก็เพื่อให้พื้นที่ในการแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นในมุมมองประโยชน์ และความจำเป็นของงบประมาณที่จัดสรรในแบบเดิม อย่างไรก็ตาม การเลือกประเด็นที่น่าเสนอจากแหล่งข่าว เป็นการเลือกในส่วนของกฎหมาย และงบประมาณเป็นหลัก ขณะที่ ประเด็นสื่อสาธารณะ เป็นเรื่องรองที่พบน้อยมากในเนื้อหา

5. ความเชื่อมโยงกับสื่อออนไลน์กับสื่อโทรทัศน์ช่องที่ศึกษา จาก 7 ช่องที่น่าเสนอข่าวประเด็นไทยพีบีเอสในสื่อโทรทัศน์ พบว่า มี 5 ช่องที่น่าข่าวไปนำเสนอต่อในสื่อออนไลน์ รายละเอียด ดังนี้

เว็บไซต์ สื่อโทรทัศน์	จำนวนข่าว	จำนวนข่าวที่เชื่อมโยง กับสื่อโทรทัศน์	ประเภทของข่าว (จำนวนชิ้นข่าว)		
			ข่าวอ่าน	สื่อบูชา	วิเคราะห์
ไทยพีบีเอส	10	2	10	0	0
Nation TV	7	2	4	1	2
Voice TV	6	3	2	0	4
Spring News	2	1	1	0	1
รวม	25	7	17	1	7

ประเด็นเนื้อหา ประเด็นหลักที่พบในข่าวออนไลน์เกือบทั้งหมดเป็นเรื่องการแก้กฎหมายเช่นเดียวกับในสื่อโทรทัศน์ ได้แก่ การแก้กฎหมาย จำนวน 23 ข่าว พบมากที่สุดในเว็บไซต์ไทยพีบีเอส จำนวน 10 ข่าว รองลงมาคือเว็บไซต์ Nation TV จำนวน 7 ข่าว เว็บไซต์ Voice TV จำนวน 6 ข่าว และเว็บไซต์ Spring News พบน้อยคือ 2 ข่าว ประเด็นงบประมาณที่มาของรายได้ จำนวน 1 ข่าว พบในเว็บไซต์ไทยพีบีเอสที่เดียว และเนื้อหาอื่น ๆ จำนวน 1 ข่าว คือข่าวกลไกการตรวจสอบการใช้งบประมาณของไทยพีบีเอส พบในเว็บไซต์ไทยพีบีเอสที่เดียว ทั้งนี้การสอดแทรกประเด็นรองที่น่าเสนอควบคู่กับประเด็นหลักข้างต้น คือ เรื่องเสรีภาพและความเป็นอิสระของสื่อจำนวน 4 ข่าวบนเว็บไซต์ Nation TV ความสำคัญของการเป็นสื่อสาธารณะจำนวน 3 ข่าว พบในเว็บไซต์ Voice TV จำนวน 2 ข่าว ส่วนอีก 1 ข่าวพบในเว็บไซต์ Nation TV ประเด็นการนำเสนอทางออก มีจำนวน 2 ข่าว พบในเว็บไซต์ไทยพีบีเอส และเว็บไซต์ Nation TV ทั้งนี้ Comment ข่าวบนเว็บไซต์ จาก 25 ข่าวที่พบในเว็บออนไลน์ของสถานีโทรทัศน์ที่ศึกษาพบว่า มีเพียงข่าวเดียวที่มีการแสดงความคิดเห็นจากผู้เข้าชม คือ “ไทยพีบีเอสค่าน ยกเลิกเงินอุดหนุน จากภาษีบาป” จากเว็บไซต์ข่าว Nation TV ที่มีผู้แสดงความคิดเห็น 1 ความคิดเห็น ไม่เห็นด้วยกับการแก้กฎหมาย ส่วนเฟซบุ๊กของสถานีมีการนำข่าวย้อนหลังไปเผยแพร่ในเพจ แต่การปฏิสัมพันธ์มีไม่มาก ลักษณะของการแสดงความคิดเห็นจะสอดคล้องกับโทนของข่าวว่าเห็นด้วยหรือไม่กับการแก้กฎหมาย ข่าวกำหนดวาระสิ่งที่คนเข้าใจและแสดงออกความเห็นระดับหนึ่ง

บทวิเคราะห์ ผลการศึกษาครั้งนี้ สะท้อนให้เห็นว่า ประเด็นในการรายงานของสื่อโทรทัศน์ และข่าวออนไลน์เน้นเฉพาะมิติของการแก้กฎหมาย ความเห็นต่อตัวร่างรัฐธรรมนูญในประเด็นงบประมาณ ที่มาของภาษีบาป การนำเงิน

งบประมาณไปใช้ ซึ่งเป็นกรอบความคุ้มค่าในเชิงเศรษฐศาสตร์ ทั้งนี้ การกำหนดกรอบและประเด็นในการนำเสนอ ลักษณะนี้ สะท้อนนัยยะว่าสื่อด้วยกันเองให้ความสำคัญกับไทยพีบีเอสในฐานะเป็นสื่อสถานีหนึ่งซึ่งมีสิทธิพิเศษมากกว่าสื่ออื่น และสื่อด้วยกันก็มีมิติของการมองเรื่องการเมืองมีอยู่ของสื่อสาธารณะในสังคมในมิติที่จำกัด และไม่เห็นความสำคัญต่อการตรวจสอบประเด็นนี้ในเชิงของการตรวจสอบการเป็นสื่อสาธารณะของไทยพีบีเอสเพื่อให้สังคมได้เข้าใจ ได้รวมอภิปราย และเพื่อเป็นกระจุกสะท้อนการทำงานให้กับสื่อสาธารณะ

ในประเทศอังกฤษที่เป็นต้นแบบของสื่อสาธารณะ เมื่อมีเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน การทบทวน บทบาท การทบทวนเรื่องโมเดลที่มาของรายได้ และประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวกับสื่อสาธารณะ สื่ออื่นๆ ในประเทศจะหยิบขึ้นมาวิพากษ์ วิจารณ์ อธิบาย ในมิติของการสะท้อนมุมมองสื่อสาธารณะ และสะท้อนความคิดของสื่อด้วยกัน และประชาชนในสังคมต่อการคงอยู่ของสื่อสาธารณะอย่างกว้างขวาง ซึ่งการใช้พื้นที่สาธารณะในลักษณะนี้เป็นผลต่อการพัฒนาและกำกับดูแลการทำงานของสื่อสาธารณะให้ตอบโจทย์ประโยชน์สาธารณะเป็นหลัก ก่อนจะไปถึงประเด็นสำคัญในเรื่องการร่วมเป็นกระจุกสะท้อน การกำหนดวาระข่าวสารที่จะทำให้เรื่องของสื่อสาธารณะเป็นประเด็นสาธารณะที่สังคมต้องร่วมแสดงออก

เมื่อพิจารณาตามหลักและหน้าที่บทบาทอันพึงประสงค์ของสื่อ ในเรื่องของการกำหนดวาระข่าวสาร การกำหนดกรอบประเด็นการนำเสนอ กับการสร้างการมีส่วนร่วมจากภาคพลเมือง ซึ่งเป็นมิติที่จำเป็นในการขับเคลื่อนเรื่องที่เป็นประเด็นสาธารณะนั้น แนวคิดนี้ มีกรอบอธิบายการทำงานของสื่อว่า การกำหนดวาระข่าวสารนั้นสามารถนำไปสู่การสร้างรูปแบบและทิศทางในการแสดงความคิดเห็นสาธารณะและสามารถมีอิทธิพลต่อพฤติกรรม (McCombs, 2005) บทบาทการกำหนดวาระข่าวสารของสื่อมีผลต่อการสร้างการรับรู้ การคิด การเข้าใจ การเชื่อ และ บทบาทของสื่อก็คือ เป็นที่เชื่อมต่อข้อมูลและความเห็นสาธารณะ โดยสิ่งที่มีผลกระทบโดยตรง (Direct Impact) จะสร้างการอภิปราย ตกเถียงและมีส่วนร่วมในการแสดงออกและพฤติกรรมต่างๆ ได้ อันนำไปสู่การมีส่วนร่วมของพลเมืองได้ และในประเด็นที่เป็นเรื่องสาธารณะ การมีส่วนร่วมจากภาคพลเมือง (Civic participation) จะเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนและพัฒนาสังคม

ดังนั้น ในเรื่องของการกำหนดกรอบประเด็นในการนำเสนอ ข่าวโทรทัศน์และข่าวออนไลน์ที่ตีวงแคบ ไว้ที่เรื่องของงบประมาณ การใช้เงิน รูปแบบการให้เงิน เป็นเรื่องถูกในการอธิบายประเด็นนี้ เพราะเกี่ยวข้องโดยตรงกับตัวบทกฎหมาย แต่เมื่อเป็นเรื่องเงินและกฎหมาย โดยขาดการเชื่อมโยงกับประโยชน์และผลกระทบต่อคนในสังคม ทำให้สื่อไม่สามารถใช้การกำหนดกรอบประเด็นในการนำเสนอข่าวนี้ ไปสู่การอภิปราย ตกเถียง และการร่วมมือหรือมีส่วนร่วมในการหาทางออกของภาคพลเมือง (Civic Participation) จากภาคประชาชนในสังคมอย่างเต็มที่ ในทางทฤษฎีแล้ว หากมีประเด็นสาธารณะที่เป็นเรื่องของผลประโยชน์ของส่วนร่วม สื่อมวลชนควรสามารถกำหนดทิศทางของประเด็นให้ไปสู่การสร้างการมีส่วนร่วมได้ แต่หากกรอบการนำเสนอประเด็น ขาด Direct Impact หรือสะท้อนถึงประโยชน์สาธารณะที่จะเกิดกับคนในสังคม ก็จะทำให้เกิดข้อจำกัดต่อความเข้าใจในประเด็นซึ่งจะนำไปสู่ Public Debate ในสังคม

ในส่วนของประเด็นร่างกม.กับไทยพีบีเอสนี้เป็นกรณีตัวอย่างหนึ่งที่ “ประเด็นประโยชน์สาธารณะ” ไม่ถูกขยายความให้ไปสู่ขั้นตอนการมีส่วนร่วมจากภาคพลเมือง ซึ่งลักษณะของประเด็นแบบกรณีนี้ หากมีการกำหนด

วาระข่าวสารให้ไปสู่การพูดถึงในเรื่องของการตรวจสอบ ทบทวนบทบาทของสื่อสาธารณะเพื่อให้สังคมเห็นถึงการมีอยู่
 สิ่งที่จะเป็น และสิ่งที่สื่อสาธารณะจะเป็นประโยชน์ให้กับสังคม การอภิปรายจะทำให้มีการมองเห็นโมเดลและบทบาท
 ของการมีสื่อสาธารณะในบริบทของสังคมไทยได้ชัดเจนขึ้น อันจะนำไปสู่การมีชุดข้อมูลที่ผลักดันการพัฒนาไทยพีบีเอส
 ให้ไปถึงจุดของการเป็นสื่อสาธารณะที่ตอบโจทย์สังคม ในขณะที่เดียวกัน ยังอาจนำไปสู่การหาโมเดลตัวอย่างของการมี
 สื่อโทรทัศน์สาธารณะระดับประเทศที่หลังจากมีทีวีรัฐสภาแล้ว ยังต้องมีโทรทัศน์สาธารณะอีก 8 ช่อง จึงจะครบจำนวน
 12 ช่อง ตามที่ กสทช.กำหนด อันจะเป็นการตอบโจทย์สังคมได้เต็มที่มากยิ่งขึ้น กล่าวอีกนัยคือ การกำหนดกรอบ
 ประเด็นในการนำเสนอข่าวเรื่องนี้ ขาดการต่อยอดในมิติการอภิปรายเรื่องสื่อสาธารณะให้มากพอ ทั้งๆ ที่มีโอกาส
 เพราะประเด็นถูกจุดด้วยบางอย่างแล้ว มีคนที่ไม่เคยสนใจในเรื่องของสื่อสาธารณะถูกจุดความสนใจเพิ่มขึ้นแล้ว แต่
 ประเด็นไม่คืบไปถึงจุดที่จะเกิด Public Debate เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาสื่อสาธารณะได้

แม้สื่อจะมีความพยายามในการพูดถึงเรื่องของสื่อสาธารณะอยู่บ้าง แต่วงกว้างไม่พอ และ influencer จากโลก
 ออนไลน์ หรือการทำให้กระแสความสงสัย ความอยากรู้ ความอยากมีส่วนร่วมในการหาคำตอบ มีไม่มากพอที่จะ
 ขับเคลื่อนประเด็น แตกต่างจากเรื่องกระแสอื่นๆ ที่เมื่อสื่อหยิบมุมมองที่กระทบโดยตรงกับคน ก็เกิดการพัฒนาประเด็น
 สู่ประเด็นสาธารณะที่ต้องมีการหาทางออก แก้อไข และพัฒนาได้

ทั้งนี้ การเลือกนำเสนอข่าวหรือไม่นำเสนอข่าว อาจมีนัยยะได้ 2 กรณีคือ สื่อไม่ได้มองไทยพีบีเอสในฐานะสื่อ
 สาธารณะที่เป็นฟันเฟืองหนึ่งในการทำประโยชน์เพื่อสังคม หรืออาจมองข้ามการสร้างความสำเร็จในประเด็นนี้ หรืออาจ
 มองไทยพีบีเอสเป็นเพียงทีวีช่องหนึ่งเท่านั้น อีกนัยยะหนึ่งก็คือ ไทยพีบีเอสอาจยังสื่อสารความเป็นสื่อสาธารณะและ
 คุณค่าของการทำหน้าที่สื่อสาธารณะในสังคมได้ไม่ชัดเจน ทำให้สำหรับสังคม สื่อด้วยกันเอง ยังไม่เห็นประเด็นเรื่องสื่อ
 สาธารณะว่าเป็นเรื่องที่มีผลกระทบโดยตรงกับสังคม หรือคนทั่วไป และไม่ถูกดึงขึ้นมากำหนดเป็นวาระสำคัญในการ
 นำเสนอข่าว

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์สื่อสังคมออนไลน์และการใช้พื้นที่สาธารณะ

ผลการศึกษา ในมิติของการศึกษาปฏิสัมพันธ์ และการใช้การพูดถึงสื่อสาธารณะบนพื้นที่สาธารณะสื่อออนไลน์ ซึ่ง
 หน่วยการศึกษาคือพันทิปและทวิตเตอร์ พบว่า ไม่มีกระทู้พันทิปที่เกี่ยวกับข้อถกเถียงเรื่องของการอภิปรายเรื่องสื่อสาธารณะ
 ส่วนบนทวิตเตอร์ จากการใช้คำสำคัญในการค้นหา พบ 98 ข้อความ พบรูปแบบในการสื่อสาร 6 รูปแบบ รูปแบบที่
 พบมากที่สุดคือ การใช้ทวิตเตอร์ในการแชร์ลิงค์ พบ 78 ทวิต รองลงมาคือ รูปภาพพร้อมข้อความ จำนวน 8 ทวิต
 ข้อความทวิต จำนวน 7 ทวิต เชื่อมจาก platform อื่น จำนวน 3 ทวิต และ ทวิตวิดีโอและการรีทวีตบุคคลอื่นพบอย่าง
 ละ 1 ทวิต

ลำดับ	รูปแบบในการสื่อสาร	จำนวน (ทวิต)
1	แชร์ลิงค์	8
2	รูปภาพพร้อมข้อความ	7
3	ข้อความทวิต	78
4	เชื่อมจาก platform อื่น	3

	(Facebook/instagram)	
5	วิดีโอ	1
6	Retweet บุคคลอื่น	1
รวม		98

ข้อความจากทวิตเตอร์ในประเทศไทยพีบีเอส จำนวน 98 ทวิต พบว่า ส่วนใหญ่มีความคิดเห็น “ไม่เห็นด้วย” กับการแก้กฎหมาย จำนวน 44 ทวิต รองลงมาคือ มี “ความเห็นกลางๆ” จำนวน 38 ทวิต และ “เห็นด้วย” กับการแก้กฎหมาย จำนวน 15 ทวิต

การนำเสนอประเด็นหลักของทวิตเตอร์ส่วนใหญ่เป็นทวิตข้อความเรื่องการแก้กฎหมายมากที่สุด จำนวน 57 ทวิต รองลงมาคือประเด็นอื่นๆ เช่น การทวิตสนับสนุนให้รักษา 2 องค์กร(ไทยพีบีเอส-สสส.) การประชาสัมพันธ์งานเสวนา ฯลฯ จำนวน 18 ทวิต ประเด็นงบประมาณและที่มาของรายได้ จำนวน 13 ทวิต ประเด็นความสำคัญของการเป็นสื่อสาธารณะและประเด็นเสรีภาพและความเป็นอิสระของสื่อ พบ 4 ทวิต ประเด็นการนำเสนอทางออก พบน้อยที่สุดจำนวน 2 ทวิต

จากข้อมูลที่ได้จากทวิตเตอร์คนทั่วไปที่แสดงความคิดเห็นต่อประเด็นการร่างกฎหมายที่ส่งผลกระทบต่อสื่อสาธารณะ พบกรอบในการสร้างประเด็น 4 เรื่อง และ พบข้อความทวิตที่เกี่ยวข้องกับประเด็นไทยพีบีเอส 98 ข้อความ พบการใช้กรอบเรื่องการกระตุ้นความสนใจของคนมากที่สุด 57 ทวิต รองลงมาคือกรอบเรื่องความขัดแย้งพบ 5 ทวิต และกรอบเรื่องผลกระทบทางเศรษฐศาสตร์ จำนวน 1 ทวิต แสดงให้เห็นว่าการให้ความสำคัญต่อประเด็นเรื่องนี้จากมุมมองของประชาชนทั่วไปต่างจากกรอบประเด็นของสื่อ คือข้อความในทวิตเตอร์จะเป็นเรื่องที่ใกล้ตัว ใกล้ชิด เป็นความคิดเห็นจากความรู้สึก และความสงสัยต่อบทบาทหน้าที่ของสื่อสาธารณะ ซึ่งตรงกับแนวคิดเรื่องของ Public Debate ซึ่งสิ่งที่จะทำให้เกิดการอภิปรายสาธารณะได้ต้องเป็นเรื่องที่มีผลกระทบ เป็นเรื่องที่ได้หรือเสียประโยชน์โดยตรง หรือ เป็นประสบการณ์ตรงที่สัมผัสได้ตัวเอง

บทวิเคราะห์ จากผลการศึกษาในส่วนของการใช้พื้นที่สาธารณะของประชาชนในสื่อสังคมออนไลน์ในประเด็นสื่อสาธารณะพบว่า คนยังมีความสงสัยต่อการเป็นสื่อสาธารณะ ตอบบทบาทหน้าที่ มีคำถามในเรื่องความคุ้มค่าของการใช้งบประมาณกับไทยพีบีเอส มากกว่าการบอกว่า ต้องมีสื่อสาธารณะ หรือพูดในเชิงที่อธิบายสะท้อนความเข้าใจต่อการมีสื่อสาธารณะ นอกจากนี้ไม่มีผู้ทรงอิทธิพลบนออนไลน์ที่ช่วยกันขับเคลื่อนประเด็นนี้เพื่อการอภิปรายหรือหาทางออกต่างจากประเด็นสาธารณะบางเรื่องถ้ามีผู้ทรงอิทธิพลมาร่วมผลักดันประเด็น สื่อจะให้ความสำคัญนำไปนำเสนอต่อยอดจนทำให้ขับเคลื่อนการมีส่วนร่วมและเกิดกระแสบางอย่างที่จะเป็นผลต่อการตรวจสอบนโยบายหรือกำหนดทิศทางของนโยบายรัฐที่มีต่อประเด็นสาธารณะได้ นี่เป็นกระแสสะท้อนส่วนหนึ่งว่า “สื่อสาธารณะกับสังคม” ยังอาจเป็นเรื่องเฉพาะกลุ่ม การเข้าใจในวงกว้างยังจำกัด การเห็นถึงความสำคัญของการมีสื่อสาธารณะไม่ชัดเจน ไทยพีบีเอสเองก็ต้องพิจารณาว่าในระยะเวลาที่ผ่านมาได้ทำบทบาทหน้าที่การเป็นสื่อสาธารณะ อย่างไร ได้ตอบโจทย์สังคมหรือไม่

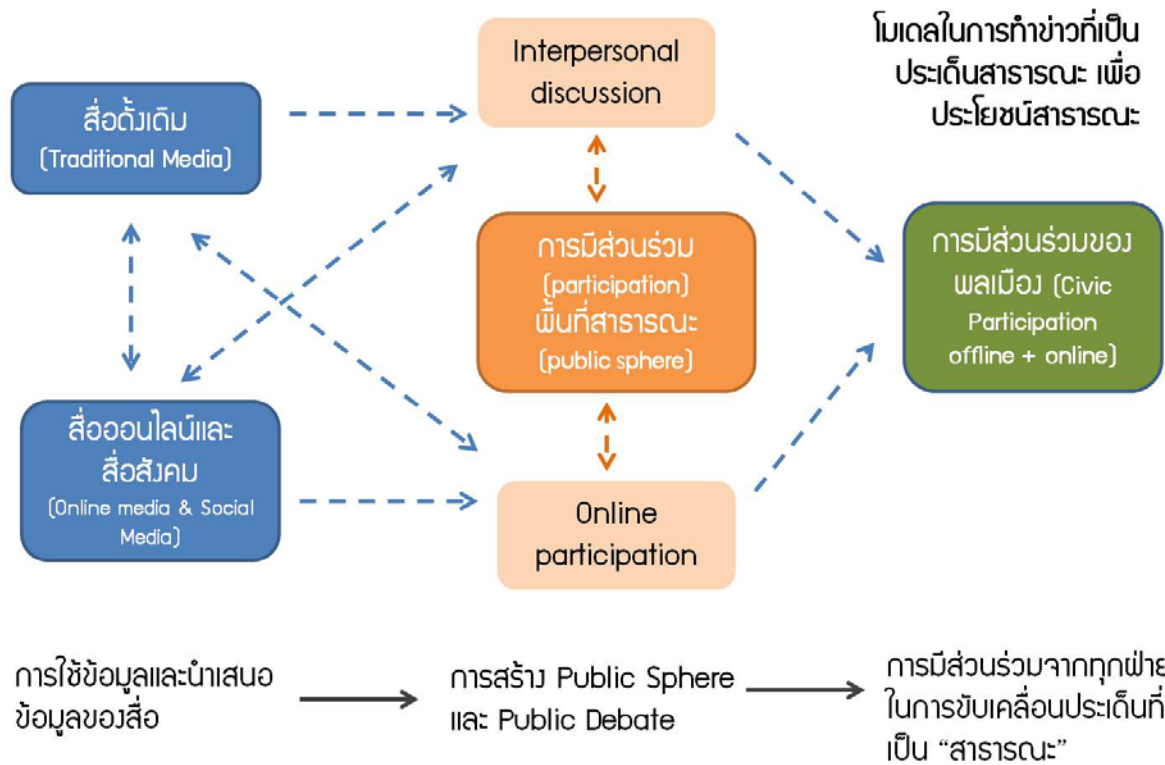
นอกจากนั้น ในมิติของการเชื่อมโยงสื่อกับคนบนโลกออนไลน์ การกำหนดวาระข่าวสารร่วมกันนั้น ในกรณีศึกษานี้ยังไม่เห็นการมีส่วนร่วมลักษณะนั้น เนื่องจากสื่อไม่ได้ให้ความสำคัญกับประเด็นที่คนแสดงความคิดเห็น

และยังไม่มี การเชื่อมโยงไปตอบคำถามหรืออธิบายเพิ่ม ทำให้การผลักดันประเด็นสาธารณะ และการให้พื้นที่สาธารณะทั้งบนสื่อดั้งเดิมและสื่อออนไลน์ยังไม่มีผลต่อการสร้างการรับรู้ ความเข้าใจในมิติที่รอบด้าน ที่สำคัญคือประเด็นเรื่องสื่อสาธารณะถูกจุดประเด็นให้มาอยู่ในความสนใจของสังคมได้ระดับหนึ่ง แต่ทั้งไทยพีบีเอสและสื่อมวลชนเสียโอกาสในการทำให้ประเด็นมีการต่อยอด มีการอภิปรายที่จะนำไปสู่การตั้งคำถามต่อการมีสื่อสาธารณะ การร่วมกันหาทางออก และนิยามบทบาทหน้าที่ และกำหนดรูปแบบการทำงานเพื่อตอบสนองสังคมของสื่อสาธารณะร่วมกันในสังคม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะประการแรกคือ ไทยพีบีเอสในฐานะสื่อสาธารณะยังไม่สามารถทำให้สังคมเข้าใจบทบาท หน้าที่ และประโยชน์สาธารณะได้อย่างเต็มที่ อาจมาจากสาเหตุ การสื่อสารกับสังคม การดำเนินหน้าที่ในบทบาทสื่อสาธารณะ การยังประโยชน์ให้สังคมเพื่อสร้างประสบการณ์ร่วมต่อการเห็นคุณค่าของการที่สังคมต้องมีสื่อสาธารณะเพื่อสาธารณะประโยชน์ ฯลฯ ดังนั้น กรณีการนำเสนอข่าวในประเด็นนี้ เป็นกระจกสะท้อนอย่างหนึ่งให้กับไทยพีบีเอสว่าสังคมยังไม่มี “สื่อสาธารณะ” ในหัวใจอย่างเต็มที่ และไทยพีบีเอสต้องทบทวนบทบาท เพื่อพัฒนาสู่การเป็นสื่อสาธารณะที่เป็นสื่อของคนในสังคมอย่างแท้จริง รวมถึงไทยพีบีเอสเองควรทำให้มีพื้นที่ในการแลกเปลี่ยน อภิปรายต่อบทบาทการทำหน้าที่ในวงกว้างอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างการอภิปรายสาธารณะบนพื้นที่สาธารณะซึ่งจะเป็นตัวกระจายความเข้าใจต่อการทำงานของไทยพีบีเอส ในขณะเดียวกันก็จะเป็นกระจกสะท้อนการทำงานได้ด้วย เมื่อคนในสังคมเห็นว่าสื่อสาธารณะเป็นสิ่งที่สังคมจำเป็นต้องมี สังคมจะพร้อมลุกขึ้นมามีส่วนร่วมในการกำหนดประเด็นวาระข่าวสาร และจะทำให้สื่อด้วยกันมองเห็นความสำคัญในการกำหนดวาระข่าวสารในประเด็นสื่อสาธารณะกับประโยชน์สาธารณะเพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะประการที่สองคือ จากการศึกษาการนำเสนอข้อมูลข่าวสาร และการใช้พื้นที่สาธารณะบนโลกออนไลน์ในการแลกเปลี่ยนและแสดงความคิดเห็นในกรณีนี้ พบว่า ประเด็นสาธารณะบางเรื่องอาจถูกกลดถอนความสำคัญ และถูกมองข้ามการผลักดันประเด็นสู่การมีส่วนร่วมจากภาคพลเมือง ซึ่งเป็นทางที่จะขับเคลื่อนประเด็นสาธารณะให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมได้ ดังนั้น มีเดียมอนิเตอร์จึงขอเสนอโมเดลในการทำข่าวสำหรับ “ประเด็นที่เป็นสาธารณะ ที่ต้องการการขับเคลื่อนเพื่อประโยชน์สาธารณะ” ดังนี้

โมเดลนี้คือกระบวนการที่สื่อใช้พื้นที่ในการนำเสนอข่าวและข้อมูลทั้งบนสื่อดั้งเดิม และ สื่อออนไลน์ โดยมีการกำหนดวาระข่าวสารแบบข้ามสื่อ โดยดูจากการปฏิสัมพันธ์ ข้อมูล และความคิดเห็นจากผู้รับสารที่นำเสนอผ่านพื้นที่สาธารณะบนสื่อออนไลน์ และในระดับการสื่อสารระหว่างบุคคล การทำข่าวแบบสองทาง (Two-way communication) การดึงการมีส่วนร่วมจากผู้รับสาร และการเปิดกว้างให้มีมติของการกำหนดวาระข่าวสารไม่ได้มีศูนย์กลางจากสื่อเท่านั้น แต่สามารถมาจากประเด็นการมีส่วนร่วมของคนในสังคม ส่วนการกำหนดกรอบประเด็นการนำเสนอ (Media Framing) ก็ควรมีการเลือกประเด็นที่นำไปสู่การอภิปรายสาธารณะ (Public Debate) ในสังคม ผ่านแพลตฟอร์มสื่อออนไลน์ซึ่งทำได้ง่ายและมีวงกว้าง หลากหลายผู้เข้าร่วม การผลักดันประเด็นสาธารณะให้ทุกฝ่ายได้พื้นที่ในการแสดงออก จะนำไปสู่การมีส่วนร่วมของภาคพลเมือง (Civic Participation) ทั้งในโลกออนไลน์ และออฟไลน์ การทำให้สังคมเข้าใจประเด็น มีมุมมองที่เพิ่มมากขึ้น ได้พื้นที่ทั้งจากสื่อ และพื้นที่สาธารณะ ที่ถูกใช้ให้เป็นประโยชน์มากขึ้น จะทำให้สื่อทำหน้าที่ที่พึงประสงค์ในเรื่องการขับเคลื่อนประเด็นสาธารณะได้ดียิ่งขึ้น โมเดลนี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับประเด็นสาธารณะเรื่องอื่นๆ เพื่อตอบสนองสังคมได้รอบด้านมากยิ่งขึ้น

ทำไมเหตุการณ์ล้มภาชิบาปกับผลต่อไทยพีบีเอส "ไม่โดนใจ" ทั้งในสื่อหลักและสื่อสังคมออนไลน์

มีเดียมอนิเตอร์ ทำการศึกษาเรื่อง "การสื่อสารในสื่อโทรทัศน์และสื่อสังคมออนไลน์ ในกรณีร่างรัฐธรรมนูญกับไทยพีบีเอส" ช่วงเวลาที่ศึกษาคือ วันที่ 6-12 สิงหาคม ที่ผ่านมา สื่อที่ศึกษาคือ โทรทัศน์ จำนวน 12 สถานี คัดเลือกจาก 6 ช่องหลักเดิม กับสุ่มเลือกจากกลุ่มข่าวและสาระ 3 ช่อง กับกลุ่ม HD 3 ช่อง หน่วยการศึกษา คือ 1) 3 HD 2) ททบ. 5 3) 7 HD 4) MCOT HD 5) สทท. 11 6) ไทยพีบีเอส 7) Nation Channel 8) Voice TV 9) Spring News 10) ไทยรัฐทีวี 11) ONE HD 12) ช่อง PPTV หน่วยรายการที่ศึกษาคือ 1) รายการข่าว ช่วงข่าวเช้า (06.00-09.00 น.) และ ช่วงข่าวค่ำ/รายการวิเคราะห์ข่าวภาคค่ำ (21.00-24.00 น.) นอกจากนั้นยังศึกษา เว็บไซต์ข่าวและเฟซบุ๊กของสถานีโทรทัศน์ที่เป็นหน่วยการศึกษา กับ ทวิตเตอร์บุคคลทั่วไป และ เว็บไซต์ Pantip.com โดยคำค้นหา คือ ไทยพีบีเอส ภาชิบาป สื่อสาธารณะ ร่างกฎหมาย มาตรา 190 วัตถุประสงค์การศึกษาครั้งนี้ เพื่อวิเคราะห์ลักษณะการใช้พื้นที่สาธารณะ หรือ Public Sphere ในเรื่อง "สื่อสาธารณะ" และ ลักษณะความสัมพันธ์แบบข้ามสื่อ ระหว่างสื่อหลักและสื่อสังคมออนไลน์ในการกำหนดวาระข่าวสาร (inter-media agenda setting) ในประเด็นการร่างรัฐธรรมนูญ มาตรา 190 ที่ยกเลิกภาชิบาป (Earmarked Tax) กับผลต่อไทยพีบีเอส แม้ต่อมาคณะกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญได้ยกเลิกการปรับแก้ดังกล่าว รวมทั้งผลโหวตของสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ ทำให้ร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ตกไปแล้วก็ตาม แต่ผลการศึกษานี้ของมีเดียมอนิเตอร์กลับมีความน่าสนใจในการสะท้อนมิติ "ความเป็นสาธารณะ" "พื้นที่สาธารณะ" ที่สามารถนำไปวิเคราะห์ในเหตุการณ์อื่นๆ ได้

ผลการศึกษา

รายการข่าว วิเคราะห์ข่าว เว็บข่าว และ FB ของสถานีโทรทัศน์ พบว่าจาก 12 ช่องที่ศึกษา มีการนำเสนอข่าวเพียง 7 ช่อง คือ 3 HD ไทยพีบีเอส Nation Channel Voice TV Spring News ไทยรัฐทีวี และ PPTV มีข่าวทั้งหมด 27 ข่าว เป็นเรื่องการแก้กฎหมาย (20 ข่าว) โดยเน้นการรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับการแก้กฎหมายและข้อวิพากษ์วิจารณ์ต่อการแก้กฎหมาย รองลงมาคือเรื่องของงบประมาณและที่มาของรายได้ (4 ข่าว) มีบ้างที่มีการรายงานเกี่ยวกับประเด็นความเป็นสื่อสาธารณะ แต่มีเพียงจำนวน 2 ข่าว และมีข่าวอื่น 1 ข่าว คือ เรื่องของอุตสาหกรรมบุหรี่ปเพื่อมีนโยบายเชื่อมโยงกับที่มาของภาชิบาป ทั้งนี้ในการให้พื้นที่ข่าว สื่อมีการกำหนดกรอบประเด็น (Frame) ในการนำเสนอข่าวซึ่งพิจารณาตามกรอบแนวคิดเรื่องการกำหนดกรอบประเด็นการนำเสนอ (Framing Theory) พบว่า กรอบที่สื่อใช้ในการกำหนดประเด็น คือ กรอบเรื่องผลกระทบทางเศรษฐศาสตร์ คือการให้ความสำคัญกับการนำเสนอทิศทางของประเด็นในแง่การสะท้อนผลของเรื่องในเชิงเศรษฐศาสตร์ เรื่องของรายได้ ความคุ้มค่า ซึ่งเป็นกรอบที่มีการใช้ในการนำเสนอมากที่สุด จำนวน 7 ข่าว แบ่งเป็นเรื่องของ ที่มารายได้ ความคุ้มค่า ความจำเป็นและความเหมาะสมของการใช้งบประมาณเมื่อคิดในเชิงเศรษฐศาสตร์จำนวน 5 ข่าว (ไทยพีบีเอส 3 ข่าว Voice TV 1 ข่าว และ PPTV 1 ข่าว) ส่วนประเด็นการวิเคราะห์ผลได้-ผลเสียเชิงเศรษฐศาสตร์พบ 2 ข่าวทางไทยพีบีเอส

ในกรอบเรื่องความขัดแย้ง จะเป็นเรื่องของการใช้การถกเถียง การขัดแย้งระหว่างคน ระหว่างกลุ่ม หรือการแสดงออก ต่อประเด็นที่มีการวิพากษ์ การแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างกัน พบข่าวที่ใช้กรอบนี้เพียง 1 ข่าวในช่อง Nation Channel ซึ่งเน้น นำเสนอประเด็นการถกเถียงต่อการแก้กฎหมาย ส่วนกรอบเรื่องการกระตุ้นความสนใจของคน เป็นการเล่นกับความรู้สึกของผู้รับ สารผ่านเรื่องราวของคน หรือสิ่งที่ผลกระทบต่อเชิงความรู้สึก พบจำนวน 1 ข่าวทางไทยพีบีเอส เป็นการใช้บุคคลที่เกี่ยวข้อง แสดงความรู้สึกต่อเรื่อง

หากพิจารณาการนำเสนอจากโหนดเห็นด้วยกับการร่างกฎหมาย โหนดไม่เห็นด้วยหรือคัดค้านร่างกฎหมาย และไม่ให้นำหนักไปในทางใด หรือให้ข้อมูลทั้งสองด้าน หรือโหนดการนำเสนอแบบกลางๆ พบว่า ส่วนใหญ่สื่อเลือกนำเสนอข้อมูลแบบ กลางๆ ไม่ให้น้ำหนักในการสนับสนุน หรือ คัดค้าน แต่เป็นการรายงานข้อเท็จจริงตามข้อมูลความคืบหน้าของเหตุการณ์ ซึ่งมี จำนวน 14 ข่าว ส่วนการนำเสนอในเชิงการคัดค้านร่างกฎหมายมาตรา 190 มีจำนวน 6 ข่าว ซึ่งเป็นการให้พื้นที่กับแหล่งข่าว และการนำเสนอข้อมูลที่อธิบายความไม่เหมาะสมของร่างกฎหมาย และผลกระทบที่จะเกิดถ้ามีการใช้กฎหมายมาตราดังกล่าว จริง ข่าวในเชิงนี้ส่วนมากพบในช่องไทยพีบีเอสจำนวน 4 ข่าว และ PPTV จำนวน 4 ข่าว ในจำนวนนี้มีประเด็นการเป็นสื่อ สาธารณะและความอิสระของสื่อด้วย ส่วนข่าวที่เห็นด้วยกับการออกกฎหมายมาตรา 190 มีจำนวน 4 ข่าวพบในช่อง Voice TV อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าจะ เป็นโหนดการนำเสนอใด สิ่งที่ต้องเน้นคือเรื่องของงบประมาณ และความเหมาะสมของการร่าง กฎหมาย แต่ยังคงขาดการวิเคราะห์ในแง่บริบทของความเป็นสื่อสาธารณะ

แหล่งข่าวที่ปรากฏในข่าวมากที่สุดคือแหล่งข่าวจากภาครัฐ (จำนวน 12 ข่าว) ได้แก่ กมธ.ยกร่างรัฐธรรมนูญ นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรี รองลงมาก็คือนักวิชาการ (จำนวน 4 ข่าว) และเครือข่ายมูลนิธิ ที่แสดงความคิดเห็นในความจำเป็น ของงบประมาณต่อการนำไปใช้ในการกิจเพื่อสาธารณะ พบแหล่งข่าวจากไทยพีบีเอส มีจำนวน 2 คนคือผู้อำนวยการไทยพีบีเอส และกรรมการนโยบายไทยพีบีเอส ซึ่งให้ข้อมูลในลักษณะการทำงานของสื่อสาธารณะ งบประมาณที่ใช้อย่างเกิดประโยชน์ และการแสดงความพร้อมในการถูกตรวจสอบ แต่พบเพียง 2 ข่าวเท่านั้นที่ใช้แหล่งข่าวจากไทยพีบีเอส สำหรับแหล่งข่าวภาคประชา สังคมมีเพียง 2 ข่าวที่สะท้อนประโยชน์จากงบประมาณ อย่างไรก็ตาม ในมิติของสื่อสาธารณะ ก็ยังไม่ชัดเจน ในส่วนเว็บข่าวและ เฟสบุ๊คของช่องโทรทัศน์ที่ศึกษา มี 1 แหล่งข่าว และ แหล่งข่าวอื่น ๆ ที่เป็นเรื่องของอุตสาหกรรมบุหรี

ความเชื่อมโยงของเนื้อหาทางหน้าจอโทรทัศน์กับสื่อออนไลน์ของช่องที่ศึกษา จาก 7 ช่องที่นำเสนอข่าวประเด็นไทยพีบีเอสในสื่อโทรทัศน์ พบว่า มี 5 ช่องที่นำข่าวไปนำเสนอต่อในสื่อออนไลน์ รายละเอียด ดังนี้

เว็บไซต์ สื่อโทรทัศน์	จำนวนข่าว ทางหน้าจอ	จำนวนข่าวที่เชื่อมโยง กับสื่อออนไลน์	ประเภทของข่าว (จำนวนชิ้นข่าว)		
			ข่าวอ่าน	สื่อบุข่า	วิเคราะห์
ไทยพีบีเอส	10	2	10	0	0
Nation TV	7	2	4	1	2
Voice TV	6	3	2	0	4
Spring News	2	1	1	0	1
รวม	25	7	17	1	7

เนื้อหาที่พบในข่าวออนไลน์เกือบทั้งหมดเป็นเรื่องการแก้กฎหมายเช่นเดียวกับในสื่อโทรทัศน์ ได้แก่ การแก้กฎหมาย จำนวน 23 ข่าว พบมากที่สุดในเว็บไซต์ไทยพีบีเอส จำนวน 10 ข่าว รองลงมาคือเว็บไซต์ Nation TV จำนวน 7 ข่าว เว็บไซต์ Voice TV จำนวน 6 ข่าว และเว็บไซต์ Spring News พบน้อยคือ 2 ข่าว ประเด็นงบประมาณที่มาของรายได้ จำนวน 1 ข่าว พบในเว็บไซต์ไทยพีบีเอสทีเดียว และเนื้อหาอื่น ๆ จำนวน 1 ข่าว คือข่าวทั่วโลกการตรวจสอบการใช้งบประมาณของไทยพีบีเอส พบในเว็บไซต์ไทยพีบีเอสทีเดียว ทั้งนี้มีการสอดแทรกประเด็นรองที่นำเสนอควบคู่กับประเด็นหลักข้างต้น คือ เรื่องเสรีภาพและความเป็นอิสระของสื่อจำนวน 4 ข่าวบนเว็บไซต์ Nation TV ความสำคัญของการเป็นสื่อสาธารณะจำนวน 3 ข่าว พบในเว็บไซต์ Voice TV จำนวน 2 ข่าว ส่วนอีก 1 ข่าวพบในเว็บไซต์ Nation TV ประเด็นการนำเสนอทางออก มีจำนวน 2 ข่าว พบใน เว็บไซต์ไทยพีบีเอส และเว็บไซต์ Nation TV ทั้งนี้ Comment ข่าวบนเว็บไซต์ จาก 25 ข่าวที่พบในเว็บออนไลน์ของ สถานีโทรทัศน์ที่ศึกษา พบว่า มีเพียงข่าวเดียวที่มีการแสดงความคิดเห็นจากผู้เข้าชม คือ “ไทยพีบีเอสค่าน ยกเลิกเงินอุดหนุน จากภาษีบาป” จากเว็บไซต์ข่าว Nation TV ที่มีผู้แสดงความคิดเห็น 1 ความคิดเห็น ไม่เห็นด้วยกับการแก้กฎหมาย ส่วนเฟซบุ๊ก ของสถานีมีการนำข่าวย้อนหลังไปเผยแพร่ในเพจ แต่การปฏิสัมพันธ์มีไม่มาก ลักษณะของการแสดงความคิดเห็นจะสอดคล้อง กับโทนของข่าวว่าเห็นด้วยหรือไม่กับการแก้กฎหมาย ข่าวกำหนดวาระสิ่งที่คนเข้าใจและแสดงออกความเห็นระดับหนึ่ง

ผลการศึกษาสื่อสังคมออนไลน์และการใช้พื้นที่สาธารณะ

หน่วยการศึกษาคือพันทิปและทวิตเตอร์ พบว่า ไม่มีกระทู้พันทิปที่เกี่ยวกับข้อถกเถียงเรื่องของสื่อสาธารณะ ส่วนบน ทวิตเตอร์ จากการใช้คำสำคัญในการค้นหา พบ 98 ข้อความ พบรูปแบบในการสื่อสาร 6 รูปแบบ รูปแบบที่พบมากที่สุดคือ การใช้ทวิตเตอร์ในการแชร์ลิงค์ พบ 78 ทวิต รองลงมาคือ รูปภาพพร้อมข้อความ จำนวน 8 ทวิต ข้อความทวิต จำนวน 7 ทวิต เชื่อมจาก platform อื่น จำนวน 3 ทวิต และ ทวิตวิดีโอและการรีทวีตบุคคลอื่นพบอย่างละ 1 ทวิต

ลำดับ	รูปแบบในการสื่อสาร	จำนวน (ทวิต)
1	แชร์ลิงค์	8
2	รูปภาพพร้อมข้อความ	7
3	ข้อความทวิต	78
4	เชื่อมจาก platform อื่น (Facebook/instagram)	3
5	วิดีโอ	1
6	Retweet บุคคลอื่น	1
รวม		98

ข้อความจากทวิตเตอร์ในประเด็นไทยพีบีเอส จำนวน 98 ทวิต พบว่า ส่วนใหญ่มีความคิดเห็น “ไม่เห็นด้วย” กับการแก้กฎหมาย จำนวน 44 ทวิต รองลงมาคือ มี “ความเห็นกลางๆ” จำนวน 38 ทวิต และ “เห็นด้วย” กับการแก้กฎหมาย จำนวน 15 ทวิต การนำเสนอประเด็นหลักของทวิตเตอร์ส่วนใหญ่เป็นทวิตข้อความเรื่องการแก้กฎหมายมากที่สุด จำนวน 57 ทวิต รองลงมาคือประเด็นอื่นๆ เช่น การทวิตสนับสนุนให้รักษา 2 องค์กร(ไทยพีบีเอส-สสส.) การประชาสัมพันธ์งานเสวนา ฯลฯ จำนวน 18

ทวิต ประเด็นงบประมาณและที่มาของรายได้ จำนวน 13 ทวิต ประเด็นความสำคัญของการเป็นสื่อสาธารณะและประเด็นเสรีภาพและความเป็นอิสระของสื่อ พบ 4 ทวิต ประเด็นการนำเสนอทางออก พบน้อยที่สุดจำนวน 2 ทวิต

จากข้อมูลที่ได้จากทวิตเตอร์คนทั่วไปที่แสดงความคิดเห็นต่อประเด็นการร่างกฎหมายที่ส่งผลกระทบต่อสื่อสาธารณะ พบกรอบในการสร้างประเด็น 4 เรื่อง และ พบข้อความทวิตที่เกี่ยวข้องกับประเด็นไทยพีบีเอส 98 ข้อความ พบการใช้กรอบเรื่องการกระตุ้นความสนใจของคนมากที่สุด 57 ทวิต รองลงมาคือกรอบเรื่องความขัดแย้งพบ 5 ทวิต และกรอบเรื่องผลกระทบต่อเศรษฐกิจจำนวน 1 ทวิต แสดงให้เห็นว่า การให้ความสำคัญต่อประเด็นเรื่องนี้จากมุมมองของประชาชนทั่วไปต่างจากกรอบประเด็นของสื่อ คือข้อความในทวิตเตอร์จะเป็นเรื่องที่ใกล้ตัว ใกล้ชิด เป็นความคิดเห็นจากความรู้สึก และความสงสัยต่อบทบาทหน้าที่ของสื่อสาธารณะ ซึ่งตรงกับแนวคิดเรื่องของ Public Debate ซึ่งสิ่งที่จะทำให้เกิดการอภิปรายสาธารณะได้ต้องเป็นเรื่องที่มีผลกระทบต่อ เป็นเรื่องที่โต้หรือเสียประโยชน์โดยตรง หรือ เป็นประสบการณ์ตรงที่สัมผัสได้ด้วยตัวเอง

บทวิเคราะห์ จากผลการศึกษาในส่วนของการใช้พื้นที่สาธารณะของประชาชนในสื่อสังคมออนไลน์ในประเด็นสื่อสาธารณะ อาจสรุปได้ว่า ยังมีความสงสัยต่อความเป็นสื่อสาธารณะ ต่อบทบาทหน้าที่สื่อสาธารณะ ยังมีคำถามในเรื่องความคุ้มค่าของการใช้งบประมาณกับไทยพีบีเอส มากกว่าการสื่อสารว่า ต้องมีสื่อสาธารณะ หรือสื่อสารอย่างสะท้อนความเข้าใจต่อการมีสื่อสาธารณะ นอกจากนี้ไม่มีผู้ทรงอิทธิพลบนสื่อออนไลน์ที่ช่วยกันขับเคลื่อนประเด็นนี้เพื่อการอภิปรายหรือหาทางออก ต่างจากประเด็นสาธารณะบางเรื่องที่มีผู้ทรงอิทธิพลมาร่วมผลักดันประเด็น สื่อจะให้ความสำคัญนำไปนำเสนอต่อยอด จนทำให้ขับเคลื่อนการมีส่วนร่วมและเกิดกระแสบางอย่างที่จะเป็นผลต่อการตรวจสอบนโยบายหรือการกำหนดทิศทางของนโยบายรัฐที่มีต่อประเด็นสาธารณะได้ นี่เป็นกระแสด้านส่วนหนึ่งว่า “สื่อสาธารณะกับสังคม” ยังอาจเป็นเรื่องเฉพาะกลุ่ม การเข้าใจในวงกว้างยังจำกัด การเห็นถึงความสำคัญของการมีสื่อสาธารณะไม่ชัดเจน ไทยพีบีเอสเองก็อาจต้องพิจารณาว่า ในระยะเวลาที่ผ่านมาได้ทบทวนบทบาทหน้าที่การเป็นสื่อสาธารณะ อย่างเป็นที่ประจักษ์ชัดได้เพียงใด ตอบโจทย์ของสังคม ได้หรือไม่

ในมิติของการเชื่อมโยงสื่อกับคนบนโลกออนไลน์ หรือ การกำหนดวาระข่าวสารร่วมกันนั้น ในกรณีศึกษาไม่พบการมีส่วนร่วมลักษณะนั้น เนื่องจากสื่อไม่ได้ให้ความสำคัญกับประเด็นที่มีผู้แสดงความคิดเห็น และยังไม่มีมีการเชื่อมโยงไปตอบคำถามหรือการอธิบายเพิ่ม ทำให้การผลักดันประเด็นสาธารณะ และการให้พื้นที่สาธารณะทั้งบนสื่อดั้งเดิมและสื่อออนไลน์ ยังไม่มีผลต่อการสร้างการรับรู้ และความเข้าใจในมิติที่รอบด้าน

ที่สำคัญคือ เหตุการณ์ครั้งนี้ ทำให้ประเด็นสื่อสาธารณะถูกจุดให้มาอยู่ในความสนใจของสังคมได้ระดับหนึ่ง แต่ทั้งไทยพีบีเอส และสื่อมวลชน ได้เสียโอกาสในการทำให้ประเด็นมีการต่อยอด มีการอภิปราย อันนำไปสู่การตั้งคำถามต่อการมีสื่อสาธารณะ หรือ การร่วมกันหาทางออก หรือ การร่วมกันกำหนดบทบาทหน้าที่ รูปแบบการทำหน้าที่ ของสื่อสาธารณะ เพื่อตอบสนองประโยชน์สาธารณะของสังคม ซึ่งมีใช้เพื่อแก้ปัญหาของไทยพีบีเอส แต่เพื่อเปิดพื้นที่การวางรากฐานสื่อวิทยุกระจายเสียง และสื่อโทรทัศน์เพื่อบริการสาธารณะ ตามที่ กสทช. มีพันธกิจในการดำเนินการให้ประเทศไทยมีสื่อวิทยุกระจายเสียง สื่อโทรทัศน์เพื่อบริการสาธารณะอย่างแท้จริง อันเป็นรูปธรรมสำคัญของการปฏิรูปสื่อ หรือ การมีองค์กรอิสระอย่าง กสทช. เพื่อทำหน้าที่ “ปฏิรูปสื่อวิทยุกระจายเสียง สื่อโทรทัศน์”

.....

